

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

Seksen birinci İnikat

15.VII.1959 Çarşamba

Münderecat

	Sayfa		Sayfa
1. — Sabık zabıt hulâsası	826:828	geriverilmesi hakkında Başvekâlet tezkeresi (1/308, 3/439)	830
2. — Havale edilen evrak	828:829	5. — Ankara Mebusu Faik Ahmed Barutçu'nun vefat ettiğine dair Başvekâlet tezkeresi (3/440)	830
3. — Riyaset Divanının Heyeti Umumiyeye mâruzatı	829	6. — Fransız Cumhuriyeti Milli Meclisi Reisinin bir Parlâmento Heyetini Fransa'ya davetini tazammun eden mektubu (5/39)	830:833
1. — Vazife ile yurt dışına giden Hariciye Vekili Fatin Rüştü Zorlu'nun avdetine kadar kendisine Dahiliye Vekili Namık Gedik'in Vekillik edeceğine dair Riyaesticumhur tezkeresi (3/437)	829	4. — Müzakere edilen maddeler	833
2. — Türkiye Elektrik Kurumu Kanunu lâyihasının geriverilmesine dair Başvekâlet tezkeresi (1/309, 3/438)	829	1. — 3491 sayılı Toprak Mahsulleri Ofisi Kanununun 5759 sayılı Kanunla maddel 6, 18 ve 27 nci maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bâzı hükümler ilâvesine dair kanun lâyihası ve Muvakkat Encümen mazbatası (1/291)	833
3. — İdare Âmirleri Bahkesir Mebusu Ahmet Kocabıykoğlu ve iki arkadaşının 1959 malî yılı Muvazenei Umumiye Kanununa ek kanun teklifinin geriverilmesine dair tavreri (2/338, 4/142)	829:830	2. — İzmir Mebusu Kemal Serdaroğlu'nun, Trafik Kanunu ile Türk Ceza Kanununun bâzı maddelerinde zikredilen suçları işliyen şoför ve sürücülerin affına dair kanun teklifi ve Adliye Encümeni mazbatası (2/280)	833
4. — Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi hakkındaki kanun lâyihası ile, Bağlı buldukları teşkilât emrine alınmak suretiyle vazifeden uzaklaştırılacakları hakkındaki 6435 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin değiştirilmesi ve 3 ncü maddesinin kaldırılmasına dair kanun lâyihasının		3. — Suçluların iadesine dair Avrupa Sözleşmesinin tasdiki hakkında kanun lâyihası ve Hariciye ve Adliye encümenleri mazbataları (1/289)	833

Sayfa	Sayfa
4. — Avrupa Konseyinin İmtiyaz ve muafiyetlerine mütaallik Umumi Anlaşma ile buna Ek Protokolün tasdiki hakkında kanun lâyihası ve Hariciye, Millî Müdafaa, Adliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/130) 833:834	na ek kanun teklifi ve Ziraat Encümeni mazbatası (2/253) 837
5. — Avrupa Konseyinin İmtiyaz ve Muafiyetlerine mütaallik Umumi Anlaşmaya Ek İkinci Protokolün tasdiki hakkında kanun lâyihası ve Hariciye, Millî Müdafaa, Adliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/273) 834	13. — Diştabibi Şerafettin Yürekli'nin mahkûm olduğu cezanın affı hakkında Arzuhal ve Adliye encümenleri mazbataları (5/34) 837
6. — Devlet kitapları mütedavil sermayesi hakkındaki 2133 sayılı Kanununun ikinci maddesine bir fıkra ile aynı kanuna muvakkat bir madde eklenmesine dair kanun lâyihası ve Maarif ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/74) 834	14. — Binbaşı Nedim Düzgören'in mahkûm olduğu ceza hakkında Arzuhal ve Adliye encümenleri mazbataları (5/35) 837
7. — Köy Eğitimcileri ve Köy Sağlık Memurları Sosyal Yardım Sandığının İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve İçtimai Yardım Sandığı ile birleştirilmesi hakkında kanun lâyihası ve Maarif ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/87) 835	15. — Osmanîye'nin Hacıosmanlı mahallesinden Hüseyin kızı 1327 doğumlu Cennet Sevim'in affı hakkında Arzuhal ve Adliye encümenleri mazbataları (5/36) 837:838
8. — 13 Aralık 1957 tarihinde Cenevre'de akdedilen «Yol işaretlerine mütedair Avrupa Anlaşması»nın tasdiki hakkında kanun lâyihası ve Nafıa Encümeni mazbatası (1/328) 835	16. — İdare Âmirleri Konya Mebusu Reyhan Gökmenoğlu ve Sakarya Mebusu Nüzhet Akın'ın, Riyaseti Cumhurbaşkanlığı Kanununda değişiklik yapılması hakkındaki 3568 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin değiştirilmesine dair 4462 sayılı Kanuna ilişik cetvelin tadili hakkında kanun teklifi ve Bütçe Encümeni mazbatası (2/334) 838
9. — Üniversite tahsil müddetleri'nin muadeletine dair Avrupa Sözleşmesinin tasdiki hakkında kanun lâyihası ve Hariciye ve Maarif encümenleri mazbataları (1/320) 836	17. — Selimbeyzade Ömer Kapitan'a vatani hizmet tertibinden maaş tahsisi hakkında kanun lâyihası ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/146) 838
10. — Türkiye ile Belçika arasında 29 Aralık 1958 tarihinde imzalanan Kültür Anlaşmasının tasdiki hakkında kanun lâyihası ve Hariciye ve Maarif encümenleri mazbataları (1/351) 836:837	18. — Muş'un Kale mahallesi 167 sayılı hanede kayıtlı Abdullahoğlu, Hatice'den doğma 1341 doğumlu Nihat Karasu'nun affına dair Arzuhal ve Adliye encümenleri mazbataları (5/37) 838:844
11. — Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanununun 28 nci maddesinin tadili hakkında kanun lâyihası ve Ziraat, Ticaret, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/244) 837	19. — Eski Pölis Memuru Hasan Saylan'ın mahkûm olduğu ceza hakkında Arzuhal ve Adliye encümenleri mazbataları (5/23) 844
12. — Aydın Mebusu Necati Çelîm'in, Zeytinliklerin ıslahı ve yabancılarının aşılattırılması hakkındaki 3573 sayılı Kanun	20. — Kıdemli Bağcıoğlu Âkif Ali Polat'ın mahkûm olduğu ceza hakkında Arzuhal ve Adliye encümenleri mazbataları (5/29) 844
	21. — Bingöl'ün Çan köyünden Sıddık Korkutata'nın mahkûm olduğu ceza hakkında Arzuhal ve Adliye encümenleri mazbataları (5/30) 844
	22. — Sinob Mebusu Ömer Özen'in, Orman Kanununun 35 nci maddesinin ikinci fıkrasının tadili hakkında kanun teklifi ve Dahiliye, Ziraat ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/168) 844

	Sayfa	Sayfa
5. — Sualler ve cevaplar	844	
<i>A — Tahrirî sualler ve cevapları</i>	<i>844</i>	
1. — Ankara Mebusu İsmail İnan'ın, Zonguldak'ın Acılık semtinde işletilmeyen kömür kuyularının doldurulmamasından husule gelen zararlara dair sualine Sanayi Vekâleti Vekili Sebati Ataman'ın tahrirî cevabı (7/533)	844:845	
2. — Ordu Mebusu Ferda Güley'in, 1957 senesinde yapılan milletvekili seçiminde seçim kurullarında çalışanlardan bir kısmına ödenmeyen yevmiyelerin ne zaman verileceğine dair sualine Maliye Vekili Hasan Polatkan'ın tahrirî cevabı (7/559)	845:846	
3. — Adana Mebusu Kemal Sarıbrahimoğlu'nun, dar gelirlilerin geçim şartlarının düzeltilmesi hususunda ne gibi tedbirler düşünüldüğüne dair sualine Maliye Vekili Hasan Polatkan'ın tahrirî cevabı (7/554)	846:847	
4. — Ankara Mebusu Nuri Ciritoglu'nun, Kalecik kazasının Cengeller mevkiindeki artezyen çalışmalarından ne netice alındığına dair sualine Nafia Vekili Tefik İleri'nin tahrirî cevabı (7/508)	847	
5. — Ankara Mebusu Hıfzı Oğuz Bekata'nın, dar ve sabit gelirli vatandaşların geçim durumları hususunda ne düşünüldüğüne dair sualine Maliye Vekili Hasan Polatkan'ın tahrirî cevabı (7/552)	847:848	
6. — Ankara Mebusu Hasan Tez'in, Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketi Umum Müdürlüğünde 1952 - 1953 te yaptırılmasına başlanan teftişin neticesine dair sualine Sanayi Vekâleti Vekili Sebati Ataman'ın tahrirî cevabı (7/478)	848:849	
7. — Burdur Mebusu Âlim Sipahi'nin, Karamanlı - Korkuteli yolunun ne zaman stablize edileceğine ve bu yol üzerindeki Karaçay ve Bozçay köprülerinin inşasının düşünüldüğüne dair sualine Nafia Vekili Tefik İleri'nin tahrirî cevabı (7/483)	849:850	
8. — Burdur Mebusu Fethi Çelikbaş'ın, Burdur'un merkez kazasına bağlı Düğür köyünün Hacılar köyüne giden yol ile içme suyu isale tesisatının 1959 yılı zarfında ikmal edilip edilmeyeceğine dair		
sualine Nafia Vekili Tefik İleri'nin tahrirî cevabı (7/455)		850
9. — Sivas Mebusu Halim Ateşalp'ın, Sivas'ta baraj, göl, bent, sulama kanalı gibi nafia işlerinden hangilerinin 1959 senesi için programa alındığına dair sualine Nafia Vekili Tefik İleri'nin tahrirî cevabı (7/513)		850:851
10. — Tokad Mebusu Faruk Ayanoglu'nun, meskene muhtaç memurlara Emekli Sandığına kredi temini hususunda ne düşünüldüğüne dair sualine Maliye Vekili Hasan Polatkan'ın tahrirî cevabı (7/337)		851:852
11. — Ankara Mebusu Hasan Tez'in, üniversite talebelerine verilmekte olan burslara dair sualine Maarif Vekâleti Vekili Tefik İleri'nin tahrirî cevabı (7/548)		852
12. — Tunceli Mebusu Fethi Ülkü'nün, Tunceli Devlet Hastanesinin, tâyin edilen hekimlerin vazifeye başlamadan istifası yüzünden bir seneden beri hizmete açılmaması karşısında ne gibi çareler düşünüldüğüne dair sualine Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekili Lûtfi Kırdar'ın tahrirî cevabı (7/512)		852:853
13. — Ankara Mebusu İsmail İnan'ın, kapatılan Sendikalar Birliği ve Federasyon bulunup bulunmadığına dair sualine Adliye Vekili Esat Budakoğlu'nun tahrirî cevabı (7/560)		853:855
14. — Malatya Mebusu Nüvit Yetkin'in, Nahiye Müdürü Hilmi Saveri hakkındaki hükmün neden infaz edilmediğine dair sualine Adliye Vekili Esat Budakoğlu'nun tahrirî cevabı (7/553)		855:856
15. — Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın, Siird - Erüh - Şırnak ve Siird - Pervari yollarının Devlet Karayolları şebekesine alınması hususunda ne düşünüldüğüne dair sualine Nafia Vekili Tefik İleri'nin tahrirî cevabı (7/435)		856:857
16. — Tokad Mebusu Faruk Ayanoglu'nun, iç turizmi temin ve teşvik maksadıyla ne gibi tedbirler düşünüldüğüne dair sualine Devlet Vekili ve Basın - Yayın ve Turizm Vekâleti Vekili Abdullah Aker'in tahrirî cevabı (7/336)		857:858

17. — Ankara Mebusu Halil Sezai Erkut'un, Mensucat ve madenî eşya sanayii iş kollarında işten çıkarılan işçi bulunup bulunmadığına dair sualine Çalışma Vekili Halûk Şaman'ın tahrirî cevabı (7/568) 858:861

18. — Ankara Mebusu Halil Sezai Erkut'un, Maden işletmelerinin yeraltında çalışan işçilerine 1957 yılına ait ikinci ilâve tediyeinin yapılıp yapılmadığına dair sualine Çalışma Vekili Halûk Şaman'ın tahrirî cevabı (7/570) 862

19. — Kars Mebusu Mehmet Hazer'in, Koordinasyon ve Basın - Yayın ve Turizm Vekâletlerinin yaptığı masrafların ne suretle temin olunduğuna dair sualine Maliye Vekili Hasan Polatkan'ın tahrirî cevabı (7/565) 862:863

20. — Sivas Mebusu Halim Ateşalp'ın, Sivas Devlet Hava Meydanının tamirine ne zaman başlanacağına dair sualine Nafia Vekili Tevfik İleri'nin tahrirî cevabı (7/567) 863:864

21. — Sivas Mebusu Halim Ateşalp'ın, Erzurum şosesinin Sivas şehri içerisinden geçen kısmının ve Hükümet meydanının ne zaman asfaltlanacağına dair sualine Nafia Vekili Tevfik İleri'nin tahrirî cevabı (7/566) 864

22. — Ankara Mebusu Hasan Tez'in, Ankara'da 1957 senesi Eylül ayında vukubulan sel felâketinden zarar görenler için inşa edilecek binaların ne zaman ikmal edileceğine dair sualine Dahiliye Vekili Namık Gedik'in tahrirî cevabı (7/551) 865

1. — SABIK ZABIT HULÂSASI

Vazife ile yurt dışında bulunan Hariciye Vekili Fatin Rüştü Zorlu'nun avdetine kadar kendisine, Dahiliye Vekili Namık Gedik'in vekillik edeceğine;

Münhal bulunan Çalışma Vekâletine Bursa Mebusu ve Devlet Vekili Halûk Şaman'ın asaleten tâyin edildiğine,

Vazife ile yurt dışına çıkacak olan Çalışma Vekili Halûk Şaman'ın avdetine kadar Çalışma Vekâletine, Maliye Vekili Hasan Polatkan'ın vekillik edeceğine dair Riyaseti Cumhur tezkereleri okundu.

Sivas Mebusu Halim Ateşalp'ın, Erzurum şosesinin Sivas şehri içerisinden geçen kısmının ve Hükümet meydanının ne zaman asfaltlanacağına,

Sivas Devlet hava meydanının tamirine ne zaman başlanacağına dair Nafia Vekilinden,

Zonguldak Mebusu Mustafa Saraç'ın, maden işletmelerinin yeraltında çalışanlarına 1957 yılına ait ilâve tediyeinin yapılıp yapılmadığına dair Sanayi Vekilinden,

Ankara Mebusu Halil Sezai Erkut'un, maden işletmelerinin yeraltında çalışan işçilerine

1957 yılına ait ikinci ilâve tediyeinin yapılıp yapılmadığına dair Çalışma Vekilinden,

Tokad Mebusu Reşit Önder'in, bankalarla İktisadi Devlet Teşekkülleri idare meclisi reis ve âzası olabilmek için ne gibi şartlar arandığına dair Başvekilden,

Ankara Mebusu Halil Sezai Erkut'un, mensucat ve madenî eşya sanayii iş kollarında işten çıkarılan işçi bulunup bulunmadığına dair Çalışma Vekilinden,

Kars Mebusu Mehmet Hazer'in, Koordinasyon ve Basın - Yayın ve Turizm vekâletlerinin yaptığı masrafların ne suretle temin olunduğuna dair Başvekilden olan şifahi sualleri, sahipleri hazır bulunmadığından tahrirî suale inkılâbetti.

Türkiye Elektrik Kurumu kanunu lâiyhasının encümene verilen maddesi gelmediğinden, müzakeresi tehir edildi.

3491 sayılı Toprak Mahsulleri Ofisi Kanununun 5759 sayılı Kanunla muaddel 6, 18 ve 27 nci maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bâzı hükümler ilâvesine dair kanun lâiy-

hasının, bâzı maddeleri encümene verildiğinden, müzakeresi tehir edildi.

Kurban Bayramı vesilesiyle Meclis çalışmalarına 15 Temmuz'a kadar ara verilmesi kabul edildi.

Amortisman ve Kredi Sandığı hakkındaki 6115 sayılı Kanunun 5 nci maddesinin tadiline dair Kanun ile

Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin 5655 sayılı Kanunla muaddel Maliye Vekâleti kısmına bâzı kadrolar eklenmesine,

Kara, Deniz ve Hava Kuvvetlerine bağlı fabrikalara mütedavil sermaye tahsisine,

1959 malî yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılmasına,

Demiryolları inşaatı için gelecek yıllara sâri taahhütlere girişilmesine, 6623 sayılı Türk Hava yolları Anonim Ortaklığı Kanununun 6 nci maddesinin tadiline,

Tavşanlı - Tunçbilek Demiryolu Şube hattının Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesine devrine,

İngiliz İhtiyat Filosuna mensup dört muhribin satın alınması hakkında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İngiltere Hükümeti arasında münakit 16 Ağustos 1957 tarihli Anlaşmaya ek olarak 12 Ocak 1959 tarihinde teati edilen mektupların tasdikine,

Karayolları yapımı için girişilecek sâri taahhüt işlerinde kullanılmak üzere bono ihraçına yetki verilmesi hakkındaki 7090 sayılı Kanunun birinci maddesinin tadiline,

Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı hakkın-

daki Kanununun 100 ncu maddesinin tadiline ve bu Kanuna geçici iki madde eklenmesine,

Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanunun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve bu Kanuna bâzı maddeler eklenmesi hakkındaki 4598 sayılı Kanunun 9 ncu maddesinin tadiline,

Ankara Üniversitesi kuruluş kadroları hakkındaki 5239 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvele bâzı kadrolar ilâvesine,

Ege Üniversitesi adı ile İzmir'de bir Üniversite kurulması hakkındaki 6595 sayılı Kanuna ek 6953 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvele bâzı kadrolar ilâvesine,

3546 sayılı Şûrayı Devlet Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bir madde eklenmesi ve 28 nci maddesinin kaldırılmasına,

Sosyal Hizmetler Enstitüsü kurulmasına dair kanunlar kabul edildi.

İzmir Mebusu Kemal Serdaroğlu'nun, Trafik Kanunu ile Türk Ceza Kanununun bâzı maddelerinde zikredilen suçları işliyen şoför ve sürücülerin affına dair kanun teklifinin birinci maddesi nazara alınan taktirle birlikte encümene verildiğinden diğer maddelerinin müzakeresi tehir olundu.

Alınan karar gereğince; 15 . VII . 1959 Çarşamba günü saat 15 te toplanılmak üzere İnika da nihayet verildi.

Reisvekili

Kâtip

Kayseri Mebusu

Kırklareli Mebusu

Ibrahim Kirazoğlu

Mehmet Ali Ceylân

Kâtip

Kütahya Mebusu

Kemal Özer

Sualler

Tahrirî sualler

1. — Tokad Mebusu Reşit Önder'in, bankalarla İktisadi Devlet Teşekkülleri İdare Meclisi reis ve âzası olabilmek için ne gibi şartlar aranacağına dair tahrirî sual taktirini, Başvekâlete gönderilmiştir. (7/564)

2. — Kars Mebusu Mehmet Hazer'in, Koordinasyon ve Basın - Yayın ve Turizm Vekâletlerinin yaptığı masrafların ne suretle temin olduğuna dair tahrirî sual taktirini, Başvekâlete gönderilmiştir. (7/565)

3. — Sivas Mebusu Halim Ateşalp'in, Erzurum şosesinin Sivas şehri içerisinden geçen kısmının ve Hükümet meydanının ne zaman asfaltlanacağına dair tahrirî sual taktirini, Nafia Vekâletine gönderilmiştir. (7/566)

4. — Sivas Mebusu Halim Ateşalp'in, Sivas Devlet Hava Meydanının tamirine ne zaman başlanacağına dair tahrirî sual taktirini, Nafia Vekâletine gönderilmiştir. (7/567)

5. — Ankara Mebusu Halil Sezai Erkut'un,

Mensucat ve madenî eşya sanayii iş kollarında işten çıkarılan işçi bulunup bulunmadığına dair tahrirî sual tavriri, Çalışma Vekâletine gönderilmiştir. (7/568)

6. — Zonguldak Mebusu Mustafa Saraç'ın, Maden İşletmelerinin yeraltında çalışanlarına 1957 yılına ait ilâve tediyeinin yapıp yapılmadığına dair tahrirî sual tavriri, Sanayi Vekâletine gönderilmiştir. (7/569)

7. — Ankara Mebusu Halil Sezai Erkut'un, Maden işletmelerinin yeraltında çalışan işçilerine 1957 yılına ait ikinci ilâve tediyeinin yapıp yapılmadığına dair tahrirî sual tavriri, Çalışma Vekâletine gönderilmiştir. (7/570)

2. — HAVALE EDİLEN EVRAK

Lâyhalar

1. — Adliye Vekâleti Merkez Teşkilâtı ve Vazifeleri hakkında kanun lâyihası (1/387) (Adliye ve Bütçe encümenlerine)

2. — 1631 sayılı Askerî Muhakeme Usulü Kanununun 47 nci maddesinin değiştirilmesine ve 248 nci maddesinin kaldırılmasına dair kanun lâyihası (1/388) (Millî Müdafaa ve Adliye encümenlerine)

3. — Esaretin men'i hakkında 25 Eylül 1926 tarihli Mukavelenameyi tadil eden Protokolün tasdikine dair kanun lâyihası (1/389) (Hariciye ve Dahiliye encümenlerine)

4. — «İhtisas Teşekküllerinin imtiyaz ve muafiyetlerine dair Sözleşme» ye Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin iltihakı hakkında kanun lâyihası (1/390) (Hariciye, Millî Müdafaa, Maliye ve Bütçe encümenlerine)

5. — 7118 sayılı Türkiye Öğretmenler Bankası Türk Anonim Şirketi Kuruluş Kanununun 14 ncü maddesine bir fıkra ilâvesi hakkında kanun lâyihası (1/391) (Maarif, Ticaret ve Adliye encümenlerine)

6. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümetiyle Avustralya «Commonwealth» i Hükümeti arasında Hava Ulaştırılmalarına dair Sözleşmenin tasdiki hakkında kanun lâyihası (1/392) (Hariciye ve Münakalât encümenlerine)

7. — Türkiye ile İran arasında 29 Ocak 1959 tarihinde Tahran'da akdedilen Kültür Anlaşmasının tasdiki hakkında kanun lâyihası (1/393) (Hariciye ve Maarif encümenlerine)

8. — Türkiye ile İspanya arasında Dostluk Anlaşmasının tasdiki hakkında kanun lâyihası (1/394) (Hariciye Encümenine)

Teklif

9. — Kocaeli Mebusu Sadettin Yalım'ın, Askerî Fabrikalar Tekaüt ve Muavenat Sandığına bağlı işçilere mesken yaptırmaları için borç para verilmesine dair olan 6096 sayılı Ka-

nunun 6778 sayılı Kanunla muaddel birinci maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi (2/343) (Millî Müdafaa, Maliye ve Bütçe encümenlerine)

Tezkereler

10. — Ankara Üniversitesi 1957 bütçe yılı hesabı katîsine ait mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı Muhasebat Reisliği tezkeresi (3/429) (Divanı Muhasebat Encümenine)

11. — Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğünün 1957 bütçe yılı hesabı katîsine ait mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı Muhasebat Reisliği tezkeresi (3/430) (Divanı Muhasebat Encümenine)

12. — Hudut ve Sahiller Sıhhat Umum Müdürlüğünün 1957 bütçe yılı hesabı katîsine ait mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı Muhasebat Reisliği tezkeresi (3/431) (Divanı Muhasebat Encümenine)

13. — Karayolları Umum Müdürlüğünün 1957 bütçe yılı hesabı katîsine ait mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı Muhasebat Reisliği tezkeresi (3/432) (Divanı Muhasebat Encümenine)

14. — Edirne Mebusu Mükerrrem Sarol'un teşriî masuniyetinin kaldırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi (3/433) (Adliye ve Teşkilâtı Esasiye encümenlerinden mürekkep Muhtelit Encümenine)

15. — Edirne Mebusu Mükerram Sarol'un teşriî masuniyetinin kaldırılmasına dair Başvekâlet tezkeresi (3/434) (Adliye ve Teşkilâtı Esasiye encümenlerinden mürekkep Muhtelit Encümenine)

16. — Kars Mebusu Osman Yeltekin'in teşriî masuniyetinin kaldırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi (3/435) (Adliye ve Teşkilâtı Esasiye encümenlerinden mürekkep Muhtelit Encümenine)

17. — Samsun Mebusu Ömer Güriş'in teşrii masuniyetinin kaldırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi (3/436) (Adliye ve Teşkilâtı Esasiye encümenlerinden mürekkep Muhtelît Encümene)

Mazbatalar

18. — 4273 sayılı Subaylar Heyetine mahsus Terfi Kanununun 5611 sayılı Kanunla muaddel 10 neu maddesine bir fıkra ilâvesi hakkında kanun lâyihası ve Millî Müdafaa Encümeni mazbatası (1/366) (Ruznameye)

19. — Afyon Karahisar Mebusu Osman Talu'nun, Arzuhal Encümeninin 24.IV.1959 tarihli

haftalık karar cetvelindeki 1547 sayılı Kararın Umumi Heyette görüşülmesine dair tavreri ve Arzuhal Encümeni mazbatası (4/116) (Ruznameye)

20. — Antalya Mebusu Adnan Selekler'in, Arzuhal Encümeninin 24.IV.1959 tarihli haftalık karar cetvelindeki 1544 sayılı Kararın Umumi Heyette görüşülmesine dair tavreri ve Arzuhal Encümeni mazbatası (4/120) (Ruznameye)

21. — Gölhisarın Armutlu mahallesinden Şakiroğlu Ayşeden doğma, 1336 doğumlu Hüseyin Erarı'nın affına dair Arzuhal ve Adliye encümenleri mazbataları (5/38) (Ruznameye)

BİRİNCİ CELSE

Açılma saati : 15,00

REİS — Refik Koraltan

KÂTIPLER : Attilâ Konuk (Antalya), Abdullah Keleşoğlu (Samsun)

REİS — İnikat başlamıştır. Hükümetten gelen tezkere var, onları okuyacağız.

NÜVİT YETKİN (Malatya) — Söz istiyorum.

rum.

REİS — Tezkereleri okuyalım, sonra efendim.

3. — RİYASET DİVANININ HEYETİ UMUMİYEYE MÂRUZATI

1. — Vazife ile yurt dışına giden Hariciye Vekili Fatin Rüştü Zorlu'nun avdetine kadar kendisine Dahiliye Vekili Namık Gedik'in vekillik edeceğine dair Riyaseti Cumhuriyet tezkeresi (3/437)

REİS — Tezkereyi okuyoruz :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisliğine
Vazife ile yurt dışına giden Hariciye Vekili Fatin Rüştü Zorlu'nun avdetine kadar kendisine, Dahiliye Vekili Dr. Namık Gedik'in vekillik etmesinin, Başvekilin teklifi üzerine, muvafık görülmüş olduğunu saygı ile arz ederim.

Reisicumhur

C. Bayar

REİS — İttılaimıza arz edilmiştir.

2. — Türkiye Elektrik Kurumu Kanunu lâ-

yihasının geriverilmesine dair Başvekâlet tezkeresi (1/309, 3/438)

REİS — Tezkereyi okuyoruz :

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine
23 . I . 1959 tarihli ve 215 sayılı yazımızla takdim edilmiş olan, Türkiye Elektrik Kurumu kanun lâyihasının iadesine müsaade buyurulmasını saygılarımla rica ederim.

Başvekil

A. Menderes

REİS — Lâyiha geri isteniyor, reyinize arz ediyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... İadesi kabul edilmiştir.

3. — İdare Amirleri Balıkesir Mebusu Ahmet Kocabıykoğlu ve 2 arkadaşının, 1959 mali yılı Muvazenei Umumiye Kanununa ek kanun

teklifinin geriverilmesine dair takriri (2/338, 4/142) (1)

REİS — Takriri okuyoruz :

Yüksek Reisliğe

1959 mali yılı Muvazenei Umumiye Kanunu-na ek kanun teklifimizin geriverilmesini saygılarımızla rica ederiz.

Bahkesir Mebusu Konya Mebusu
Ahmet Kocabıyıkoglu Reyhan Gökmenoğlu
Sakarya Mebusu
Nüzhet Akın

REİS — Reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Takrir kabul edilmiş ve teklif geriverilmiştir.

4. — *Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkındaki kanun lâyihası ile,*

Bağlı buldukları teşkilât emrine alınmak suretiyle vazifeden uzaklaştırılacaklar hakkındaki 6435 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin değiştirilmesi ve 3 ncü maddesinin kaldırılmasına dair kanun lâyihasının geriverilmesi hakkında Başvekâlet tezkeresi (1/308, 3/439)

REİS — Tezkereyi okuyoruz :
Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

21 . XII . 1955, 26 . XII . 1955 tarihli ve 71 - 245/4241, 71 - 252/4386 sayılı yazılarımızla takdim edilmiş bulunan; «Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair kanun lâyihası» ile «Bağlı buldukları teşkilât emrine alınmak suretiyle vazifeden uzaklaştırılacaklar hakkındaki 6435 sayılı Kanunun birinci maddesinin değiştirilmesi ve üçüncü maddesinin kaldırılmasına dair kanun lâyihası»nın iadesine müsaadelerini saygılarımızla arz ve rica ederim.

Başvekil
A. Menderes

REİS — Geriverilmiştir.

5. — *Ankara Mebusu Faik Ahmed Barutçu'nun vefat ettiğine dair Başvekâlet tezkeresi (3/440)*

REİS — Tezkereyi okutuyorum.

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine
Ankara Mebusu Faik Ahmed Barutçu'nun
14 . III . 1959 günü Bahçelievler, 1 nci cadde, 48/5 numaralı evde vefat etmiş olduğu, Dahiliye Vekâletinden alınan 18 . V . 1959 tarih ve 23302/64 - 5167 sayılı tezkerede bildirilmiştir.

Teessürle arz ederim.

Başveki
A. Menderes

REİS — Merhumun hâtırasına hürmeten üç dakika saygı duruşuna dâvet ediyorum.

(Üç dakika saygı duruşunda bulunuldu.)

6. — *Fransız Cumhuriyeti Millî Meclisi Reisinin Büyük Millet Meclisi Reisinin riyasetinde bir parlamento heyetini Fransa'ya davetini tazammun eden mektubu (5/39)*

REİS — Fransız Meclisinden gelen dâvetiyeyi okutacağım.

Paris, 5 Haziran 1959

Sayın Reis,

Fransız - Türk Dostluk Grubunun bir teşebüsü neticesinde Millî Meclis Riyaset Divininin bugün toplanarak Fransız mebuslarının 1955 yılı bidayetinde Türkiye'ye yapmış oldukları seyahate cevap olmak üzere Türkiye Büyük Millet Meclisinden bir heyeti Fransa'yı ziyarete davet etmeye karar vermiş olduğunu size bildirmekle şeref duyarım.

Bu heyet 10 Türk mebusunu ihtiva edebilecektir ve ayrıca bu heyete bizzat sizin, kabinizden tensibedeceğiniz bir şahsın refakatinde riyaset edebilmenizden şahsan bahtiyar olacağım.

Muvasalât tarihi Haziran ayının bütün son günlerine veya daha iyisi Temmuz ayının ilk günlerine müsadif olabilir ve ikamet müddeti takriben 10 gün kadar olacaktır. Size uygun düşebilecek tarihleri bu kadro dâhilinde bizzat kendinizin bize bildirmek üzere tesbit edebileceğinizi düşünüyorum.

Daveti nihai kabulünüzü, heyetin tarzı te-rekkübünü ve katî tarihleri Ankara Büyükel-cimiz M. Spitzmuller vasıtasıyla mümkün olduğu kadar süratle bana bildirebilirseniz müteşekkîr kalırım.

Meslektaşlarımın ve benim Türkiye Büyük Millet Meclisi ile mazide zaten çok faydalı olmuş her iki memleketimiz arasındaki bu ana-

(1) 348 S. Sayılı matbuat zaptın sonundadır.

nevi dostluk bağlarını yeniden düğümlemekle ne kadar seviç duyduğumuzu daha şimdiden söylemeye müsaade ediniz.

İhtiramatı faikamın teminatını lûtfen kabul ediniz Sayın Reis.

Fransız Cumhuriyeti
Millî Meclisi Reisi
Jacques Chaban - Delmas

REİS — Yüksek ittilamıza arz edilmiştir. Gereği yapılacaktır.

Şimdi gündeme geçiyorum.

NÜVİT YETKİN (Malatya) — Söz istiyorum.

REİS — Ne hakkında?

NÜVİT YETKİN (Malatya) — Ruznameye dair, usul hakkında.

REİS — Muayyen bir mevzu hakkında mı konuşacaksınız?

NÜVİT YETKİN (Malatya) — Arz edeyim, ruznamenin tarzı tanzimi hakkında, 89 neu maddeye müsteniden söz istirham ediyorum.

REİS — 89 neu madde sarıhtır. Tabii okumuşsunuzdur. Bu madde, müzakereye mahal olmadığı, ruznameye veya Nizamnameye riayete davet, takdim ve tehir hakkındadır. Bunlardan hangisi hakkında söz istiyorsunuz?

NÜVİT YETKİN (Malatya) — Ruzname hakkında, ruznamenin tarzı, tanzimi hakkında.

REİS — Evvelâ şurasını kaydedeyim, Yüksek Meclis muttaliidir:

Birkaç inikattır ya bizzat tarafınızdan veya başka arkadaşınız tarafından muayyen bir mesele üzerinde durularak gündemin tarzı tanzimi vesilesi ile müzakereler ihlâl edilmek istenilmiştir. Bunu Yüksek Meclis birkaç defa dinledi ve böyle bir talebin gündeme alınıp alınmaması hakkında Yüksek Meclisin iradesi henüz tecelli etmedi. Bu dahi gösteriyor ki, bu gündeme alınması istenilen mevzuun yalnız bir arkadaşın veya birkaç arkadaşın istemesi üzerine gündeme alınması gibi nevanma dikte edilme vaziyeti Yüksek Meclisin yüksek kanaat ve arzusuna tevafuk etmemektedir. (Sağdan gürültüler)

NÜVİT YETKİN (Malatya) — Birkaç arkadaşın isteği değil.

ASİM EREN (Niğde) — Milletın yarısından fazlasını temsil ediyoruz. (Soldan gürültüler)

REİS — Daha ruznameye girilmedi. Sadece Yüksek Meclisin iradesine taallûk eden bir mevzu konuşurken dahi tahammülsüzlük gösteriyorsunuz. Binaenaleyh hiç telâş etmeyiniz, size şimdi Nizamname esasları dâhilinde söz veriyorum, buyurunuz.

NÜVİT YETKİN (Malatya) — Muhterem arkadaşlarım, Sayın Meclis Reisinin, usul ve ruznamenin tarzı tanzimi hakkındaki talep ve şikâyetlerimizi yüksek huzurlarınıza getirme yolundaki teşebbüslerimizi, Yüksek Meclise zorlama ve dikte etme şeklindeki tavsifine iştirak etmiyoruz. (Soldan, gürültüler; «Doğru değil mi?» Sesleri)

Büyük Millet Meclisinin çalışmaları İçtüzük hükümleri dairesinde cereyan eder. İçtüzük hükümlerine gerek Meclis Riyaseti, gerek Yüksek Meclis ve bu Mecliste vazife ifa etmekte olan her Milletvekili ittıbaa mecburdur.

Biz sadece İçtüzüğün bize bahsettiği bir hükme ve salâhiyete istinaden ruznamenin tarzı tanzimi yolunda Riyasetin tutumunu Heyeti Celileye şikâyet etmek üzere söz almış bulunuyoruz.

Muhterem arkadaşlar; Türkiye Büyük Millet Meclisinin kendi icra salâhiyetini teffiz ettiği makamları murakabesi en sarıh ve en başta gelen hakkıdır. Anayasanın 7 nei ve 22 nei maddeleri bu hususları sarahaten hükme bağlamış bulunmaktadır.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu murakabe hakkını istimal için İçtüzüğümüze ve vaz'ettiği hükümler, gensoru ve Meclis tahkikatı yollarıdır. Fakat biliyorsunuz ki, gensoru işliyememektedir. Ayrıca İcra Vekillerini, icra makamlarını mesuliyetlerinden dolayı murakabe imkânını bahşeden Meclis tahkikatı talepleri ise, Büyük Millet Meclisi Riyasetinin tamamen indî ve tamamen keyfi tasarruflarıyla gündeme alınmamaktadır. Bunun Yüksek Meclisin iradesiyle asla alâkası yoktur, hiçbir zaman gündem tanzimi hususu Yüksek Meclisin iradesine sunulmuş değildir.

Sevgili arkadaşlarım, bir seneyi müteceviz zamandan beri tevdi edilmiş bulunan Meclis tahkikatı taleplerimizin, Büyük Millet Meclisince gündeme alınmamasını mâzur gösterecek hiçbir kanun ve İçtüzük hükmü mevcut değildir. Riyasetin bu keyfi tasarrufu ile gündem tanzimi icrayı himaye, icra makamında bulunanları, Yüksek Heyetiniz karşısında hesap vermek mecburiyetinde olanları, sorumsuz bir tarzda tasarrufa

imkân vermekte ve bu yolda onları teşvik etmektedir.

Türkiye Büyük Millet Meclisine tevdi etmiş olduğumuz 7 tane Meclis tahkikatı önergesi vardır. Muhterem arkadaşlar, aylardan beri biz bunlardan bir tanesini dahi, bütün ısrarlarımıza rağmen, gündeme aldirmaya muvaffak olamıyoruz. 1959 Bütçe müzakeresinden evvel Büyük Millet Meclisi Riyaset Divanının kararına müsteniden Meclis Reisi tarafından Yüksek Heyetinize Meclis tahkikat takrirlerinin bütçe müzakerelerinin hitamında gündeme alınacağı beyan ve taahhüdedilmiştir. Ondandır Büyük Millet Meclisi iki, üç defa tatile girdi, yüzlerce inikat yaptı, bu önergeler gündeme alınmadı. Ondandır, memlekette çok vahim hâdiseler, vatandaş huzurunu, mal ve can emniyetini (Sağdan, bravo sesleri); (Soldan, «Yok öyle şey» sesleri, gürültüler) ihlâl eden hâdiseler cereyan etmiştir.

Sevgili arkadaşlarım (Soldan gürültüler) Türkiye Büyük Millet Meclisinde vazife gören her mebus haklı sebepler ve şartlar gördüğü zaman bu kürsüde Reisi cumhuri dahi itham edebilir. (Sağdan alkışlar) (Soldan gürültüler) Mevzua girmiyorum, usul hakkında söz aldım, usule sadık kalıyorum.

C. H. P. Meclis Grubu tatilden önce bu vâdide Türkiye Büyük Millet Meclisi Riyasetini ikaz etti, bu vâdide Büyük Millet Meclisinin murakabe hakkının zedelenmekte olduğunu anlatmaya çalıştı. Yapılan teşebbüsün akim kaldığını görünce bu şikâyetlerimizi Türk milletine, Hâkimiyeti Millîyenin asıl sahibine intikal ettirmenin yolunu buldu. Bu itibarla biz bu dâvalarımızı millete malettik. Büyük Millet Meclisi Riyasetinin murakabe imkânını daraltan tutumu ve İcra Vekillerinin murakabeden kaçtığı hakkında Türk milleti hükmünü vermiştir. (Sağdan alkışlar) Biz bunun hududu içinde geldik, vazife görmekteyiz.

Sadece Büyük Millet Meclisi Riyasetinin, Teşkilâtı Esasiye Kanununun 7 nci ve 22 nci maddelerini ihlâl etmek suretiyle, ruznameyi tanzimde hiçbir sebep ve mazeret göstermeksizin, tahkikat önergelerini ruznameye almadığını ve İcra Vekillerini murakabeden kaçmak suretiyle mesuliyeti kabul ve itiraf ettiklerini ifade etmek suretiyle tescil ediyoruz. (Sağdan süreklı alkışlar)

REİS — Muhterem arkadaşlar; görüyorsunuz

ki, bu arkadaşımız bir nokta üzerinde âdetâ kilitlenmiş, onun ötesinde kafasını işletmiyor. (Sağdan gürültüler, «Allah Allah» sesleri) İşte durumu görüyorsunuz. Kendilerini Riyasete hürmete davet ediyorum. Bu arkadaş muhterem Meclis sükûnetle dinledi. Gürültüyü bırakınız, müzakereyi çığırından çıkarmayınız. Görüyorsunuz? Biraz evvel, «Yüksek Meclisin iradesi bu hususta henüz tezahür etmedi» dedim. Şimdi söz söyleyen bu arkadaşımız, Riyasetin, Meclis ve dolayısıyla bütün millet ve memleket içindeki umumi nizamın mahfuz tutulması yolundaki hassasiyetine ve Yüksek Meclisin bunu emreden iradesine karşı halâ kayıtsızlık gösteriyor ve bu kayıtsızlığı ile Riyasetin şu âna kadar takibettiği hareketin ne kadar yerinde olduğuna dair bir esbabı mucibe vermiş oluyor. (Sağdan «Ne demek istiyorsunuz?» sesleri)

ASIM EREN (Niğde) — Meclis her şeyin üstünde ve sizin de üstünüzdendir. (Soldan gürültüler, «Sus sus» sesleri) Siz susun, siz susun!..

REİS — Sizi ikaz ediyorum. Sükût ediniz Asım Eren Bey. Konuşmayı ihlâl ettiğiniz andan itibaren müzakereye imkân kalmaz. Meclis, nasıl arkadaşımızı sükûnetle dinledi ise, siz de dinleyiniz. Sükût ve intizam içinde Meclisin mukaddes havasını muhafaza ediniz. Size bir kere daha ihtar ediyorum.

ASIM EREN (Niğde) — Asıl gürültüyü sizin arkadaşlarınız yapıyor. Ben yapmıyorum.

REİS — Asım Bey, ihtar ediyorum, bir defa daha sizi ikaz ediyorum ve sükûnete davet ediyorum.

Şimdi arkadaşlar, görüyorsunuz bu mevzu nasıl başladı, ne şekillere büründü. Türkiye Büyük Millet Meclisinin ittîlâ kesbettiği hiçbir mesele geri kalmaz, kalmıyacaktır, bırakılmıyacaktır. (Sağdan, «ne zaman?» sesleri)

Fakat; bu mevzuda Büyük Millet Meclisinin ve bütün millî müesseselerin, tek maksadı; umumi nizamın, birliğin, millî emniyetin ve millî huzurun mahfuziyetinin temin ve tesisini istihdaf eder. Bütün meseleler daha konuşulmadan şu mukaddes kürsünün böylece ne hale getirildiğinin takdirini sizlerin insaflarınıza bırakıyorum.

Meclisin iradesi ne zaman ve ne şekilde te-
celli ve tezahür ederse Riyaset de bu yüksek rey

ve iradenizi behemehal yerine getirecektir.
Gündeme devam ediyoruz arkadaşlar.

4. — MÜZAKERE EDİLEN MADDELER

1. — 3491 sayılı Toprak Mahsulleri Ofisi Ka-
nunununun 5759 sayılı Kanunla muaddel 6, 18 ve
27 nci maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanu-
na bâzı hükümler ilâvesine dair kanun lâyihası
ve Muvakkat Encümen mazbatası (1/291)

REİS — Bundan evvelki inikatta encümele
giden madde henüz gelmediği için bu lâyihanın
müzakeresini tehir ediyoruz.

2. — İzmir Mebusu Kemal Serdaroğlu'nun,
Trafik Kanunu ile Türk Ceza Kanununun hâzi
maddelerinde zikredilen suçları işleyen şoför ve
sürücülerin affına dair kanun teklifi ve Adliye
Encümeni mazbatası (2/280)

REİS — Bu teklifin 1 nci maddesi encümele
iade edilmişti, henüz encümenden gelmemiştir.

Birinci müzakeresi yapılacak maddelere geçi-
yoruz.

3. — Suçluların iadesine dair Avrupa Sözleş-
mesinin tasdiki hakkında kanun lâyihası ve Ha-
riciye ve Adliye encümenleri mazbataları (1/289)
(1)

REİS — Heyeti umumiyesi üzerinde söz isti-
yen var mı? Yok. Maddelere geçilmesini reyie-
rinize arz ediyorum. Kabul buyuranlar... Etmie-
yenler... Kabul edilmiştir.

Suçluların İadesine dair Avrupa Sözleşmesinin tasdiki hakkında Kanun

MADDE 1. — Avrupa Konseyinde 13 Aralık
1957 tarihinde imzalanan Suçluların İadesine
dair Avrupa Sözleşmesi ile mezkûr Sözleşme için
dermeyan olunan ihtirazi kayıt hakkındaki 20
Kasım 1957 tarihli mektup tasdik edilmiştir.

REİS — Söz istiyen? Yok. Maddeyi reyleri-
nize arz ediyorum. Kabul buyuranlar... Etmie-
yenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde me-
riyete girer.

(1) 299 S. Sayılı matbuca zaptın sonundadır.

REİS — Maddeyi kabul buyuranlar... Etmie-
yenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun hükmünü icraya
İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Maddeyi kabul buyuranlar... Etmie-
yenler... Kabul edilmiştir.

Lâyihanın birinci müzakeresi bitmiştir, efen-
dim.

4. — Avrupa Konseyinin İmtiyaz ve Muafi-
yetlerine mütaallik Umumi Anlaşma ile bu Ek
Protokolün tasdiki hakkında kanun lâyihası ve
Hariciye, Millî Müdafaa, Adliye ve Bütçe encü-
menleri mazbataları (1/130) (1)

REİS — Heyeti umumiyesi üzerinde söz isti-
yen?.. Yok. Maddelere geçilmesini kabul buyu-
ranlar... Etmieyenler... Maddelere geçilmiştir.

Avrupa Konseyinin İmtiyaz ve muafiyetlerine mütaallik Umumi Anlaşma ile buna Ek Proto- kolün tasdiki hakkında Kanun

MADDE 1. — 2 Eylül 1949 tarihinde imza-
lanmış olan «Avrupa Konseyinin İmtiyaz ve Mu-
afiyetlerine mütaallik Umumi Anlaşma» ile 6
Kasım 1952 tarihinde imzalanmış olan «Avrupa
Konseyinin İmtiyaz ve Muafiyetlerine mütaallik
Umumi Anlaşmaya Ek Protokol» ikinci madde-
de yazılı ihtirazi kayıtlarla tasdik edilmiştir.

REİS — Madde hakkında söz istiyen?.. Yok.
Maddeyi kabul buyuranlar... Etmieyenler... Kabul
edilmiştir.

MADDE 2. — A) Avrupa Konseyi Teşkilâ-
tında vazifelendirilecek Türk vatandaşı kimsele-
rin 1111 sayılı Askerlik Kanununun 6 nci mad-
desinin tahmil ettiği askerliklerini yedek subay
veya er olarak yapmış olmaları şartıyla bunla-
rın bundan sonraki yedeklik hizmetlerinde bu
teşkilâtta vazifelerinin devamı müddetince ye-
dek subay veya er durumunda bulduklarına
ve Askerlik Kanunundaki usullere göre tecilleri
yapılır.

(1) 309 S. Sayılı matbuca zaptın sonundadır.

B) Avrupa Konseyi tarafından Türkiye dâhilinde vazifelendirilecek Türk vatandaşı memurlar vatandaşların tâbi tutuldukları malî mükellefiyetlerden istisna edilmezler.

REİS — Madde hakkında söz isteyen?.. Yok. Maddeyi kabul buyuranlar... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Lâyihanın birinci müzakeresi bitmiştir.

5. — *Avrupa Konseyinin İmtiyaz ve Muafiyetlerine mütaallik Umumi Anlaşmaya ek ikinci Protokolün tasdiki hakkında kanun lâyihası ve Hariciye, Millî Müdafaa, Adliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/273) (1)*

REİS — Heyeti umumiyesi hakkında söz isteyen var mı? Yok.

Maddelere geçilmesini reyinize arz ediyorum: Kabul buyuranlar... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Avrupa Konseyinin imtiyaz ve muafiyetlerine mütaallik Umumi Anlaşmaya Ek İkinci Protokolün tasdiki hakkında Kanun

MADDE 1. — 25 Eylül 1957 tarihinde Hükümetimiz tarafından imzalanmış olup Avrupa İnsan Hakları Komisyonu âzasına mütedair hükümlerle ilgili bulunan «Avrupa Konseyinin imtiyaz ve muafiyetlerine mütaallik Umumi Anlaşmaya ek ikinci Protokol» tasdik edilmiştir.

REİS — Madde hakkında söz isteyen?... Yok.

Reyinize arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(1) 279 S. Sayılı matbuâ zaptın sonundadır.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Lâyihanın birinci müzakeresi bitmiştir.

6. — *Devlet kitapları mütedavil sermayesi hakkındaki 2133 sayılı Kanunun ikinci maddesine bir fıkra ile aynı kanuna muvakkat bir madde eklenmesine dair kanun lâyihası ve Maarif ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/74) (1)*

REİS — Heyeti umumiyesi hakkında söz isteyen var mı?.. Yok. Maddelere geçilmesini reylerinize arz ediyorum. Kabul buyuranlar... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Devlet kitapları mütedavil sermayesi hakkındaki 2133 sayılı Kanunun 2 nci maddesine bir fıkra ile aynı kanuna muvakkat bir madde eklenmesine dair Kanun

MADDE 1. — 1 Nisan 1933 tarihli ve 2133 sayılı Kanunun 2 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

Devlet kitapları mütedavil sermayesinin bir yıl içindeki yayın faaliyeti bir bütün olarak hesabedilir. Sermaye yekûnu (15) milyon liraya balığ oluncaya kadar her yıl sonunda elde edilecek kârlar sermayeye ilâve olunur.

REİS — Madde hakkında söz isteyen?.. Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul buyuranlar... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE — Bu kanunun hükümü Devlet kitapları mütedavil sermayesinin 1952 malî yılı başından itibaren devam edegelmekte olan muamelelerine de şâmilidir.

REİS — Madde hakkında söz isteyen?.. Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul buyuranlar... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

REİS — Maddeyi kabul buyuranlar... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini icraya Maliye ve Maarif Vekilleri memurdur.

REİS — Maddeyi kabul buyuranlar... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Lâyihanın birinci müzakeresi bitmiştir.

(1) 310 S. Sayılı matbuâ zaptın sonundadır.

7. — *Köy Öğretmenleri ve Köy Sağlık Memurları Sosyal Yardım Sandığının İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve İhtimai Yardım Sandığı ile Birleştirilmesi hakkında kanun lâyihası ve Maarif ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/87) (1)*

REİS — Heyeti umumiyesi üzerinde söz istiyen?... Yoktur. Maddelere geçilmesini reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Köy Öğretmenleri ve Köy Sağlık Memurları Sosyal Yardım Sandığının İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve İhtimai Yardım Sandığı ile Birleştirilmesi hakkında Kanun

MADDE 1. — 5129 sayılı Kanununun 8 nevi maddesi ile kurulmuş olup 6234 sayılı Kanununun 6 nevi maddesi ile adı; «Köy Öğretmenleri ve Köy Sağlık Memurları Sosyal Yardım Sandığı» na çevrilen «Köy Öğretmenleri ve Köy Sağlık Memurları Sosyal Yardım Sandığı» kaldırılmıştır.

REİS — Mütalâa var mı? Maddeyi tasvibinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — «Köy Öğretmenleri ve Köy Sağlık Memurları Sosyal Yardım Sandığı»nın bütün mevcudatı hak ve vecibeleri ile birlikte «İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve İhtimai Yardım Sandığı»na devredilmiştir.

REİS — Söz istiyen?... Yoktur. Maddeyi tasvibinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Birinci madde gereğince kaldırılan «Köy Öğretmenleri ve Köy Sağlık Memurları Sosyal Yardım Sandığı»nın âzaları bu kanunun meriyete girdiği tarihte «İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve İhtimai Yardım Sandığı»nın âzası olurlar.

Ancak, sağlık memurlarından istiyenler altı ay içinde sandık âzalığundan ayrıldıklarını, «İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve İhtimai Yardım Sandığı»na bildirmeye mecburdurlar.

REİS — Söz istiyen var mı? Maddeyi tasvibinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 4. — 5129 sayılı Kanununun 8 nevi

ve 6234 sayılı Kanununun 6 nevi ve muvakkat 3 nevi maddeleri kaldırılmıştır.

REİS — Madde hakkında söz istiyen?... Maddeyi tasvibinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

REİS — Maddeyi tasvibinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Bu kanunun hükümlerini ieraya İera Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Maddeyi tasvibinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiş, lâyihanın birinci müzakeresi bitmiştir.

8. — *13 Aralık 1957 tarihinde Cenevre'de akdedilen «Yol işaretlerine mütedair Avrupa Anlaşması»nın tasdiki hakkında kanun lâyihası ve Nafia Encümeni mazbattası (1/328) (1)*

REİS — Heyeti umumiyesi hakkında mütalâa var mı? Maddelere geçilmesini reye arz ediyorum. Kabul buyuranlar... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

13 Aralık 1957 tarihinde Cenevre'de akdedilen «Yol işaretlerine mütedair Avrupa Anlaşması»nın tasdiki hakkında Kanun

MADDE 1. — 13 Aralık 1957 tarihinde Cenevre'de akdedilmiş bulunan «Yol işaretlerine mütedair Avrupa Anlaşması» tasdik edilmiştir.

REİS — Söz istiyen? Yok. Maddeyi tasvibinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini ieraya İera Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Lâyihanın birinci müzakeresi bitmiştir.

(1) 311 S. Sayılı matbuu zaptın sonundadır.

(1) 326 S. Sayılı matbuu zaptın sonundadır.

9. — *Üniversite tahsil müddetlerinin muadeletine dair Avrupa Sözleşmesinin tasdiki hakkında kanun lâyihası ve Hariciye ve Maarif encümenleri mazbataları (1/320) (1).*

REİS — Heyeti umumiyesi hakkında söz istiyen var mı? Maddelere geçilmesini reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Üniversite tahsil müddetlerinin muadeletine dair Avrupa Sözleşmesinin tasdiki hakkında Kanun

MADDE 1. — Avrupa Konseyi çerçevesinde hazırlanmış olup 25 Eylül 1957 tarihinde Hükümetimiz tarafından imzalanmış bulunan

(1) 329 S. Sayılı matbuu zaptın sonundadır.

«Üniversite tahsil müddetlerinin muadeletine dair Avrupa Sözleşmesi» tasdik edilmiştir.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

REİS — Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Lâyihanın birinci müzakeresi bitmiştir.

15 dakika sonra toplanılmak üzere görüşmelere ara veriyorum.

Kapanma Saati : 15,20

İKİNCİ CELSE

Açılma Saati : 15,45

REİS — Reisvekili Ağah Erozan

KÂTIPLER : Attilâ Konuk (Antalya), Abdullah Keleşoğlu (Samsun)

REİS — Celseyi açıyorum.

Ruznamenin birinci defa müzakeresi yapılacak maddeler kısmından 8 nci maddeden müzakereye devam ediyoruz.

10. — *Türkiye ile Belçika arasında 29 Aralık 1958 tarihinde imzalanan Kültür Anlaşmasının tasdiki hakkında kanun lâyihası ve Hariciye ve Maarif encümenleri mazbataları (1/351) (1)*

REİS — Hariciye Vekili burada. Müzakereye başlıyoruz.

Lâyihanın heyeti umumiyesi üzerinde söz istiyen var mı? Maddelere geçilmesini reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

(1) 330 S. Sayılı matbuu zaptın sonundadır.

Türkiye ile Belçika arasında 29 Aralık 1958 tarihinde imzalanan Kültür Anlaşmasının tasdiki hakkında Kanun

MADDE 1. — Türkiye ile Belçika arasında 29 Aralık 1958 tarihinde imzalanan Kültür Anlaşması tasdik edilmiştir.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunun hükmünü icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum.

Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Lâyihanın birinci müzakeresi bitmiştir.

11. — *Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanununun 28 nci maddesinin tadili hakkında kanun lâyihası ve Ziraat, Ticaret, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/244)*

REİS — Alâkalı Ticaret, Ziraat ve Maliye vekilleri buradalar mı efendim? Ziraat Vekili, Ticaret Vekili, ve Maliye Vekili yoklar. Kanunun müzakeresini bir defaya mahsus olmak üzere gelecek inikada bırakıyorum.

12. — *Aydın Mebusu Necati Çelîm'in, Zeytinliklerin ıslahı ve yabancılarının aşılattırılması hakkındaki 3573 sayılı Kanuna ek kanun teklifi ve Ziraat Encümeni mazbatası (2/253)*

REİS — Alâkalı Ziraat Vekili yok. Kanunun müzakeresi bir defaya mahsus olmak üzere gelecek inikada bırakılmıştır.

13. — *Diştabibi Şerafettin Yürekli'nin mahkûm olduğu cezanın affı hakkında Arzuhal ve Adliye encümenleri mazbataları (5/34) (1)*

REİS — Adliye Vekili buradalar mı? (Burada, sesleri). Müzakereye devam ediyoruz.

Kanunun heyeti umumiyesi üzerinde söz isteyen var mı? Yok. Maddelere geçilmesini reylerinize arz ediyorum... Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birinci maddeyi okuyoruz, efendim.

Konya Ereğli'si Hıdırlı mahallesinden Alioğlu 1340 doğumlu Diş Tabibi Şerafettin Yürekli'nin affı hakkında Kanun

MADDE 1. — Konya Ereğlisi Hıdırlı mahallesinden Alioğlu 1340 doğumlu Diş Tabibi Şerafettin Yürekli'nin İkinci Ordu Müfettişliği Askerî Mahkemesinin 27 Ekim 1958 tarih ve 1958/261 esas, 146 karar sayılı ilâmiyle mahkûm olduğu dört ay hapis cezası affedilmiştir.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı? Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde me-riyete girer.

(1) 336 S. Sayılı matbuua zaptın sonundadır.

REİS — Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunu icraya Adliye Vekili memurdur.

REİS — Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Lâyihanın birinci müzakeresi bitmiştir, efendim.

14. — *Binbaşı Nedim Düzgören'in mahkûm olduğu ceza hakkında Arzuhal ve Adliye encümenleri mazbataları (5/35) (1)*

REİS — Alâkalı Vekil buradadır. Müzakereye ediyoruz. Heyeti umumiyesi üzerinde söz isteyen var mı efendim? Maddelere geçilmesini reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İstanbul Ortaköy Nüfusunda mukayyet 1335 doğumlu Fethioğlu Nedim Düzgören'in affına dair Kanun

MADDE 1. — İstanbul Merkez Kumandanlığı Askerî Mahkemesinin 30 . XII . 1957 tarih ve 1 esas, 180 karar sayılı ilâmiyle üç gün müddetle hapis cezasına mahkûm edilen İstanbul Ortaköy Nüfusunda mukayyet 1335 doğumlu Fethioğlu Nedim Düzgören'in işbu cezası hukuki neticeleriyle affedilmiştir.

REİS — Söz isteyen var mı efendim? Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren meridir.

REİS — Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunu icraya Adliye ve Millî Müdafaa vekilleri memurdur.

REİS — Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Lâyihanın birinci müzakeresi bitmiştir efendim.

15. — *Osmaniye'nin Hacrosmanlı mahallesinden Hüseyin kızı 1327 doğumlu Cennet Se-*

(1) 337 S. sayılı matbuua zaptın sonundadır.

vim'in affı hakkında Arzuhal ve Adliye encümenleri mazbataları (5/36) (1)

REİS — Alâkalı Vekil buradadır. Müzakereye devam ediyoruz. Heyeti umumiyesi üzerinde söz istiyen var mı efendim? Maddelere geçilmesini reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Osmaniye'nin Hacıosmanlı mahallesinden Hüseyin kızı Döne'den doğma, 1327 doğumlu Cennet Sevim'in affına dair Kanun

MADDE 1. — Osmaniye'nin Hacıosmanlı mahallesinden Hüseyin kızı Döne'den doğma, 1327 doğumlu Cennet Sevim'in Osmaliye Asliye Ceza Mahkemesinin 6.XI.1957 tarih ve 957/203 esas,314 karar sayılı ilâmiyle mahkûm olduğu dört ay on beş günlük hapis cezası affedilmiştir.

REİS — Söz istiyen var mı efendim? Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden meriyete girer.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunu icraya Adliye Vekili memurdur.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Lâyihamın müzakeresi bitmiştir efendim.

16. — *İdare Âmirleri Konya Mebusu Reyhan Gökmenoğlu ve Sakarya Mebusu Nüzhet Akın'ın, Riyaseti Cumhur Teşkilât Kanununda değişiklik yapılması hakkındaki 3568 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin değiştirilmesine dair 4462 sayılı Kanuna ilişik cetvelin tadili hakkında kanun teklifi ve Bütçe Encümeni mazbatası (2/334) (2)*

REİS — Heyeti umumiyesi üzerinde söz istiyen var mı? Maddelere geçilmesini reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(1) 338 S. Sayılı matbuza zaptın sonundadır.

(2) 339 S. Sayılı matbuza zaptın sonundadır.

Riyaseti Cumhur Teşkilât Kanununda değişiklik yapılması hakkındaki 4462 sayılı Kanuna bağlı cetvelin değiştirilmesine dair Kanun

MADDE 1. — 14 Temmuz 1943 tarih ve 4462 numaralı Kanuna bağlı (1) numaralı cetvel kaldırılmış ve yerine (2) numaralı cetvel konulmuştur.

REİS — Madde üzerinde söz istiyen var mı? Bir tadil teklifi vardır, okutuyorum.

Yüksek Reislige

Birinci maddenin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Madde 1. — 14 Temmuz 1943 tarih ve 4462 numaralı kanuna bağlı cetvel kaldırılmış ve yerine, ilişik cetvel konulmuştur.

Bütçe Encümeni
Mazbata Muharriri
İzmir Mebusu
Behzat Bilgin

REİS — Tadil teklifi üzerinde konuşmak istiyen arkadaş var mı? Maddeyi encümenin tadil teklifi ve hile reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde bu şekilde kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden mer'idir.

REİS — Söz istiyen var mı? Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun Büyük Millet Meclisi tarafından icra olunur.

REİS — Söz istiyen var mı? Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Lâyihamın birinci müzakresi bitmiştir. z

17. — *Selimbeyzade Ömer Kaptan'a vatani hizmet tertibinden maaş tahsisi hakkında kanun lâyihası ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/146)*

REİS — Alâkalı Maliye Vekili Mecliste hazır bulunmadığından, kanunun müzakeresi bir defaya mahsus olmak üzere geri bırakılmıştır.

18. — *Muş'un Kale mahallesi 167 sayılı hanede kayıtlı Abdullahoğlu Hatice'den doğma, 1341*

doğumlu Nihat Karasu'nun affına dair Arzuhal ve Adliye encümenleri mazbataları (5/37) (1)

REİS — Alâkalı Adliye Vekili burâda. Müzakereye devam ediyoruz.

Heyeti umumiyesi üzerinde söz isteyen var mı?.. Buyurun Sırrı Atalay.

SİRRİ ATALAY (Kars) — Muhterem arkadaşlarım, biraz önce birkaç hususi af talepleri geldi ve nihayet Büyük Millet Meclisinin atıfetine, semahat duygularına sığınmış mahkûmların affı cihetine gidilirken bir itiraz vâkı olmuş idi. Fakat şu rapor içerisinde affı istenilen şahsın durumu, haklarında hususi af talebedilen veya buna benzer bâzı hususi af taleplerinden ayrı bir hususiyet taşımaktadır. Bu hususi affı talebeden şahıs, zannedersen, zimmetine para geçirmekten 1 sene 4 aya mahkûm olmuştur. Yani yüz kızartıcı bir suçtan dolayı ve bütün derecelerden geçerek mahkûm edilmiş bulunmaktadır. Yüz kızartıcı bir suçtan dolayı bir şahsın hususi kanunla affı ayrı bir mahiyet taşımaktadır. Cezası ne olursa olsun bâzı memuriyetlere girme hakkından ve âmme hizmetlerinden mahrumiyeti muciptir. Bu sebeple munhasıran Büyük Meclisin semahat duygularına sığınarak zimmet veya ihtilâs suçundan dolayı affına gidilemeyeceği aşikârdır. 1950 yılında çıkan Umumi Af Kanununda dahi istisna teşkil eden bir suçun hususi bir af mevzuu teşkil etmesi doğru değildir. Umumi af gibi geniş bir müessesede mevzu teşkil etmeyen bir suçtan dolayı hususi af istemek yoluna gitmek doğru olamaz.

Biraz önce kabul edilen diğer hususlarda itirazın olmadı, ama umumi affa mevzu teşkil etmeyen bir hususta Yüksek Meclisin hususi affa taraftar olacağını ümitetmem. Burada tek husus şahsın hasta olduğu ve infaz cihetine gidilemediğidir.

Eğer bu vâkı ve doğru ise, infaz bu cihetten yapılamaz. Umumi affın bile mevzuu olmayan yüz kızartıcı bir suçtan mahkûm olmuş bir kimse için hususi affa gitmek doğru olmaz. Bu mesele Büyük Millet Meclisinin şefkat ve merhamet duygusuna mevzu teşkil edilmemelidir. Lûtuftan buyurun, kerem buyurun bu isteği reddedin ve bir kere daha Büyük Millet Meclisi huzuruna

bu gibi suçları işliyenler af için gelmek cesaretinde bulunmasınlar.

Mâruzatım şimdilik bu kadardır.

REİS — Başkaca söz isteyen var mı?

CEVAT ÜLKÜ (Aydın) — Söz istiyorum.

REİS — Şahsınız adına mı? Yoksa encümen adına mı?

CEVAT ÜLKÜ (Aydın) — Encümen adına.

REİS — Buyurun.

ADLİYE ENCÜMENİ REİSİ CEVAT ÜLKÜ (Aydın) — Efendim, bu af, encümenimizce de yerinde görülerek yüksek takdirlerinize arz edilmiştir. Suçlu hakikaten zimmetine para geçirmekten mahkûmdur. Bu gibi suçların affedilmemesi hususunda encümenimiz de büyük hassasiyetle davranmaktadır. Ve bilhassa bu gibi münferit afların emsal teşkil edebileceği noktası üzerinde ehemmiyetle durarak bunları ariz amik tetkik etmekte bulunmaktayız.

Raporda «Her hâdiseyi kendi bünyesi içerisinde tetkik eden encümenimiz mezkûr hâdiseyi de bilhassa Elâzığ ve Van Devlet hastahaneleriyeye Adli Tıp Meclisinin mevcut raporlarında suçunun reaktif depresyon pisişik hastalığına müptelâ olduğu ve cezanın infazı halinde hastalığın devamlı hale geleceği ve hayatını katî tehlikeye koyacağı anlaşılmış» denilmektedir ki, bu raporların mevcudolmasına ve müstedinin hüküm sebebiyle hayati tehlikenin meydana gelmesi bakımından bilhassa hususiyet arz eden bir durumun muvacehesinde, ve yine suçun işlenmesinden bugüne kadar dokuz sene gibi bir müddetin geçmiş bulunması dolayısıyla de infazdan beklenen gayenin bir netice vermeyeceği mülâhazasıyla bunun doğrudan doğruya yüksek takdirlerinize arz edilmek suretiyle affına encümenimizce karar verilmiştir. Şüphesiz ki, her hâdiseyi kendi bünyesi içinde tetkik ettiğimiz takdirde bu gibi bir suç veya suçlunun, bu hâdis ve bu af dolayısıyla her hangi bir suçta veya suçluya bir emsal teşkil edemeyeceği izahtan vârestedir. Takdirlerinize arz ederim.

REİS — Aziz Uras.

AZİZ URAS (Mardin) — Arkadaşlar, ben tab'an affa tamamiyle mütemayilim, daima affı isterim. Rapordaki kelime (Reaktif depresyon pisişiktir), bu vaziyette bunun türkçesi delihktir. Hasta esasen bu durumda ise onu cemiyet affeder, Allah affeder, zaten mesele yok. Pen

(1) 344 S. Sayılı matbuua zaptın sonundadır.

tıbbi adlinin raporlarına kıymet veririm. Eğer vaziyet bu ise yol bu değildir, af ile çıkmaz, zira bu adamın esasen ehliyeti cezaiyesi mevcut değildir demektir. Af bu suretle gelirse el kal-kar. Aksi takdirde teşvişi ezhanı mucibolur. Ben rica ediyorum; mazbata tekrar encümenine gitsin ve iş bir daha tetkika tâbi tutulsun.

REİS — Sefer Eronat.

SEFER ERONAT (Yozgad) — Muhterem arkadaşlar; bu dosya Arzuhal Encümeninde elimizden geçti, tetkik ettik. Adam hakikaten hasta. Bu hastalık durumu dokuz sene-den beri devam etmekte ve ceza infaz olunamamaktadır. Ceza kesinleştiği günden bu ana kadar adam zaman zaman ruhi indifaa mâruz kaldığı için cezanın infaz olunmadığına dair dosyasında doktor raporları, hastane raporları var. Bendeniz bu kararda muhalifim. Muhalefetimin sebebi şudur :

Ben affın değil cezanın tecili tarafıyım. Filhakika biraz evvel Adalet Encümeni Başkanını arkadaşımızın izah ettikleri üzere, bu hâdisede ibreti müessire filân mevzuu kalmamıştır, para tahsil edilmiştir. Cezanın infazı kalmış.

Biraz evvel Aziz Beyefendinin de izah ettikleri gibi bu hastada zaman zaman ruhi tahavvülât olmakta, ceza üç gün infaz edilmekte, dört gün hastalık dolayısıyla infaz edilememektedir. Bir ceza müessesenin bu şekilde ihlâl edilmesine ne lüzum vardır? Hırsızlıktan, katilden, zimmete para geçirmekten dolayı öyle hâdiseler olabilir ki, bunların da affına gidilebilir. Yani muhakkak filân hâdisede Büyük Millet Meclisinin afiv kapısının kapandığını iddia etmek doğru olamaz. Bu hâdisede de cezanın tecili suretiyle atıfette bulunmanızı istirham eder, isabetin de bu noktada olduğunu arz ederim.

REİS — Fahri Karakaya.

FAHRİ KARAKAYA (Elâzığ) — Muhterem arkadaşlarım;

Ben de daima af taraftarıyım, bu meselede de yine af taraftarı oluyorum. O ki, bu zatın mahkûm olduğu cezanın infazına başlandığı zahman raporda bahsedilen hastalıkla zaman zaman mâlûl oluyor. Yüksek Meclisin bu husustaki teamülü atıfette şeklinde af olduğu için, cezayı mucip suç ne olursa olsun, bu yüz kı-zartıcı da olsa, affa gidilmemesi Yüksek Mec-

lisin öteden beri teamül halindeki atıfette duy-gularına uyğun olmaz.

Ben de bu vatandaşın azaptan kurtarılması için atıfette - atıfette teamülüne uyularak - affedilmesini istirham ediyorum.

REİS — Şemsi Ağaoğlu...

ŞEMSI AĞAOĞLU (Muş) — Muhterem arkadaşlar, bendeniz hukuki cepheden arzı malûmat etmiyeceğim. Çünkü Adliye Encümeni Reisi hukuki cephesini Yüksek Meclise arz etti.

Bu affı istenen arkadaş benim hemşehrimdir; Muşludur. Muş, gayet küçük bir şehirdir, hepimiz birbirimizi gayet iyi tanıruuz. Ben Yüksek Meclise bu çocuğun ailesi ve kendi şahsiyeti hakkında vicdanlarınıza hitabederek malûmatımı ve vicdani kanaatlerimi bildireceğim. Takdir Yüksek Heyetindir.

Bu çocuk Muş'ta en büyük bir çiftçi, zengin bir ailenin çocuğudur. Yani Muş'ta bundan daha büyük çiftçi, zengin bir aile yoktur. Bunu söylemekten maksadım şudur; zimmetine bin lira para geçirecek bir çocuk değildir.

Ahlâki durumu hakkında da arzı malûmat edeyim : 1948 de Muş'ta bir istihlâk kooperatifi kurmuştum. İhtikâr almış, yürümüştü. Bütün efkârı umumiye mağazalardan, dükkânlardan şikâyetçi idi. Bu sebeple bir istihlâk kooperatifi kurduk. Etrafımıza akın halinde arkadaşlar toplandı ve bize müzahir oldu. Bu istihlâk kooperatifinin başına bir arkadaş aradık. Memleketimizde dürüst ve çalışkan olarak tanınan bu arkadaşın bu kooperatifin başına geçmesini istedik. Bütün efkârı umumiyenin bu şekilde tanıdığı ve zimmetine 1 000 lira geçirdi diye ceza gören bu arkadaş kooperatifte gayet dürüst olarak çalıştı. Ben kooperatifin idare heyeti reisliğini ve aynı zamanda müdürlüğünü de deruhde ediyordum. Bu kooperatifin günde 1 000 - 1 500 lira alış - veriş vardı ve bu işin başında da hep bu arkadaş bulunuyordu. Sizleri vicdanımla temin ederim ki, ben bu arkadaşını çalışkan ve dürüst olarak gördüm. Şimdi huzurunuzda söz alışımın sebebi tamamen bunu ifade içindi.

Adliye Encümeni ve Arzuhal Encümeni bu arkadaşın durumunu izah etmiştir. Arzuhal Encümeninden bir arkadaş bu cezanın tecilini istedi, diğerleri ise affına karar verdi. Adliye

Encümeni de, bir arkadaşımız müstesna, durumu tetkik edip affa karar verdiler.

O zaman Muş'a tren gitmiyordu. Nakliyat Kurtalan'dan yapılıyordu. Bu çocuk maddi ihtiyacı bulunmadığı halde vaktini boş geçirmek istemediği için kendisine bir meşgale aradı ve Kurtalan Devlet Üretme Çiftliği İrtibat Memurluğunu aldı. Arz ettiğim gibi o zaman tren Kurtalan'a kadar gidiyor, Muş'a gitmiyordu. Nakliyat otomobillerle ve kamyonlarla yapılıyordu. Bu çocuk, etrafında hırsızlık yapmak isteyen memurların tazyikî altında bulunuyordu. Muş'a giderken her uğradığım zaman bana bunlardan dert yanardı, «Benzinden ve diğer şeylerden çalman hususunda tazyik görüyorum.» derdi. Ben de kendisine; doğruluktan ayrıma, korkma derdim. Çocuk onlara rast çekti ve hırsızlıklarına mâni oldu. Onlar da böyle bir tertibe onu kurban ettiler. Adliyedeki dosyaya göre hüküm yerindedir, fakat sizleri bütün vicdanımla temin ederim ki bir tertibin kurbanı olmuştur. Bu şerefli insan kendisine hazırlanmış olan bu tertip karşısında erimiş, harabolmuştur. Yüksek Meclis affettiği takdirde bu arkadaşın hayatı kurtulacaktır. Affedilmediği veya ceza tecil edilmediği takdirde ise, emin olunuz arkadaşlar, hapsaneden bu çocuğun cenazesi çıkacaktır. Ben buna viedanen kaaniim, şahsan kendisini ve ailesini tanıdığım için arz ediyorum.

Şunu da söyleyeyim ki arkadaşlar, bu çocuğun ailesi bizim muhalifimizdir. Fakat biz hiçbir zaman viedanımızı tesir altında bırakmıyarak, muhalifimiz de olsa yalnız viedanımızın sesini dinliyerek affı cihetine gideriz. Bu çocuğun affedilmesini Yüksek Meclisten istirham ediyorum arkadaşlar.

REİS — Muammer Akpınar.

MUAMMER AKPINAR (Ankara) — Arkadaşlarım, hem üç sene Muş'ta hâkimlik etmiş ve hem de o aileyi yakından tanıyan bir insan olarak hâdisenin arkadaşlarımla söylediği gibi olmadığını huzurunuzda ifade etmek üzere geldim.

Ailevi durumu bizi ilgilendirmez, suç vâkı midir, değil midir, bu da bizi ilgilendirmez. Bizi ilgilendiren; mahkeme hükmü ile makûm olmuş, ceza kesinleşmiş, infaza verilmiş olmasıdır. Dosyada mevcudolan raporlarda bu hastalığın infaz sırasında başladığı söy-

lenmekte, eğer infaza devam edilirse bu çocuğun ölmesinin muhtemel olduğu zikredilmektedir.

Mevzu kısaca şudur; bu çocuk verilen cezaya o kadar müteessir olmuştur ki, bu ceza dolayısıyla aklını oynatmıştır. İnfazdan beklenen netice teessüs etmiş, cemiyetten alacağı dersi almıştır. Aradan dokuz sene gibi bir müddet geçmiştir. Bu arada Teşkilâtı Esasiye Kanununun Yüksek Heyetinize verdiği salâhiyet de malûmdur. Bu salâhiyeti kullanarak bu vatandaşın affına gitmeye de imkân yoktur. Tecil bence bir şey ifade etmez.

Netice şudur; ya bir Türk vatandaşının yaşaması için hayata devamına müsaade edeceksiniz veyahut da onu ölüme bırakacaksınız. Mevzu bu kadar kısa ve basittir. (Bravo, sesleri)

REİS — Şahap Kitapçı.

ŞAHAP KİTAPÇI (Tokad) — Muhterem arkadaşlar; bugünkü inikatta birkaç hususi affı müzakeresiz kabul ettik. Sırrı Atalay arkadaşımızın ifade ettiği gibi, isnadedilen suç, her zaman olduğu gibi Yüksek Meclisin takdiriyle, umumi affın bile dışında bırakılmıştır. Yalnız bizi bu halde dahi istenilen neticeye ulaştırabilmesini, bu arkadaşımızın hususi affa mazhar olabilmesini temin edecek tek şey getirilen mazbatadır. Metin, elbette ki, bu husustaki kanunun tarzı tahririne uygun olarak kendisine verilen cezalar ve neticelerinin affı şeklinde kaleme alınmış olabilir. Yalnız arkadaşlar, tetkik ettiğimiz mazbata, deminden beri cereyan eden müzakerelerden de anlaşılacağı veçhile, bizi müspet bir neticeye ulaştıracak tarza kaleme alınmamıştır, çok kısadır. Evvelâ; Van Devlet Hastanesi bu raporu veriyor. Rapor ne zaman alınmıştır? Devlet hastahanesinin sıhhi kurulu kimlerden teşekkül etmektedir? Noksanı var mıdır? Asabiye mütehasısı var mıdır, yok mudur? Adli Tıp Meclisine gitmiş midir, gitmemiş midir? Sonra bu, ölümle neticelenir veya neticelenmez. Ben doktor olmamakla beraber doktor arkadaşlardan öğrendim ki, bu hastalık zaman zaman gelir, fakat ölüm tevlidedecek bir mahiyet arz etmez. Şunu arz etmek istiyorum ki, ortada çok ağır bir suçun emsal olmamasını hepimiz arzu ederiz. Suç affedilecek veya edilmeyecektir. Bu mesele üzerinde dikkatle durmak ve bu Mecliste emsal teşkil edecek bir şeyin esbabını iyice ha-

zırlamak suretiyle, reylerimizi çok daha açık bir şekilde izhar etmemize meydan verecek tarzda, mazbatanın bütün teferruatıyla hazırlanmasının lâzımgeldiği kanaatindeyim. Denebilir ki, bu tetkikat neticesinde mazbatanın bu kadar uzun olması düşünülemez. Ama istiyen dosyayı tetkik edebilirdi. Burada hepimizin teker teker bu dosyayı tetkik etmesine imkân yoktur. Bu bir.

İkincisi; bu kadar mühim bir mevzuu, bu kadar kısa bir şekilde kaleme almış olmak doğru olmaz. Bu itibarla, bendeniz bir arkadaşla müştereken bir takrir takdim ediyorum. Eğer Heyeti Celileniz muvafık bulursa mesele yeniden encümene gönderilsin. Bu arkadaşı yakından tanyanların şefkat hislerimize hitabeden beyanlarının dışında, daha geniş ve daha mufassal izahları ihtiva eden ve bizi tatmin edici, vesikaya istinadeden bir esbabı mucibe ile huzuruza çıkarlarsa daha iyi bir netice almak mümkün olur kanaatindeyim. Mâruzatım budur.

REİS — Sırrı Atalay

SİRRİ ATALAY (Kars) — Muhterem arkadaşlarım; Sefer Bey Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 401 ve mütaakıp maddelerinde cezanın infaz edilmemesi durumu karşısında müddeiumûmlerin ilâmat mevzuunda hiçbir şey yapmalarını mevzubahsetmektedir.

Bir tesis mevzuu olmasına imkân yoktur delerdi kendisine tamamen iştirak ederdim. Kanun ve tesis mevzuu olarak hiçbir emsali yoktur, bu itibarla hukukan buna imkân yoktur.

Kitapeçin'nin noktai nazarına iştirak ederim. Viedani kanaatlerimizin isabetle tesisi ve bu hususta reylerimizi kullanabilmemiz için dosyanın geniş izahını yapan bir mazbatanın tanzimi yerinde olur. Çünkü şu noktalar meşkûk, bilmiyoruz: İnfaz başlamıştır, infazın başlamasını mütaakıp bâzı safhalarda hükmü kesinleşen şahıs raporlar üzerine dışarı mı çıkmıştır, yoksa infaz başlamadan, yani hapsanaye gitmeden raporlar mı vermiştir? Bunları bilmiyoruz.

Sonra bilmediğimiz ikinci bir nokta da şudur, bahis mevzuu edilen hastalık hakikaten hayatı tehlikeye koyan bir hastalık mıdır, değil midir? (Soldan «Raporda var» sesleri) Raporda var diyorsunuz ama sarih olarak, hastanın hayatını tehlikeye koyacak, yani infaz edildiği takdirde ölüme müncer olacak, Ceza

Kanununun 490 ve mütaakıp maddeleri mucibince infazına imkân verilmeyen bir hastalık mı? Bunlar mühim ve bilinmesi lâzımgelen noktalarlardır.

Sonra muhterem Muş Mebusu arkadaşının semahat duygularına mesnet teşkil ettiği siyasi ve hususi durumu bizi alâkadar etmez. Maznunun ailesi ve kendisi hangi partiden olursa olsun, semahat duygularının izharında, hiç şüphesiz viedanlarımız üzerinde en ufak bir gölgesi dahi bulunmaması lâzımgelen husustur.

Yalnız bir endişeye birkaç cümle ile cevap vereyim! Binlerce insan, hattâ daha hafif cezalarla, kanuni yollara müracaat etmeden, kendini bir avukatla müdafaa ettirmeden, hattâ temyiz dahi ettirmeden mahkûm oluyor. Böyle insanlar mevcuttur, size bir sözle ifade edeyim. «Fakirin arabası düz yolda şaşar, zengininki dağdan aşar» ken Muş Mebusu arkadaşımızın konuşmasından sonra aklımda böyle bir şüphe belirdi. Sözüne başlarken zengin bir aile diye başladı. Bu söz bende bir şüphe uyanırmış oldu.

ŞEMSİ AĞAOĞLU (Muş) — Paraya ihtiyacı yok demek istedim.

SİRRİ ATALAY (Devamla) — Arkadaşın paraya ihtiyacı yok diyor. Fakat bütün kanuni yollardan geçmiş, Temyizin tasdik ettiği, adli bir hata bulunmadığı hüküm karşımızda...

ŞEMSİ AĞAOĞLU (Muş) — Mürettep bir şey.

SİRRİ ATALAY (Devamla) — O bir hüküm ifade etmez. Karşımızda bütün kanuni yollardan geçmiş bir zimmet suçu var kardeşim. Sizin mücerret tertip demeniz hiçbir şey ifade etmez. Hattâ benim tertip demem dahi bir şey ifade etmez. Karşımızda objektif duran bir dosya mevcuttur. Kanuni yollardan geçmiş bir zimmet suçu bahis mevzuudur. Siz Meclisin hissiyatına, şefkat ve semahat duygularına hitaben söz söylerken müsaade edin de ben de fikirlerimi söyleyeyim. Niçin kıızıyorsunuz?

Neticeyi hulâsa edeyim: Sağlam bir şekilde viedani kanaatimizi izhar için demin arz ettiğim noktaların aydınlanması bahis mevzuudur. Bu sebeple umumi affa mevzu olmayan bir husus burada bahis konusu olamaz. Büyük Meclisin semahat duygularına ve atıfetine mazhar olsa dahi bu hususta sağlam bir bilgiye sahibolmamız lâzımdır. Bu bakımdan

ben de Kitapçı arkadaşımın noktai nazarına işti-
rak ediyorum. Encümene havale edilsin, hattâ
bizler dosyayı okumak inkânına sahibolalım.
Encümenenden mazbata gerekçeli olarak geçlik-
ten sonra ariz ve amik görüşelim, viedamı kanaat-
lerimizi oundan sonra izhar edelim.

REİS — Nüzhet Ulusoy

ARZUHAL EN. M. M. NÜZHET ULUSOY
(Samsun) — Arkadaşlar biz, Arzuhal Encüme-
ninde mazbatanın lehinde yani affın lehinde rey
kullanırken, biraz evvel burada konuşan bâzi
muhterem arkadaşlarımızı da dinlemiştik.

Esasen biz her hâdise üzerinde, bilhassa Sırrı
Atalay arkadaşımızın tereddütlerini izale etmek
için söylemek istiyorum. Biz encümen olarak her
hâdiseyi ariz ve amik tetkik ediyoruz, hattâ bâzi-
larına ait dosyaları arkadaşlarımızdan biri alı-
yor, tetkik ediyor, görüşlerini komisyona getiri-
yor, bunun üzerinde münakaşalarımızı yapıyor
ve bilhassa şu noktalar üzerinde duruyoruz:

Hususi af; umumi affın mevzuu olamaz. Su-
çun mahiyeti ne olursa olsun, yüz kızartıcı da ol-
sa, şahsın durumunu inceden inceye tetkik ettik-
ten sonra atıfet suretiyle affı cihetine gitmenin
mümkün' olacağını görüyoruz ve affı cihetine gi-
diyoruz. Bu noktai nazar da burada yer almıştır.

Şimdi Muammer Akpınar'ın görüşü hakikaten
bizim komisyonda da şayanı kabul görülmüştür.
O da şudur; bu adam hâdise olana kadar muhi-
tinde hiçbir kötü hareketi görülmeyen ve suç iş-
lememiş bir kimse olarak bilinmektedir. Bu ma-
hiyette bir hastalığı da yoktur. Hâdisenin şuyu
bulması ve kendisinin muhakeme edilmesi sağlık
durumunda ruhi bir çöküntü meydana getiriyor
ki, bugün Adli Tıp Meclisi dahi hastalığını tasdik
ediyor ve kendisini ceza evine götüremiyoruz.
İşte komisyonumuz bu sebepledir ki; bu hâdise
üzerinde hususi affa gitmeyi yerinde mütalâa
etmiştir. Sizlerin de bu şekilde reylerinizi izhar
etmenizi rica edeceğim.

REİS — Kifayet tavrı vardır, okutuyorum.

Yüksek Reisliğe

Müzakereler kâfidir, kifayetin reye arzını
teklif eylerim.

Rize

Mehmet Mete

REİS — Kifayeti kabul edenler... Etmiyen-
ler... Kabul edilmiştir.

Takrirler var, okuyoruz efendim.

Yüksek Riyasete

Yeniden tetkik edilmek üzere dosyanın encü-
mene iadesine karar verilmesini arz ve teklif ede-
rim.

Mardin

Mehmet Ali Arıkan

Yüksek Riyasete

Görüşülen teklifin esbabı mucibesi tatmin
edici değildir. Bu itibarla yeniden tanzim edil-
mek üzere teklifin encümene iadesini arz ederiz.

Tokad

Tokad

Şahap Kitapçı

Faruk Ayanoglu

Yüksek Riyasete

Şifahen arz ettiğim sebeplere binaen 344 sı-
ra sayılı mazbatada adı geçen Nihat Karasu'nun
cezasının tecilini arz ve teklif ederim. Saygıla-
rım.

Yozgad

Sefer Eronat

REİS — Efendim, okunan takrirler, biri
müstesna, aynı mahiyettedir. Mazbatanın encü-
mene iadesini reylerinize arz ediyorum. Kabul
edenler... Etmiyenler... Ufak bir ekseriyetle en-
cümene iadesi reddedilmiştir. Cezasının tecili
hususunu reylerinize arz ediyorum. Kabul eden-
ler... Etmiyenler... Reddedilmiştir.

Maddelere geçilmesini reylerinize arz ediy-
orum. Kabul edenler... Etmiyenler... Maddelere ge-
çilmesi kabul edilmiştir.

**Muş'un Kale mahallesi 167 sayılı hanede kayıtlı
Abdullahoğlu, Hatice'den doğma 1341 doğumlu
Nihat Karasu'nun affına dair Kanun**

MADDE 1. — 2 606 lira 96 kuruş miktarın-
daki parayı zimmetine geçirmekten hükümlü
Muş'un Kale mahallesi 167 sayılı hanede kayıtlı
Abdullahoğlu, Hatice'den doğma 1341 doğumlu
Nihat Karasu'nun, Muş Ağır Ceza Mahkemesinin
14 . II . 1955 tarih ve 1954/50 esas, 1955/14 ka-
rar sayılı ilâmiyle mahkûm olduğu 1 sene 2 ay
hapis ve bu kadar müddetle memuriyetten mah-
rumiyetine ait cezaları hukuki neticeleriyle af-
fedilmiştir.

REİS — Söz isteyen var mı? Maddeyi reyini-
ze arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler...
Madde kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde mer'-
idir.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunu icraya Adliye Vekili memurdur.

REİS — Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Lâyihanın birinci müzakeresi bitmiştir.

19. — *Eski Polis Memuru Hasan Saylan'ın mahkûm olduğu ceza hakkında Arzuhal ve adliye encümenleri mazbataları (5/23)*

REİS — Adliye Vekili Mecliste hazır bulunmadığından, kanunun müzakeresi bir defaya mahsus olmak üzere geri bırakılmıştır.

20. — *Kıdemli Başçavuş Âkif Ali Połat'ın mahkûm olduğu ceza hakkında Arzuhal ve Adliye encümenleri mazbataları (5/29)*

REİS — Adliye Vekili halen salonda bu-

lunmadığı için müzakeresi bir defaya mahsus olmak üzere geri bırakılmıştır.

21. — *Bingöl'ün Çan köyünden Süddük Korkutata'nın mahkûm olduğu ceza hakkında Arzuhal ve Adliye encümenleri mazbataları (5/30)*

REİS — Adliye Vekili bulunmadığı için müzakeresi bir defaya mahsus olmak üzere gelecek İnikada bırakılmıştır.

22. — *Sinob Mebusu Ömer Özen'in, Orman Kanununun 35 nci maddesinin ikinci fıkrasının tadili hakkında kanun teklifi ve Dahiliye, Ziraat ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/168)*

REİS — Dahiliye ve Ziraat Vekilleri bulunmadıkları için, müzakeresi bir defaya mahsus olmak üzere gelecek İnikada bırakılmıştır.

Gündemde görüşülecek başka madde bulunmadığı için 17 Temmuz 1959 Cuma günü saat 15 te toplanılmak üzere İnikadı kapıyorum efendim.

Kapanma saati : 16 30

5. — SUALLER VE CEVAPLAR

A — TAHRİRİ SUALLER VE CEVAPLARI

1. — *Ankara Mebusu İsmail İnan'ın, Zonguldak'ın Acılık semtinde işletilmeyen kömür kuyularının doldurulmamasından husule gelen zararlara dair sualine Sanayi Vekâleti Vekili Sebati Ataman'ın tahrirî cevabı (7/533)*

21 . VIII . 1958

T. B. M. Meclisi Yüksek Riyasetine

Aşağıdaki sorunun Sanayi Vekili tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasına delâletlerini saygılarımla rica ederim.

Ankara
İsmail İnan

Ereğli Kömür İşletmesince, Zonguldak'ın Acılık semtinde işletilen kömür kuyularının kömür bittikten sonra doldurulmaması ve gerekli tedbirlerin alınmaması gibi hatalardan dolayı husule gelen çöküntülerden kısmen veya tamamen binaları yıkılan veya yere gömülen vatandaşların zararları telâfi edilmekte ve

bu çöküntülerin önüne geçmek için tedbir alınmakta mıdır? Değilse, sebep ve müstenidatı nedir?

T. B. M. M.

Umumi Kâtipliği

15 . V . 1959

Kanunlar Müdürlüğü

Sayı : 7-533/1819

Sanayi Vekâletine

15 . XI . 1959 tarih ve 1819 sayılı yazımıza ektir :

Ankara Mebusu İsmail İnan'ın, Zonguldak'ın Acılık semtinde işletilmeyen kömür kuyularının doldurulmamasından husule gelen zararlara dair olan şifahi sualı, cevap günü olan 8.V.1959 tarihli 65 nei İnikatta takrir sahibi hazır bulunmadığından Dahilî Nizamnamenin 155 nei maddesinin 1 nei fıkrası gereğince, tahrirî cevap talebiyle verilmiş sayılmıştır.

Dahili Nizamnamenin 152 nci maddesinin 2 nci fıkrası gereğince cevaplandırılmasını saygılarımla rica ederim.

T. B. M. M. Reisi

T. C.

Sanayi Vekâleti 23 . VI . 1959

Hususi Kalem Müdürlüğü

Sayı : 1/191

Özü : Bir yazılı soru cevabı Hk.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Makamına
15 . V . 1959 T., 7-533/1819-7319 sayılı yazınıza :

Ankara Mebusu İsmail İnan'ın, Zonguldak'ın Acılık semtinde işletilmeyen kömür kuyularının doldurulmamasından husule gelen zararlara dair olup, cevap günü soru sahibinin Mecliste bulunmaması dolayısıyla Dahili Nizamname gereğince yazılıya çevrilmiş bulunan sorusu cevabı ilişik olarak sunulmuştur.

Saygılarımla arz ederim.

Sanayi Vekâleti Vekili
S. Ataman

Ankara Mebusu İsmail İnan'ın bilâhara yazılıya çevrilmiş bulunan 21 . VIII . 1958 tarihli sorusu cevabı :

Sual :

Ereğli Kömür İşletmesince, Zonguldak'ın Acılık semtinde işletilen kömür kuyularının kömür bittikten sonra doldurulmaması ve gerekli tedbirlerin alınmaması gibi hatalardan dolayı husule gelen çöküntülerden kısmen veya tamamen binaları yıkılan veya yere gömülen vatandaşların zararları telâfi edilmekte ve bu çöküntülerin önüne geçmek için tedbir alınmakta mıdır? Değilse, sebebi ve müstenidatı nedir?

Cevap :

1. Ereğli kömür havzasındaki faaliyetin esas gayesi, yeraltı servetlerinin istismarıdır ve yerüstü tesisleri yeraltı servetinin tabii olarak kabul edilmiştir.

Zonguldak'taki işletme faaliyeti Foudroyage metodu denilen bu rasyonel sistem dâhilinde yürütülmektedir.

2. Temyiz Mahkemesinin bir tevhide içtihat kararıyla de bugün için dahi hüküm ifade ettiği kabul olunan 17 . I . 1326 tarihli tezkereî sâmi-

ye, Zonguldak havzası dâhilinde imar ve ihyayı menetmiştir.

Buna rağmen bazan kaçak olarak inşa edilen binalarda, yeraltı imalât dolayısıyla zaman zaman meydana gelen hasarlardan dolayı bina sahiplerine her hangi bir tazminat ödenmemektedir, ve bu cihet tamamen hukukidir. Yeraltındaki imalât hasebiyle tapulu gayrimenkullerde husule gelen hatalardan dolayı zarara uğriyanların ikame ettikleri muhtelif tazminat dâvaları, madene sahibolan kimsenin onu işlemek hakkı tabiîsi olduğu mucip sebebiyle mahkemece reddedilmiş olup Temyiz Mahkemesi tarafından mahallî mahkemeye kararları tasdik edilmiş bulunmaktadır.

Bu husustaki birkaç temyiz karar, esas ve tarihi misal olarak kaydolunmuştur :

a) Temyiz Mahkemesi 4 ncü Hukuk Dairesinin 78 esas, 559 karar ve 9 . II . 1955 tarihli Karar,

b) 3 ncü Hukuk Dairesi 2476 esas, 1878 karar ve 12 . III . 1953 tarihli Karar,

c) 4 ncü Hukuk Dairesi, 2962 esas, 2243 karar ve 29 . IV . 1959 tarihli Karar,

3. Bununla beraber zarara uğriyan vatandaşlar tarafından mahkemeye intikal ettirilmiş olan vakalar için bu muhakeme netice ve kararlarının da bekleneceği tabiidir.

2. — *Ordu Mebusu Ferda Güley'in, 1957 senesinde yapılan milletvekili seçiminde seçim kurullarında çalışanlardan bir kısmına ödenmeyen yevmiyelerin ne zaman verileceğine dair sualüne Maliye Vekili Hasan Polatkan'ın tahriri cevabı (7/559)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Riyasetine

Aşağıdaki sorunun Maliye Vekili tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasına delâletinizi saygı ile rica ederim.

Ordu
Ferda Güley

1957 seçimlerinde seçim kurullarında hizmet eden vatandaşlardan büyük bir kısmına Seçim Kanunu gereğince derhal ödenmesi gereken yevmiyeleri - geçen teşriî yılda bütçe raportörü ve vâkı sorumuz üzerine bizzat zatiîlileri tarafından önümüzdeki günlerde ödeneceği beyan buyurulmasına rağmen - hâlâ ödenmemiştir. Bu vatandaşlara Devlet daha ne vakte kadar borçlu bırakılacaktır?

T. B. M. M.

Umumi Kâtipliği 10.VI.1959
Kanunlar Müdürlüğü
Özeti : 7/559
1988

Maliye Vekâletine

23. I. 1959 tarih ve 1988 sayılı yazımıza ek-
tir :

Ordu Mebusu Ferda Güley'in, 1957 sene-
sinde yapılan milletvekili seçiminde seçim ku-
rullarında çalışanlardan bir kısmına ödenmiyen
yevmiyelerin ne zaman verileceğine dair şifahi
suali, cevap günü olan 5. VI. 1959 tarihli 77 nci
İnikatta tahrir sahibi hazır bulunmadığından
Dahilî Nizamnamenin 155 nci maddesinin 1 nci
fıkrası gereğince, tahrirî cevap talebiyle veril-
miş sayılmıştır.

Dahilî Nizamnamenin 152 nci maddesinin 2
nci fıkrası gereğince cevaplandırılmasını saygı-
larım ile rica ederim.

T. B. M. M. Reisi
İ. Kirazoğlu

T. C.

Bütçe ve M. K. U. Müdürlüğü
Maliye Vekâleti 22.VI.1959
Sayı Bütçe : 115599-1408/5827

Özü : Ordu Mebusu Ferda Gü-
ley'in, tahrirî cevaba inkılâb-
eden şifahi sual tahriri Hk

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisiğine

Ordu Mebusu Ferda Güley'in, 1957 sene-
sinde yapılan milletvekili seçiminde, seçim ku-
rullarında çalıştırılan vatandaşlardan bir kısmı-
na ödenmiyen yevmiyelerin ne zaman verilece-
ğine dair şifahi suali hakkında, Kanunlar Mü-
dürlüğü ifadesiyle alınan 10. VI. 1959 günlü
ve 7-559/1988-8473 sayılı tezkereleri karşılığıdır:

1957 yılında iera edilen mebus seçimleri do-
layısıyla, seçim kurullarında vazife alan vatan-
daşlardan bir kısmına; bütçedeki tahsisatın ki-
fayet etmemesi sebebiyle ödenemiyen yevmiye-
lerinin, 7210 sayılı Kanunla istihsal olunan fev-
kalâde tahsisata istinaden, 1958 malî yılı içinde
tediyesi temin edilmiş bulunmaktadır.

Gereğine müsadelerini saygı ile arz ederim.

Maliye Vekili
H. Polatkan

3. — Adana Mebusu Kemal Sarıbrahimoğlu'nun, dar gelirlielerin geçim şartlarının düzel-
tilmesi hususunda ne gibi tedbirler düşünüldü-
ğüne dair sualine Maliye Vekili Hasan Polat-
kan'ın tahriri cevabı (7/554)

31. X. 1958

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Riyasetine
Aşağıdaki sorunun Sayın Başvekil tarafın-
dan sözlü olarak cevaplandırılmasına delâletle-
rinizi istirham ederim.

Adana

Kemal Sarıbrahimoğlu

Dar gelirlerin büyük ekseriyetini teşkil eden
130 ilâ 170 lira aylık almakta olan memur ve
işçilerin bugünkü hayat şartlarına göre, geçine-
bilmesine imkân var mıdır? Varsa bunun rakam-
lara ve realitelere müsteniden izahını, yoksa bu
vatandaşların içinde buldukları ağır geçim
şartlarının düzeltilmesi için ne gibi tedbirler
düşünüldüğünün beyanını rica ederim.

T. B. M. M.
Umumi Kâtiplik 3. VI. 1959
Kanunlar Müdürlüğü

Başvekâlete

1. XII. 1958 tarih ve 1954 sayılı yazımıza
ektir :

Adana Mebusu Kemal Sarıbrahimoğlu'nun,
dar gelirlielerin geçim şartlarının düzeltilmesi
hususunda ne gibi tedbirler düşünüldüğüne
dair şifahi suali, cevap günü olan 29. V. 1959
tarihli 74 nci İnikatta tahrir sahibi hazır bulun-
madığından Dahilî Nizamnamenin 155 nci mad-
desinin 1 nci fıkrası gereğince, tahrirî cevap ta-
lebiyle verilmiş sayılmıştır.

Dahilî Nizamnamenin 152 nci maddesinin
2 nci fıkrası gereğince cevaplandırılmasını say-
gılarım ile rica ederim.

T. B. M. M. Reisi

T. C.

Maliye Vekâleti 22. VI. 1959
Bütçe ve M. K. U. Müdürlüğü
Sayı : Bütçe 115599 - 1409/5829

Özü : Adana Mebusu Kemal Sa-
rıbrahimoğlu'nun tahrirî cewa-
ba inkılâbeden şifahi sual tak-
riri H.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisiğine
Adana Mebusu Kemal Sarıbrahimoğlu'nun,

dar gelirlilerin geçim şartlarının düzeltilmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair Yüksek Başvekâlete tevcih olunup tarafımdan cevaplandırılması emir buyurulan ve Yüksek Meclisin 29 . V . 1959 tarihli 74 neü İnikatta takrir sahibinin hazır bulunmaması dolayısıyla tahriri cevap talebiyle verilmiş sayılan şifahi sual takriri hakkında Başvekâlete yazılan 3 . VI . 1959 tarihli ve Kanunlar Müdürlüğü ifadeli 7 - 554/1954 - 8287 sayılı tezkereleri karşılığıdır.

Yüksek Meclisçe kabul buyurulmuş olan; «Çeşitli teadül ve teşkilât kanunlarıyla diğer kanunlarda mevcut aylık ve ücret tutarlarının değiştirilmesine dair» 7244 sayılı Kanunla; Devlet ve Devlete bağlı teşekkül ve müesseselerden aylık veya ücret alan personelin aylıkları, 1. III. 1959 tarihinden itibaren artırılmıştır :

Mezkûr kanunla asgari ücret 300 lira olarak tesbit edilmiş ve bu suretle ilk defa memuriyete girecek bir ilkokul mezununa bu miktar ücretin verilmesi temin olunmuştur.

İşçilerin durumuna gelince; mevzuatımızda işçi ücretlerini tahdideden bir hüküm olmadığından işçi ücretleri, arz ve talep kaidesine göre, konjonktürdeki inkişafa muvazi bir seyir takibetmektedir.

Gereğine müsaadelerini saygı ile arz ederim.

Maliye Vekili
H. Polatkan

4. — *Ankara Mebusu Nuri Ciritoğlu'nun, Kalecik kazasının Çengeller mevkiindeki artezyen çalışmalarından ne netice alındığına dair sualine Nafia Vekili Tevfik İleri'nin tahriri cevabı (7/508)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Riyasetine

Aşağıdaki sorunun Nafia Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâlet buyurulmasını saygı ile rica ederim.

Ankara
Nuri Ciritoğlu

Ankara'nın Kalecik kazasında Çengeller mevkiinde Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğüince artezyen çalışmaları niçin durdurulmuştur? Çalışmaların neticeleri nedir? Şimdiye kadarki sondajlardan ne netice alınmıştır?

T. B. M. M.

Umumi Kâtipliği
Kanunlar Müdürlüğü
3085 - 12663, 7/508

29 . IV . 1959

Nafia Vekâletine

Kalecik kazasının Çengeller mevkiindeki artezyen çalışmalarından ne netice alındığına dair Ankara Mebusu Nuri Ciritoğlu tarafından verilen tahriri sual takririnin bir sureti ilişik olarak sunulmuştur.

Dahili Nizamnamenin 152 nei maddesinin 2 nei fıkrası gereğince cevaplandırılmasını saygılarımla rica ederim.

F. B. M. M Reisi Y.
M. Goloğlu

T. C.

Nafia Vekâleti
Hususi Kalem
Sayı: 489

16.VI.1959

Öz: Ankara Mebusu Nuri Ciritoğlu'nun yazılı sual takriri hakkında

T. B. M. Meclisi Reisliğine

Ankara

29 . IV . 1959 gün ve 7 - 508/3085 - 12663 sayılı yazınız cevabıdır:

Ankara'nın Kalecik kazasında Çengeller (Uludere) mevkiinde yeraltı suyundan faydalanarak sulama yapılması hususunun tetkiki için sondajlar yapılmıştı. (3) sondaj neticesinde su bulunmadığından borular sökülerek kuyular iptal edilmiştir.

Bilginiz saygı ile rica olunur.

Nafia Vekili
T. İleri

5. — *Ankara Mebusu Hafız Oğuz Bekata'nın, dar ve sâhit gelirlili vatandaşların geçim durumları hususunda ne düşünüldüğüne dair sualine Maliye Vekili Hasan Polatkan'ın tahriri cevabı (7/552)*

21.VI.1958

T. B. M. Meclisi Yüksek Reisliğine

Bilhassa memuru, müstahdemi, işçiyi, emekliyi de içine alan dar ve sabit gelirlili vatandaşlar,

bugünkü hayat şartları ve devam eden zamplar karşısında son derecede ağır mahrumiyetlerle geçim sıkıntısı çekmektedirler.

Bu dar ve mahdut gelirli vatandaşların ıstıraplarını hafifletmek hususunda Hükümet ne gibi tedbirler düşünmektedir?

Yukarıdaki sorunun Başvekil tarafından, sözlü olarak cevaplandırılmasına delâlet buyurulmasını saygılarımla rica ederim.

Ankara Milletvekili
Hıfzı Oğuz Bekata

T. B. M. M.

Umumi Kâtipliği
Kanunlar Müdürlüğü
No: 7 - 552,1650

Başvekâlete

24 . VI . 1958 tarih ve 1650 sayılı yazımıza ektir :

Ankara Mebusu Hıfzı Oğuz Bekata'nın, dar ve sabit gelirli vatandaşların geçim durumları hususunda ne düşünüldüğüne dair şifahi suali, cevap günü olan 29 . V . 1959 tarihli 74 neü İnikatta tahrir sahibi hazır bulunmadığından Dahilî Nizamnamenin 155 neî maddesinin 1 neî fıkrası gereğince, tahrirî cevap talebiyle verilmiş sayılmıştır.

Dahilî Nizamnamenin 152 neî maddesinin 2 neî fıkrası gereğince cevaplandırılmasını saygılarımla rica ederim.

T. B. M. M. Reisi

T. C.

Maliye Vekâleti 22 . VI . 1959
Bütçe ve M. K. U. Müdürlüğü
Sayı Bütçe : 115599-1410/5836

Özü: :Ankara Mebusu Hıfzı Oğuz Bekata'nın tahrirî cevaba inkılâbeden şifahi sual tahriri hk.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisliğine

Ankara Mebusu Hıfzı Oğuz Bekata'nın dar ve sabit gelirli vatandaşların geçim durumları hakkında ne düşünüldüğüne dair Yüksek Başvekâlete tevcih olunup tarafımdan cevaplandırılması emir buyurulan ve Yüksek Meclisin 29 . V . 1959 tarihli 74 neü İnikatta tahrir sahibinin hazır bulunmaması dolayısıyla tahrirî cevap talebiyle verilmiş sayılan şifahi sual

tahriri hakkında Başvekâlete yazılan 3.VI.1959 günlü ve 7-552/1650-6294 sayılı tezkereleri karşılığıdır:

Yüksek Meclise kabul buyurulmuş olan ve mali portesi bir milyarın fevkinde bulunan 7244 ve 7236 sayılı kanunlarla, Devlet ve Devlete bağlı teşekkül ve müesseselerden aylık veya ücret alan personelin aylıklarıyla emekli, dul ve yetimlerin aylıkları, 1 . III . 1959 tarihinden itibaren artırılmıştır.

Mevzuatımızda işçi ücretlerini tahdit eden bir hüküm olmadığından, işçi ücretleri de, arz ve talep kaidesine göre konjonktürdeki inkişafa muvazi bir seyir takip etmektedir.

Gereğine müsaadelerini saygı ile arz ederim.

Maliye Vekili
H. Polatkan

6. — Ankara Mebusu Hasan Tez'in, Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketi Umum Müdürlüğünde 1952 - 1953 te yaptırılmasına başlanan teftişin neticesine dair sualine Sanayi Vekâleti Vekili Sebati Ataman'ın tahrirî cevabı (7/478)

25 . III . 1959

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine
Aşağıdaki sorunun Sanayi Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını delâlet buyurulmasını saygı ile rica ederim.

Ankara
Hasan Tez

1. İktisadi Devlet Teşekküllerinin idare ve murakabesine dair müşterek hükümleri ihtiva eden 3460 sayılı Kanun hükümlerine göre murakabe edilmekte olan Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketi Umum Müdürlüğünde İşletmeler Vekâleti tarafından 1952 - 1953 te yaptırılmasına başlanan teftiş neticesi hâlâ belli olmamış mıdır? Hâlâ netice alınmamış ise sebebi nedir?

2. Teftiş neticesine göre mesuliyeti tesbit edilenler var mıdır? Varsa kimlerdir ve haklarında bugüne kadar ne muamele yapılmıştır?

3. Yukarda bahis konusu edilen teftiş neticesine göre Sanayi Vekâleti bu umum müdürlük muamelâtı hakkında unumi bir teftiş yaptırmayı muvafık görmez mi?

4. Sanayi Vekâleti tarafından bu Umum Müdürlük mensuplarından mal beyanına tâbi tutu-

lanlar olmuş mudur? Olmuş ise haklarında kanuni takibata geçilenler var mıdır ve kimlerdir?

T. C.

Sanayi Vekâleti 23. VI. 1959

Hususi Kalem Müdürlüğü

Sayı : 1/190

Özü : Bir yazılı soru cevabı Hk.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Makamına
24. IV. 1959 T, 7-478/2922-12164 sayılı yazı-
mıza :

Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketi
Umum Müdürlüğünde 1952 - 1953 te yaptırılma-
sına başlanan teftişin neticesine dair Ankara Me-
busu Hasan Tez tarafından verilen tahrirî suâl
tahririnin cevabı ilişik olarak sunulmuştur.

Saygılarımla arz ederim.

Sanayi Vekâleti Vekili
S. Ataman

Ankara Mebusu Hasan Tez'in Türkiye Şeker
Fabrikaları A. Ş. Umum Müdürlüğünde yaptırıl-
an teftişin neticesine dair olan 25. III. 1959 ta-
rihli yazılı sorusu cevabı :

Sual :

1. İktisadi Devlet Teşekküllerinin idare ve
mürakabesine dair müşterek hükümleri ihtiva
eden 3460 sayılı Kanun hükümlerine göre mura-
kabe edilmekte olan Türkiye Şeker Fabrikaları
Anonim Şirketi Umum Müdürlüğünde İşletme-
ler Vekâleti tarafından 1952 - 1953 te yaptırılma-
sına başlanan teftiş neticesi hâlâ belli olmamış mı-
dır? Hâlâ netice alınmamış ise sebebi nedir?

2. Teftiş neticesine göre mesuliyeti tesbit
edilenler var mıdır? Varsa kimlerdir ve hakların-
da bugüne kadar ne muamele yapılmıştır?

3. Yukarda bahis konusu edilen teftiş neti-
cesine göre Sanayi Vekâleti bu Umum Müdürlük
muamelâtı hakkında umumi bir teftiş yaptırmayı
muvafık görmez mi?

4. Sanayi Vekâleti tarafından bu Umum Mü-
dürlük mensuplarından mal beyanına tâbi tutu-
lanlar olmuş mudur? Olmuş ise haklarında kanuni
takibata geçilenler var mıdır ve kimlerdir?

Cevap :

1. Türkiye Şeker Fabrikaları A. Ş. Umum
Müdürlüğünde 1952 - 1953 yıllarında yaptırılma-
sına başlanan teftiş neticelenmiştir.

2. Bu teftiş sonunda; bâzı alım ve satım mu-

amelelerinin usulsüz ve yolsuz cereyan ettiği tes-
bit edilmesi üzerine, mesulleri hakkında gerekli
hukuki ve cezai takibat yapılmak üzere hâdis
adli mercilere intikal ettirilmiş bulunmaktadır.

3. 6973 sayılı Teşkilât Kanunu gereğince ve-
kâletimizin kontrol ve murakabesine tâbi bulunan
İktisadi Devlet Teşekkülleri gibi, Türkiye Şeker
Fabrikaları Umum Müdürlüğünün de - Lüzum ve
zaruret hissedildikçe - teftiş edileceği tabiidir.

4. Yukarda zikrolunan tahkik işleriyle müte-
rafik olarak, mezkûr Umum Müdürlük mensupla-
rından altı şahıs mal beyanına tâbi tutulmuş
olup, haklarındaki tahkikat 4237 sayılı Kanunun
emrettiği mahremiyet hudutları dâhilinde devam
etmektedir.

7. — *Burdur Mebusu Âlim Sipahi'nin, Kara-
manlı - Korkuteli yolunun ne zaman stablize edi-
leceğine ve bu yol üzerindeki Karaçay ve bozçay
köprülerinin inşasının düşünülüp düşünülmedi-
ğine dair sualine Nafia Vekili Tevfik İleri'nin
tahrirî cevabı (7/483)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Riyasetine

Aşağıdaki sorunun Nafia Vekili tarafından
yazılı olarak cevaplandırılmasına delâletlerini
saygılarımla rica ederim.

2. IV. 1959

Dr. Âlim Sipahi
Burdur

Denizli - Yeşilova - Karamanlı nahiyesinden
Korkuteli'ne giden karayolunun Karamanlı nahi-
yesi ile Korkuteli arasındaki kısmı ne zaman sta-
bilize edilecektir?

Yolun bu kısmı üzerindeki yaz ve kış geçit
vermeyen Karaçay ve Bozçay köprülerinin kısa
bir zamanda inşası düşünülmemekte midir?

T. C.

Nafia Vekâleti

Hususi Kalem

Sayı 471

12. VI. 1959

T. B. M. Meclisi Reisliğine

24. IV. 1959 gün ve 7 - 483/2978 - 12314 sa-
hılı yazılarına karşılıktır :

Burdur Mebusu Dr. Âlim Sipahi'nin yazılı
sual tahriri aşağıda cevaplandırılmıştır.

Burdur ve Antalya vilâyetlerinin müşterek
bir il yolu olan Karamanlı - Korkuteli yolu

her iki vilâyetin de 1959 yılı programında derpiş edilmemiştir. Bu yola nazaran, mezkûr vilâyetlerce yapımı daha mühim mütalâa edilen ve Karamanlı'nın, 8 Km. Güneydeki Tefenni üzerinden Korkuteli ile irtibatını sağlayabilen Tefenni - Korkuteli yolu vilâyetlerin 1959 yılı çalışma programında yer almış bulunmaktadır. Bu yıl Burdur ve Antalya valâyetleri tarafından Tefenni - Korkuteli yolu üzerinde çalışılacaktır.

Karaçay deresi seylâbı bir dere olması, senenin her mevsiminde ve suların taşkın aktığı zamanlarda dahi geçit vermesi ve dere ile yolun hemzemin bulunması sebebiyle buraya şimdilik bir köprü inşasına lüzum görülmemektedir.

Bozçay (Hacılar) köprüsünün tamiri için vilâyetin hazırladığı keşif tasdik edilerek lüzumlu ödenek I . X . 1958 tarihinde gönderilmiş ve iş vilâyetçe ikmal edilmiştir.

Yapımları çok daha mühim ve müstacel olan köprüler bulunması sebebiyle, mezkûr mahallerde yeni köprülerin inşasına şimdilik inkân görülememektedir.

Saygılarımla arz ederim.

Nafia Vekili
T. İleri

8. — *Burdur Mebusu Fethi Çelikbaş'ın, Burdur'un merkez kazasına bağlı Düğer köyünün Hacılar köyüne giden yol ile içme suyu isale tesisatının 1959 yılı zarfında ikmal edilip edilmeyeceğine dair sualine Nafia Vekili Tevfik İleri'nin tahriri cevabı (7/455)*

24 . III . 1959

T. B. M. M. Başkanlığına

Aşağıdaki sualimin Nafia Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına müsaadelerinizi rica ederim.

Burdur
Fethi Çelikbaş

Burdur vilâyeti merkez kazasına bağlı Düğer köyünün Hacılar köyüne giden yolunun inşası 1953 yılı vilâyet programına ithal edilmiştir. Bugüne kadar hâlâ yapılmamış bulunan bu yolun ve yine geçenlerde yapılan köy ihtiyar heyeti seçiminde vilâyet mesullerinin köylüye

vadettikleri içme suyu isale tesisatının 1959 yılı zarfında ele alınarak ikmal edilip edilmeyeceği?

T. C.

Nafia Vekâleti

13 . VI . 1959

Hususi Kalem

Sayı : 480

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisliğine
Ankara

1 . IV . 1959 gün ve 7 - 455/2880 - 11992 sayılı yazımıza karşılıktır :

Burdur Mebusu Fethi Çelikbaş'ın Düğer - Hacılar köy yolunun inşası ve Düğer köyü içme su işi hakkındaki tahriri sual takriri aşağıda cevaplandırılmıştır :

4 kilometre tulündeki Hacılar - Düğer köy yolunun toprak tesviyesi tamamlanmıştır. Vilâyetin 1959 yılı çalışma programına dâhil bulunan mezkûr yol, bu yıl stabilizesi serilerek vilâyetçe yaz, kış geçit verecek bir duruma getirilmesine çalışılmaktadır. Düğer köyü içme su işinin bu seneki programa alınmış olduğu Burdur valiliğin ışarından anlaşılmıştır.

Saygılarımla arz ederim.

Nafia Vekili
T. İleri

9. — *Sivas Mebusu Halim Ateşalp'ın, Sivas'ta baraj, göl, bent, sulama kanalı gibi nafia işlerinden hangilerininin 1959 senesi için programa alındığına dair sualine Nafia Vekili Tevfik İleri'nin tahriri cevabı (7/513)*

24 . IV . 1959

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Aşağıdaki sorunun Nafia Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâletinizi saygı ile rica ederim.

Sivas
Halim Ateşalp

1959 senesi içerisinde Sivas vilâyetinde baraj, göl, bent, sulama kanalı ve seylâptan koruma, sedde ve temizleme işleri olarak nerelerde hangi işler programa alınmıştır? Bunların hangileri 2490 sayılı Kanun hükümlerine tâbidir. Hangileri emaneten yapılacaktır. İnşaat ve faaliyete ne zaman başlanacak ve ne zaman bitirilecektir. Bu işlerin ikmali için 1959 senesi Vekâlet bütçesinden kaç lira tahsis edilmiştir?

T. C.

Nafia Vekâleti

16. VI. 1959

Hususi Kalem

Sayı : 487

Öz : Sivas Mebusu Halim Ateşalp'm yazılı sual tavriri Hk.

T. B. M. Meclisi Reisliğine
Ankara

29. IV. 1959 gün ve 7 - 513/3101 - 12703 sayılı yazınız karşılığıdır :

Sivas Mebusu Halim Ateşalp'm, Sivas vilâyetinde 1959 senesi için programa alınan işler hakkındaki tavriri sual tavririnin cevabı aşağıdadır :

1. Sivas vilâyetinde baraj, göl, bent, sulama kanalı, seylâptan koruma, sedde ve temizleme işleri olarak 1959 senesi programına alınan işler :

Lira

Merkez - Gölevi Gölü kurutulması	90 000
Hafik - Gevre bataklığı kurutulması	60 000
Hafik - Tuzhisar köyünün taşkından korunması (2. kısım)	150 000
Suşehri - Ağvanis nahiyesinin taşkından korunması (2. kısım)	10 000
Şarkışla - Gücük köyünün taşkından korunması	60 000
Yıldızeli - Kerim Mümin köyünün taşkından korunması	40 000

Bunların haricinde, şube tesisleri için 930 000 T. L. keşif bedelli, bina inşaatı ihale edilecektir.

2. Bunların hiçbirisi 2490 sayılı Kanuna tâbi değildir. Zira, 6200 sayılı Kanununun 34 nci maddesi gereğince DSİ Umum Müdürlüğünün her türlü inşaat ve tamirat işleri 2490 sayılı Kanunun hükümlerine tâbi bulunmamaktadır.

3. Emaneten yapılacak işler :

Merkez - Gölevi Gölü kurutulması

Hafik - Gevre bataklığı kurutulması

Hafik - Tuzhisar köyünün taşkından korunması (2. kısım)

Suşehri - Ağvanis nahiyesinin taşkından korunması (2. kısım)

Şarkışla - Gücük köyünün taşkından korunması

Yıldızeli - Kerim Mümin köyünün taşkından korunması.

4. Emaneten yapılacak inşaat, bu sene yazın başlanacak ve 1960 senesi Şubat sonuna kadar bitirilecektir.

5. Bu işlerin ikmali için 1959 senesi vekâlet bütçesinden 410 000 T. L. tahsis edilmiştir.

Bilginiz saygı ile rica olunur.

Nafia Vekili

T. İleri

10. — Tokad Mebusu Faruk Ayanoglu'nun, meskene muhtaç memurlara Emekli Sandığına kredi temini hususunda ne düşünüldüğüne dair sualine Maliye Vekili Hasan Polatkan'm tavriri cevabı (7/337)

18. XII. 1958

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Riyasetine

Aşağıdaki sorunun Maliye Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâlet buyurulmasını saygı ile rica ederim.

Tokad

Dr. Faruk Ayanoglu

Memurlardan meskene muhtacolanların meskene kavuşmaları için emsali teşekküllerde olduğu gibi Emekli Sandığı tarafından mesken inşası hususunda bir şey düşünülmüş müdür? Bugüne kadar eğer sandık tarafından bizzat inşaat düşünülmüyorsa, bu sandığın sermayesinden faydalanarak iştirakçilerine muayyen faiz ve taksitle kredi temini hususunda ne düşünülmektedir?

T. C.

Maliye Vekâleti

22.VI.1959

Bütçe ve M. K. U. Müdürlüğü

Emeklilik

Sayı: 115619 - 14/5828

Özü: Tokad Mebusu Faruk Ayanoglu'nun mesken mevzuuna dair olan tavriri sual tavriri hakkında

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Yüksek Reisliğine

Memurlardan meskene muhtacolanlara, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığına mesken inşasına veya kredi teminine mütaallik Tokad Mebusu Faruk Ayanoglu tarafından Büyük Millet Meclisi Reisliğine sunulan tavriri sual tavriri ile ilgili olarak Kanunlar Müdürlüğü ifadesiyle ah-

nan 22.XII.1959 tarihli ve 7 - 337/2303 - 9561 sayılı yazımız karşılığıdır.

Memur meskeni mevzuu, Emekli Sandığı tarafından muhtelif vesilelerle tetkik edilmiştir.

Ancak, halen sandığın imkânları, miktarı dört yüz bini aşan memur ve hizmetliler için lüzumlu riyazi ihtiyatın tesisine müsaıdolandığından memurlara mesken temini için gerekli fonun tefrikine elvermemektedir.

Keyfiyeti ittilalarına saygı ile arz ederim.

Maliye Vekili
H. Polatkan

11. — *Ankara Mebusu Hasan Tez'in, üniversite talebelerine verilmekte olan burslara dair sualine Maarif Vekâleti Vekili Tevfik İleri'nin tahrirî cevabı (7/548)*

31 . X . 1958

T. B. M. Meclisi Yüksek Riyasetine

Aşağıdaki sorunun Maarif Vekili tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasına delâlet buyrulmasını saygılarımla rica ederim.

Ankara
Hasan Tez

Üniversite talebelerine ayda kaç lira burs verilmektedir ve hayat pahalılığının günden güne süratle artması karşısında bu bursun artırılması düşünülmekte ise, ne miktar artırılacaktır?

T. B. M. M.

Umumi Kâtipliği 27 . V . 1959
Kanunlar Müdürlüğü
No: 7 - 548/1953

Maarif Vekâletine

15 . XI . 1958 tarih ve 1953 sayılı yazımıza ektir :

Ankara Mebusu Hasan Tez'in, Üniversite talebelerine verilmekte olan burslara dair şifahi suali, cevap günü olan 22 . V . 1959 tarihli 71 nei İnikatta tahrir sahibi hazır bulunmadığından Dahilî Nizamnamenin 155 nei maddesinin 1 nei fıkrası gereğince, tahrirî cevap talebiyle verilmiş sayılmıştır.

Dahilî Nizamnamenin 152 nei maddesinin 2 nei fıkrası gereğince cevaplandırılmasını saygılarımla rica ederim.

T. B. M. M. Reisi

T. C.

Maarif Vekâleti 29.VI.1959
Talim ve Terbiye Dairesi
Sayı: 311 - 6,1414

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Yüksek Reisliğine

Umumi Kâtipliği Kanunlar Müdürlüğünden çıkan 27 Mayıs 1959 tarih ve 7 - 548 - 1953 - 8293 sayılı yazıları cevabıdır :

Ankara Mebusu Hasan Tez tarafından üniversite talebelerine verilmekte olan burslara dair vekâletimize tevcih olunan tahrirî sual takririne verilen cevap leffen takdîf kılınmıştır.

Keyfiyeti saygılarımla arz ederim.

Maarif Vekili
T. İleri

1958 yılında burs alan üniversite öğrencilerine ayda 150 lira ödenmekte idi. Bu miktar 1959 bütçesi ile 175 liraya yükseltilmiştir.

12. — *Tunceli Mebusu Fethi Ülkü'nün, Tunceli Devlet Hastanesinin, tâyin edilen hekimlerin vazifeye başlamadan istifası yüzünden bir seneden beri hizmete açılmaması karşısında ne gibi çareler düşünüldüğüne dair sualine Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekili Dr. Lûtfi Kırdar'ın tahrirî cevabı (7/512)*

T. B. M. Meclisi Yüksek Başkanlığına

Aşağıdaki sorunun Sayın Başvekil tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâlet buyurulmasını saygılarımla rica ederim.

21 Nisan 1959

Tunceli
Fethi Ülkü

Soru :

a) Tunceli vilâyet merkezinde yapılmış ve teçhiz edilmiş bulunan modern Devlet Hastanesine tâyin edilmiş olmalarına rağmen mütehasıs ve hattâ pratisyên hekimlerin vazifelerine başlamadan istifa etmiş olmaları ve bu yüzden hastanenin bir seneden beri hizmete açılmaması bulunması,

b) Mahrumiyet bölgesi denilen bu yerlerde, memursuzluk sebebiyle halkın birçok âmme hizmetlerinden mahrum oluşu karşısında bu hizmetleri gördürebilmek için Hükümet ne gibi çareler düşünmektedir?

T. C.
Sihhat ve İçtimai Muavenet
Vekâleti 26 . VI . 1959
Zatışleri ve Muamelât Umum
Müdürlüğü
Sicil Şubesi
Genel No.
Özel No. 30530

Özeti : Tunceli Mebusu Fethi
Ülkü'nün sorusu Hk.

B. M. Meclisi Yüksek Reisliğine
Tunceli Mebusu Fethi Ülkü'nün. 21 Nisan
1959 tarihli sorusuna ait cevabi mütalâam ili-
şikte sunulmuştur.

Saygılarımla arz ederim.

Sihhat ve İçtimai
Muavenet Vekili
Dr. Lûtfi Kırdar

Tunceli Mebusu Fethi Ülkü'nün, Sayın Baş-
vekil tarafından yazılı olarak cevaplandırılma-
sını istediği :

1. Tunceli vilâyet merkezinde yeni inşa edi-
len Devlet Hastanesinin aradan bir sene geçmiş
olmasına rağmen doktorsuzluk yüzünden hizme-
te açılmamış bulunması,

2. Mahrumiyet yerlerinde memursuzluk se-
bebiyle birçok âmme hizmetlerinin ifa edilme-
mesi karşısında Hükümetin ne gibi çareler dü-
şündüğü hakkındaki sorularına Sayın Başvekil
adına verilen cevaptır.

1. Tunceli vilâyet merkezinde yeniden (75)
yataklı modern bir hastane inşa edilmiş ve her
türlü teçhizatı 1958 yılı Eylül ayı sonunda ikmal
edilmiş ve 2 . I . 1959 tarihinde halkın hizme-
tine açılmıştır.

Hastane için şimdilik bir hariciye ve bir da-
hiliye mütchassışlığı kadrosu tahsis edilmiştir.

Bir müddet önce tâyin edilen operatörün bu
vazifeyi kabul etmemesi üzerine bu defa müesse-
seye yeniden bir operatörün tâyini yapılmıştır.

Dahiliye mütchassışlığına da en kısa bir za-
manda tâyin mukarrerdir.

Ayrıca vilâyet merkezi ile münhal olan Maz-
girt ve Pülümür hükümet tabipliklerine yeniden
tâyinler yapılmış bu suretle vilâyette doktorsuz
kaza kalmamıştır.

Tunceli ili, sağlık memuru itibariyle de son
defa tâyini yapılan 8 memurla takviye edilmiş-

tir. Vilâyetin diğer sıhhi personel ihtiyacı da
daima göz önünde bulundurulmaktadır.

Bu vilâyetin Mazgirt kazası hariç diğer ka-
zalarında kaymakam mevcuttur. 19 nahiyesinden
dokuzunda nahiye müdürü bulunmakta olup
münhal olan 10 nahiye de aidolduğu vekâletçe
imkân nispetinde gerekli tâyinler yapılacaktır.

2. Mahrumiyet bölgelerinin doktor, sağlık
memuru, ebe ve hemşire ihtiyacı ancak, mecburi
hizmetli personelin tâyini suretiyle karşılanmak-
tadır.

Mahrumiyet yerlerinde bütün münhallerin
doldurulmasını teminen Tıp fakültelerinde vekâ-
letimiz hesabına okutulan burslu talebe sayısı
(1 000) e çıkarılmıştır.

Diğer taraftan mevcut sağlık memurları oku-
luna ilâveten bu sene açılacak ikinci bir okulla
sağlık memuru ihtiyacı daha büyük bir nispette
karşılanacaktır.

Yeniden alınan hemşire yardımcı kadroları
ve geçen sene mevcuda ilâveten açılan 3 köy ebe
okulu ile mahrumiyet mntakalarının hemşire
ebe noksanları da ikmal edilmiş olacaktır.

Mahrumiyet bölgelerinde çalışan bilcümle
memurların maddeten terfipleri mevzuu Devlet
Personel kanunu lâyihasıyla derpiş edilmiş bu-
lunmaktadır.

Bu lâyiha kanunîyet kesbettiği takdirde mün-
hallerin doldurulması daha büyük bir imkân dâ-
hiline girecektir.

13. — *Ankara Mebusu İsmail İnan'ın, kapa-
tılan Sendikalar Birliği ve Federasyon bulunup
bulunmadığına dair sualine Adliye Vekili Esat
Budakoğlu'nun tahriri cevabı (7/560)*

8 . XI . 1958

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Riyasetine

Aşağıdaki sorunun Adliye Vekili tarafından
sözlü olarak cevaplandırılmasına delâletlerini say-
gılarımla rica ederim.

Ankara
İsmail İnan

Çalışma Vekâletinin gizli ve zata mahsustur
ifadeyi taşıyan yazılarıyla 5018 sayılı Sendikalar
Kanununun 1 ve 8 nci maddelerine uygun olarak
teşekkül etmedikleri iddia olunan, Sendika bir-
likleri ile federasyonlar hakkında kanuni takibat
istenmiş idi.

Vekâletinizce iera olunan takibat neticesinde kapatılan Sendikalar Birliği ve federasyonlar var mıdır? Varsa, kaç tane, hangi illerde, ne suretle kapatılmıştır? Halen kapatılmıyan Sendikalar Birliği ve federasyonlar mevcut mudur? Varsa, bunlar hakkında ne düşünölmekte ve ne gibi bir muamele yürütölmektedir, veya kapatılanların açılmaları mevzuubahis midir?

T. B. M. M.

Umumi Kâtipliği 10 . VI . 1959
Kanunlar Müdürlüğü

Adliye Vekâletine

15 . XI . 1958 tarih ve 1997 sayılı yazımıza ektir :

Ankara Mebusu İsmail İnan'ın, kapatılan Sendikalar Birliği ve federasyon bulunup bulunmadığına dair şifahi suali, cevap günü olan 5 . VI . 1959 tarihli 77 nei İnikadda tahrir sahibi hazır bulunmadığından Dahilî Nizamnamenin 155 nei maddesinin 1 nei fıkrası gereğince, tahriri cevap talebiyle verilmiş sayılmıştır.

Dahilî Nizamnamenin 152 nei maddesinin 2 nei fıkrası gereğince cevaplandırılmasını saygılarımla rica ederim.

T. B. M. M. Reis Vekili
İ. Kirazoğlu

T. C.

Adliye Vekâleti 2.VII.1959
Ceza İř. U. Müdürlüğü
Sayı: Özel 20540

Özü: Ankara Mebusu İsmail İnan'ın tahriri sual tahririne inkılâbeden şifahi sual tahriri hakkında.

Büyük Millet Meclisi Reisliğine

Kanunlar Müdürlüğü ifadesiyle alınan 10.VI. 1959 tarih ve 7/560 - 1997 - 8544 sayılı yazıları karşılığıdır.

Ankara Mebusu İsmail İnan tarafından verilen ve meali Çalışma Vekâletinin gizli ve zata mahsus işaretli yazılılarıyla 5018 sayılı Sendikalar Kanununun 1 ve 8 nei maddelerine uygun olarak teşekköl etmedikleri iddia olunan sendika birlikleri ile federasyonlar hakkında kanuni takibat istenmiş olup olmadığının ve bu talep üzerine yapılan takibat neticesinde kapatılan sendi-

kalar birliği ve federasyonları bulunup bulunmadığının, varsa adedlerinin, nerede bulduklarının, ne suretle kapatıldıklarının ve kapatılmıyan sendika birlikleri ve federasyonlar mevcud olup olmadığının, varsa bunlar hakkında ne düşünöldüğünün, kapatılanların açılmalarının mevzuubahsolup olmadığının sözlü olarak cevaplandırılmasından ibaret bulunan ve cevap günü olan 5 . VI . 1959 tarihli 77 nei İnikatta tahrir sahibi hazır bulunmadığından Dahilî Nizamnamenin 155 nei maddesinin birinci fıkrası gereğince tahriri cevap talebiyle verilmiş sayılan 8 . XI . 1958 tarihli sual tahriri üzerine mesele mahiyetinin tetkikinde;

Sual tahririnde mevzuubahsedilen Çalışma Vekâletinin yazısı ile, bâzı mahal işçi sendikaları birlik veya federasyonlarının, 5018 sayılı Kanunun 1 ve 8 nei maddelerine muhalif olarak aynı iş kolundaki sendikalardan terekükübetmedikleri gibi birliklere iltihak eden sendika âzasının üçte ikisinin muvafakatı de istihsal edilmediğinden teşekköl tarzları kanuna aykırı bulunan mezkûr birlik ve federasyonlar hakkında gerekli muamelelerin ifası talebolunmuştur.

Kanunun sendika veya birliklerinin kapatılmasına taallük eden mezkûr 7 nei maddesi hükmü muvacehesinde, Çalışma Vekâletinin bahis mevzuu yazısı, ihbar mahiyetinde görülerek, bu hususta hiçbir mütalâa beyan edilmeksizin, 5018 sayılı Kanun hükümleri dairesinde muktazasının takdiri zımınında keyfiyet mahalleri C. müddei umumiliklerine bildirilmiştir. Bunun üzerine, teşekköl tarzları 5018 sayılı Kanuna uygun bulunmadığı ve bu kanundaki lâzimler yerine getirilmeksizin teşkil edilmiş buldukları esbabı mu-cibesıyla:

1. Adana Güney İşçileri Sendikaları Federasyonu ile Çukurova İşçi Sendikaları Federasyonunun faaliyetten men'ine Adana Sorgu Hâkimliğince 20 . XI . 1956 tarihinde,

2. Ankara İşçi Sendikaları Birliğinin devamlı olarak kapatılmasına Ankara Birinci Asliye Ceza Mahkemesince 10 . IV . 1957 tarihinde,

3. Eskişehir İşçi Sendikaları Birliği ile Sakarya Bölgesi İşçi Sendikaları Federasyonunun devamlı surette kapatılmasına Eskişehir Asliye Ceza Mahkemesince 24 . IV . 1957 tarihinde,

4. Bursa İşçi Sendikaları Birliği ile Marmara Bölgesi İşçi Sendikaları Federasyonunun fes-

hine Bursa Sulh Ceza Mahkemesinde 7.V.1957 tarihinde,

5. Hatay Bölgesi İşçi Sendikaları Federasyonunun faaliyetten men'ine İskenderun Sulh Ceza Mahkemesince 13 . V . 1957 tarihinde,

6. Samsun'da Karadeniz İşçi Sendikaları Federasyonunun devamlı surette kapatılmasına Samsun Asliye Ceza Mahkemesince 15 . V . 1957 tarihinde,

7. Diyarbakır İşçi Sendikaları Birliğinin kapatılmasına Diyarbakır Asliye Ceza Mahkemesince 6 . IX . 1957 tarihinde,

Karar verilmiş olduğu mahalleri C. müddeumiliklerinin işaretlerinden anlaşılmıştır.

Sual takririnde aynı zamanda kapatılmayan sendika birliği ve federasyonlar bulunup bulunmadığı, varsa bunlar hakkında ne düşünülmekte ve ne gibi bir muamele yürütülmekte olduğu ve kapatılanların açılması mevzuubahs olup olmadığı da sorulmaktadır.

Sendikalar ve birliklerinin faaliyetlerinin kontrol ve murakabesi 5018 sayılı Kanunun 11 nci maddesi ile Çalışma Vekâletine bırakılmış ve bu hususta Vekâletimizce ayrıca bir vazife tevdi edilmemiş bulunduğu cihetle, nerelerde ne gibi sendikalar ve sendika birlikleri kurulmuş olduğunun ve bunlardan hangilerinin kapatılmamış bulunduğu Vekâletimizce bittabiî bilinmesine imkân yoktur.

Gerek teşekkül ve gerek faaliyet tarzları itibariyle bir işçi sendikası birliği hakkında 5018 sayılı Kanunun 7 nci maddesine veya umumi hükümlere tevfikan muktezasının takdir ve tâyini salâhiyeti kazai mercilere aid olduğundan ve bu hususta verilen kararlar hakkında da usulü dairesinde kanun yollarına başvurulması icabettiğinden halen kapatılmamış olan sendika birlikleri ile kapatılmış olanların açılmaları hakkındaki kezalik Vekâletimizce idareten bir muamele ifası veya mütalâa serdi mevzuubahsolamayacağı da tabiî ve aşikârdır.

Keyfiyetin 8 . XI . 1958 tarihli sual takririne cevabolarak mumaileyhe tebliğine müsaadelelerini saygılarımla arz ederim.

Adliye Vekili
Esad Budakoğlu

14. — Malatya Mebusu Nüvit Yetkin'in, Nahiye Müdürü Hilmi Sıvı hakkındaki hükmün

neden infaz edilmediğine dair sualine Adliye Vekili Esad Budakoğlu'nun tahriri cevabı (7/553)

26 . VIII . 1958

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Riyasetine
İslâhiye C. Müddeiumumisini dövmekten 9 ay mahkûmiyeti 1956 yılında kesinleşmiş ve hususi af talebi Büyük Millet Meclisince reddedilmiş bulunan nahiye müdürü Hilmi Sıvı'nın hakkındaki hükmün bugüne kadar infaz edilmemiş olması sebebinin Adliye Vekili tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasına delâlet buyurmanızı saygı ile rica ederim.

Maaltya
Nüvit Yetkin

T. B. M. M.
Umumi Kâtipliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 1840

3 . VI . 1959

Adliye Vekâletine
15 . XI . 1958 tarih ve 1840 sayılı yazımıza ek-
tir :

Malatya Mebusu Nüvit Yetkin'in, Nahiye Müdürü Hilmi Sıvı hakkındaki hükmün neden infaz edilmediğine dair şifahi suali, cevap günü olan 29 . V . 1959 tarihli 74 nü İnikatta takrir sahibi hazır bulunmadığından Dahilî Nizamnamenin 155 nci maddesinin 1 nci fıkrası gereğince, tahriri cevap talebiyle verilmiş sayılmıştır.

Dahilî Nizamnamenin 152 nci maddesinin 2 nci fıkrası gereğince cevaplandırılmasını saygılarıyla rica ederim.

T. B. M. M. Reisi

T. C.
Adliye Vekâleti
Ceza İş. U. Müdürlüğü
Sayı : 20541
2 . VII . 1959

Özü : Malatya Mebusu Nüvit Yetkin'in tahriri sual takririne inkilâbeden şifahi sual takriri hakkında.

Büyük Millet Meclisi Reişliğine
Kanunlar Müdürlüğü ifadesiyle alınan 3 . VI . 1959 tarih ve 7-553/1840-7365 sayılı yazıları karışığıdır.

Malatya Mebusu Nüvit Yetkin tarafından verilen ve meali İslâhiye C. Müddeiumumisini döv-

mekten mahkûm olduğu 9 ay hapis cezası 1956 yılında katılmış ve af talebi de Büyük Millet Meclisince reddedilmiş bulunan Nahiyeye Müdürü Hilmi Saveri hakkındaki hükmün bugüne kadar infaz edilmemiş olması sebebinin sözlü olarak cevaplandırılmasından ibaret bulunan ve cevap günü olan 29 . V . 1959 tarihli 74 nci İnikatta tahrir sahibi bulunmadığından Dahilî Nizamnamenin 155 nci maddesinin I nei fıkrası gereğince tahrirî cevap talebi ile verilmiş sayılan 26 . VIII . 1958 tarihli sual tahriri üzerine mesele mahiyetinin tetkikinde;

İslâhiye C. Müddeiumumisini dövmekten maznun Fevzipaşa Nahiyesi Müdürü Hilmi Saveri hakkında naklen Ankara 3 neü Asliye Ceza Mahkemesinde yapılan muhakeme neticesinde mumaileyhin T. C. Kanununun 266 nci maddesinin 3 neü, 456 nci maddesinin 4 neü fıkralarıyla 271, 71, ve 72 nei maddelerine tevfikân 9 ay hapis ve 500 lira ağır para cezası ile mahkûmiyetine dair verilen 27 . VI . 1956 tarihli hüküm Temyiz Mahkemesi 4 neü Ceza Dairesinin 30 . XI . 1956 tarihli ilâmiyle tasdik edilmek suretiyle katılmıştır.

Mahkûm, 27 . XII . 1955 tarihinde tevkif, 11 . IV . 1956 tarihinde tahliye edilerek kısmen mevkuf kaldığı cihetle bakiye cezası olan 5 ay 14 günlük hapis ve 500 lira ağır para cezalarının infazı için mahkemece 14 . XII . 1956 tarihinde Ankara C. Müddeiumumiliğine tevdi olunan ilâm mahkûmun bulunduğu mahal itibariyle İslâhiye, oradan ayrıldığı anlaşılması üzerine Gaziantep ve aynı sebeple Taşova C. Müddeiumumiliklerine gönderilmiştir.

Taşova C. Müddeiumumiliğince, 24 kişi istiafedebilecek hacimde bulunan bu yer ceza evine alınmış olan mahkûmlardan gayri infazı muktazi daha otuza yakın mahkûmiyet ilâmı bulunduğu ve vürut tarihlerine göre sıraya konulmuş olduğu için bu arada Hilmi Saveri'ya ait ilâm da sıraya konulmak suretiyle mumaileyh 1 . IX . 1958 tarihinde Taşova Ceza Evine alınmış ve bakiye hapis cezası 12 . II . 1959 ve 500 lira ağır para cezası da 12 . V . 1959 tarihinde infaz olunmuştur.

Şu izahata göre ilâmın infazında vukua gelen tevhür, mahkûmun memuriyet mahallinin değiştirilmiş olmasının sebebiyet verdiği muhabereden ve nihayet Taşova Ceza Evinin hacim itibariyle

kifayetsizliğinden ileri gelmiş olup bu hususta hususi ve istisnai bir muamele yapılmamıştır.

Keyfiyetin 26 . VIII . 1958 tarihli sual tahririne cevabolarak mumaileyhe tebliğine müsaadelerini saygılarımla arz ederim.

Adliye Vekili
E. Budakoğlu

15. — *Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın, Siird - Erüh - Şirnak ve Siird - Pervari yollarının Devlet Karayolları şebekesine alınması hususunda ne düşünüldüğüne dair sualine Nafia Vekili Tefrik İleri'nin tahrirî cevabı (7/435)*

12 . II . 1959

T. B. M. Meclisi Yüksek Riyasetine

Aşağıdaki sorunun Nafia Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına müsaadelerini saygı ile arz ve rica ederim.

Mardin
Mehmet Ali Arıkan

Yurdumuzun yeraltı servetleri, hayvancılık ve peynircilik bakımından en zengin bölgelerinden biri de Siird - Erüh, Şirnak ve Pervari bölgesidir. Gerek kültürel bakımdan gerekse iktisadi bakımdan kalkınması, yollarının inşasına bağlı bulunan bu bölgede Siird - Erüh - Şirnak ve Siird - Pervari yollarının Devlet karayolları şebekesine alınması ve bir an önce inşası hususunda vekâletçe ne gibi tedbirler düşünülmektedir?

T. C.

Nafia Vekâleti
Hususi Kalem
Sayı : 557

8 . VII . 1959

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisliğine
25 . III . 1959 gün ve 7-435/2670-10919 sayılı yazılarına karşılıktır:

Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın yazılı sual tahriri aşağıda cevaplandırılmıştır:

Karayolları Umum Müdürlüğü kuruluş ve görevleri hakkındaki 5539 sayılı Kanunun 15. maddesindeki tarife göre Devlet Yolları; önemli bölge ve il merkezlerini, demir, deniz ve hava istasyon, iskele, liman ve alanları birbirine bağlayan birinci derecede ana yollardır.

Yapılan etüdlere göre Siird - Erüh - Şirnak ve Siird - Pervari yollarının Devlet Yolları ağına alınması şimdilik mümkün değildir.

Bununla beraber, mezkûr yollar üzerinde Vilâyet ve Karayolları teşkilâtınca çalışılmakta olup, bu mesaiye devam edilecektir.

Saygılarımla arz ederim.

Nafia Vekili
T. İleri

16. — Tokad Mebusu Faruk Ayanoglu'nun, iş turizmi temin ve teşvik maksadıyla ne gibi tedbirler düşünüldüğüne dair sualine Devlet Vekili ve Basın - Yayın ve Turizm Vekâleti Vekili Abdullah Aker'in tahriri cevabı (7/336)

T. B. M. Meclisi Yüksek Riyasetine

Aşağıdaki sorunun Basın - Yayın ve Turizm Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâletlerini saygılarımla arz ve rica ederim.

Tokad
Dr. Faruk Ayanoglu

Vapur, tren ve tayyare nakil ücretlerine yeniden yapılan % 75 - % 50 zamlar ve otobüs servislerindeki kifayetsizlikler sebebiyle zor ve pahalı bir hal alan seyahat durumu karşısında iç turizmi temin ve teşvik maksadıyla ne gibi tedbirler düşünülmektedir?

Aksi halde vekâlet kuruluş maksadına uygun hizmeti nasıl sağlayacaktır?

T. C.

Basın - Yayın ve Tr. V. 7 . VII . 1959

Dairesi Turizm

Özel Sayı : 694

Gene Sayı : 4472

T. B. M. Meclisi Yüksek Riyasetine

22 . XII . 1958 tarih ve 2310 - 9569 sayılı yazılarıyla ilgilidir :

Tokad Mebusu Dr. Faruk Ayanoglu'nun Basın - Yayın ve Turizm Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını talebettiği «Vapur, tren ve tayyare nakil ücretlerine yeniden yapılan % 75 - % 50 zamlar ve otobüs servislerindeki kifayetsizlikler sebebiyle zor ve pahalı bir hal alan seyahat durumu karşısında iç turizmi temin ve teşvik maksadıyla ne gibi tedbirler düşünülmektedir?»

Aksi halde vekâlet kuruluş maksadına uygun hizmeti nasıl sağlayacaktır?» Suale ait cevap ilişik olarak sunulmuştur.

Soru sahibine duyurulmasını saygılarımla arz ve rica ederim.

Devlet Vekili
ve
Basın - Yayın ve
Turizm Vekâleti Vekili
A. Aker

Tokad Mebusu Doktor Faruk Ayanoglu, 23 Temmuz 1958 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Riyasetine verdiği ve Basın - Yayın ve Turizm Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını istediği tahriri sual takririnde, vapur, tren ve uçak nakil ücretlerine yeniden yapılan % 50 - % 75 zamlar ve otobüs servislerindeki kifayetsizlikler sebebiyle zor ve pahalı bir hal alan seyahat durumu karşısında iç turizmi temin ve teşvik maksadıyla ne gibi tedbirler düşünülmekte olduğu, aksi halde vekâletin kuruluş maksadına uygun hizmeti nasıl sağlayacağı sorulmaktadır.

Evvelâ şu noktayı belirtmek yerinde olur ki, vapur, tren ve uçak gibi nakil vasıtalarının ücretlerinde yapılan değişiklik bir zam değil, bir ayarlamadır. Bu ayarlamalar, memleket içinde seyahat edenlerin sayısında bir azalmaya sebebiyet vermemiştir. Bilâkis halkımızın yurt içi seyahatlerinin memnuniyet verici bir şekilde arttığı ve seyahat arzularının gittikçe genişlediği ve bu arzularını tatbik hususunda hiçbir güçlükle karşılaşmadığı müşahade edilmektedir.

Bu durumu, rakamlarla şöyle izah edebiliriz :

Hava Yolları :

Halkımızın uçakla seyahate verdiği ehemmiyet, çok büyüktür. 1957 yılının Nisan ayından Aralık ayının sonuna kadar uçakla seyahat edenlerin sayısı 276 818 idi. Bu yekûn 1958 yılının aynı aylarında 314 748 e yükselmiştir. Bu durum ayarlamaların menfi tesir yapmadığını gösteren bariz delillerdendir. Ayarlama tarihi, 12 Haziran 1958 dir. Bu tarihten sonra her ay, uçakla seyahat edenlerin sayısında yükselmeler olduğu görülmüştür. Meselâ, 1957 yılının Haziran ayında uçakla seyahat edenlerin sayısı 31 670 kişi iken bu yekûn, ayarlamadan sonra 34 757 ye yükselmiştir. Aynı şekilde, ayarlamayı takibeden diğer aylarda, yani Temmuz, Ağustos, Eylül, Ekim, Kasım ve Aralık aylarında, 1957 yılının aynı aylarına

nispetle büyük artışlar tesbit edilmiştir. Bu hal, uçak ücretlerinde yapılan ayarlamaların yolcu adedini azaltmadığını sarahaten göstermektedir.

Devlet Demiryolları :

1958 senesinde demiryollarıyla yapılan nakliyat da 1957 senesine nispetle memnuniyet verici artış müşahade olunmuştur. 1959 senesinin ilk aylarında ise, demiryollarıyla nakliyat işinde keşif bir tezayüd göze çarpmaktadır. Hem de öylesine ki, evvelden yer ayırmak suretiyle yapılmak istenen seyahatlerde, halkın isteği karşılanamamakta, bu durum, Devlet Demiryolları ücretlerinde de yapılan ayarlamaların, bu nakil vasıtasıyla yapılmak istenen seyahatleri tahdidetmediğine misal teşkil etmektedir.

Diğer taraftan Devlet Demiryolları İdaresi, kilometre üzerine tesbit ettiği ücretlerden, fazla rağbete mazhar olan hatlarda, maliyetin düşmesi dolayısıyla; diğer bâzı hatlarda ise, vapur, motör, otobüs rekabetinin kuvvetli olması sebebiyle % 50 ye kadar tenzilât yapmaktadır. Meselâ, Adana - Mersin hattında yapılan tenzilât, yolcu fazlalığından, İzmir - Bandırma hattında yapılan tenzilât ise, kısmen otobüs ve vapur rekabetinden doğmaktadır. Anlaşılacağı gibi Devlet Demiryolları ücretlerindeki ayarlamalar da, iç turizm işlerinde menfi bir tesir yaratmamış bulunmaktadır.

Deniz Yolları :

Kara yollarımızın gittikçe gelişmekte olması, motörlü kara nakil vasıtalarının çoğalması ve halkımızın bu vasıtalarla seyahat imkânlarının artmış bulunmasına rağmen 1958 yılının Haziran ortalarından itibaren deniz yollarında da tatbik edilen ayarlamalar, kabotaj hatlarındaki yolcu nakliyatında da azalmaya sebebiyet vermemiştir.

İç turizm bakımından Denizcilik Bankasına geçen seneler zarfında tertibedilen turistik seferlerin çok rağbet görmesi üzerine, bu sene de aynı şekilde seferler tertibi takarrür etmiş ve keyfiyet matbuatla halka duyurulmuştur.

Şu noktaya ehemmiyetle işaret etmek yerinde olur ki, iç turizm, günden güne büyük gelişmeler kaydetmektedir.

Basın - Yayın ve Turizm Vekâletinin bu sadaki faaliyetine gelince;

Vekâletimiz, iç turizmi teşvik bakımından

mahalli turizm cemiyetlerine, elindeki imkânlar nispetinde maddi yardımlar yapmakta, memleketimizin her tarafında turizm cemiyetleri kurulması için teşviklerde bulunmakta ve müspet neticeler alınmaktadır. Bilhassa memleketimizde devamlı olarak kalmakta olan yabancıların yurt içi seyahatleri, kolaylaştırılmaktadır.

Vekâletimiz, memleketimizin turistik bölgelerini yabancılara tanıtmak için muhtelif dillerde broşürler çıkartmakta olduğu gibi çekilen filmler, dış teşkilâtımıza gönderilmekte ve bu filmler Ataşeliklerimiz ve Haberler Bürolarımız vasıtasıyla o memleket halkına gösterilmekte ayrıca, yabancı memleketler festivallerine de, filmlerimizle iştirak edilmektedir. Bu faaliyetlerin memleketimizi tanıtıcı olduğuna, müspet neticeler verdiğine ehemmiyetle işaret etmek isteriz.

Bu arada, memleket içi festivallere de her nevi yardımlar yapılmakta, festival işleri kolaylaştırılmaktadır.

Diğer taraftan otellerimizin ihtiyaçlarını karşılamak için ikinci kota ithal listesiyle vekâletimiz emrine verilen bir milyon dolâr, otellerin ihtiyaç listelerine göre tevzi edilmiş bulunmaktadır.

Son olarak şu noktayı da belirtmek isteriz ki, halen memleketimizin bütün turistik bölgelerindeki oteller, pansiyonlar, hattâ şahıslara ait hususi evler, turistlerle dolu bulunmakta ve artmakta olan talepler, karşılanamamaktadır. Bu durum da, iç turizmin inkişaf halinde olduğunu gösteren delillerdendir.

17. — *Ankara Mebusu Halil Sezai Erkut'un, Mensucat ve madenî eşya sanayii iş kollarında işten çıkarılan işçi bulunup bulunmadığına dair sualine Çalışma Vekili Halûk Şaman'ın tahriri cevabı (7/568)*

27 . XI . 1958

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine
Aşağıdaki sorunun Çalışma Vekili tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasına delâlet buyurulmasını saygı ile rica ederim.

Ankara

Halil Sezai Erkut

Son günler içinde mensucat ve madenî eşya sanayii iş kollarında işten çıkarılan, çıkarılmak üzere kendilerine tebligat yapılan veya çalıştırılmamak suretiyle kendilerine yarım gündelik

verilen işçi var mıdır? Varsa hangi iş yerlerinden ne miktar işçi ne sebeple çıkarılmıştır. Hükümet bu konuda ne gibi kanuni ve idari tedbir düşünmektedir.

T. B. M. M.

Umumi Kâtipliği 15. VI. 1959
Kanunlar Müdürlüğü
7 - 568, 2135

Çalışma Vekâletine

1. XII. 1958 tarih ve 2135 sayılı yazımıza ektir :

Ankara Mebusu Halil Sezai Erkut'un, Mensucat ve Madenî Eşya Sanayii iş kollarında işten çıkarılan işçi bulunup bulunmadığına dair şifahi suali, cevap günü olan 12. VI. 1959 tarihli 80 nci İnikatta tahrir sahibi hazır bulunmadığından Dahilî Nizamnamenin 155 nci maddesinin 1 nci fıkrası gereğince, tahrirî cevap talebiyle verilmiş sayılmıştır.

Dahilî Nizamnamenin 152 nci maddesinin 2 nci fıkrası gereğince cevaplandırılmasını saygılarımla rica ederim.

T. B. M. M. Reisi Y.
M. Goloğlu

T. C.

Çalışma Vekâleti 6. VII. 1959
Çalışma Umum Müdürlüğü
Sayı : 1011 - 1 - 2, 5708

T. B. M. Meclisi Riyasetine

15. VI. 1959 tarih ve 7 - 5688 - 2135 - 9020 sayılı yazılarıma cevaptır.

Ankara Mebusu Halil Sezai Erkut'un mensucat ve madenî eşya sanayi iş kollarında işten çıkarılan işçi bulunup bulunmadığına dair şifahi sualine Dahilî Nizamnamenin 152 nci maddesinin 2 nci fıkrası gereğince verilen tahrirî cevap

ilişikte takdim kılınmıştır.

Keyfiyeti saygılarımla arz ederim.

Çalışma Vekili
H. Şaman

T. C.

Çalışma Vekâleti 6. VII 1959
Çalışma Umum Müdürlüğü
Sayı : 1011 - 1 - 2, 5707

Halil Sezai Erkut

Ankara Mebusu

12. I. 1959 tarihine kadar muhtelif yerlerdeki mensucat sanayii işçilerinden 3 201 kişiye işten çıkarılmak için ihbarda bulunulmuş ve 858 işçinin ise işine kanuni şartlara riayet olunarak son verilmiştir. Madenî eşya sanayiinde ise ihbar yapılan 97, işinden çıkarılan 16 işçidir.

(Müesseselerin listesi eklidir.)

Birkaç iş yerinde de işsiz kalmamak için iş verenle yarım mesaiye karşılık yarım yevmiye almak şartıyla anlaşmaları görülmüştür. Ancak, tarafların rızasıyla yapılan bu muamelede bir kanunsuzluk mevcut değildir.

Müesseseler stoklarının fazlalaşmasını bu hareketlerine sebebolarak göstermektedir.

İş Kanununa tâbi iş yerlerinde çalışan 75 246 tekstil işçisinden 858 inin işine son verilmesi, bu hususta ayrıca kanuni tedbir alınmasını gerektirecek mahiyette bulunmamıştır.

İşten çıkarılan veya çıkarılmak üzere tebligat yapılan işçilerin durumu hassasiyetle takibolunmuş ve çıkarılanların kanuni haklarının verilmesi temin olunduğu gibi İş ve İşçi Bulma Kurumu da bunlardan müracaat edenlerin işe yerleştirilmesini sağlamıştır. Ayrıca bâzı mensucat sanayii müesseselerinin sıkıntı durumunu gidermek maksadıyla Hükümetçe de tedbirler alınmıştır.

Malûmat husulünü rica ederim.

Çalışma Vekili
H. Şaman

İstok fazlalığı sebebiyle tensikat yapılacağını bildiren müesseseler :

Tekstil Sanayii İşkolu

İşyerinin unvanı	İhbar ya- pılan işçi sayısı	Çıkarılan işçi sayısı
İstanbul :		
1. Jakar Ltd. Şirketi	18	--
2. Tekta Tekstil Sanayii Yün Fab.	24	1
3. Tekta Tekstil Sanayii Fanilâ	5	--
4. Bahariye Mensucat Fab.	91	30
5. Aktaş Sanayi Ltd. Şti.	8	--
6. Keten ve Kendir Sanayii T. A. Ş.	175	48
7. Mermerciler Sanayi Fab.	17	17
8. Halis Kademoğlu	41	--
9. Herekeliler Mensucat Fb.	28	--
10. Hilmi Özbaş Dokuma Fb.	--	4
11. Bomonti İpliğ Fb.	220	15
12. Kadife Mensucat Fb.	25	7
13. Beşen Mensucat Sanayii	16	--
14. Rami Yünüplik Fb.	9	--
15. Fanaka Ticaret Sanayii Ltd. Şti.	6	--
16. Monion Ltd. Şti.	11	11
17. İthal İş Ltd. Şti.	15	--
18. Lanateks Yün Sanayii T. A. Ş.	115	--
19. Altınyıldız Mensucat	21	21
20. Mensucat ve Ticaret T. A. Ş.	54	--
21. Beşiktaş Yünüplik Fb.	30	--
22. Mürtezaoğlu Mensucat Fb.	9	9
23. Hande Ersan Yünüpliği Fb.	12	--
24. Sıtkı Çağlar - Oral Maltepe İplik Fb.	170	--
25. Ahmet Karagöz İpekli Dokuma	5	5
26. Develi Kol. Şti.	8	8
27. Tattaş T. A. Ş.	300	300
28. Cemal Gülek Dokuma Atelyesi	5	5
29. Tisan T. A. Ş.	37	37
Gazianteb :		
1. Veliç İplik Fb.	241	91
2. Somyer İplik Fb.	25	25
İzmir :		
1. Kula Mensucat T. A. Ş.	498	--
2. Yün Mensucat T. A. Ş.	40	17
3. İzmir Basma Fb.	7	1
4. Ş. Ş. Nakış İplikleri Fb.	120	11
5. İzmir İplik ve Dokumacılık T. A. Ş.	100	--
6. Taşiskele İplik Fb.	65	--

İşyerinin unvanı	İhbar ya- pılan işçi sayısı	Çıkarılan işçi sayısı
Bursa :		
1. Mehmet Özgülle ve Kardeşleri Dokuma Fab. (İplik)	8	8
2. Nihat Çamuroğlu İpekli Dokuma Fab.	51	51
3. Faik Yılmazipek ve Oğulları Kol. Şti. İpek Fab.	190	—
4. Faik Yılmazipek ve Oğulları Kol. Şti. Büküm Fb.	71	—
5. Tek İpek Kol. Şti. İpekli Dokuma Fb.	28	—
6. Faik Yılmazipek İpekli Dokuma Fb.	15	—
7. Etem Yılmazoğlu Yeni İş İpek Fb.	76	76
8. Faik Yılmazipek ve Oğulları İpekli Dokuma Fb.	78	—
9. Ahmet Uğur İpek Fb.	36	—
10. Ali Koç İpekli Dokuma Fb.	8	—
11. Hikmet Köklü İpekli Dokuma Fb.	9	—
İskenderun :		
Akala Çırcır Prese ve İplik Fb.	60	60
	3 201	858

Madenî eşya işkolu

İstanbul :		
1. Gayret Demir Çekme Fabrikası	16	—
2. Sungurlar Madenî Eşya Fabrikası	17	2
3. Nâfi Çopuroğlu	14	14
4. Yako Küçük Alfandari Terazi ve Baskül Fabrikası	11	—
5. Doğu Madeni Eşya Fabrikası	22	—
İzmir :		
Oto - Traktör Tamir Atelyesi	17	—
	97	16

18. — *Ankara Mebusu Halil Sezai Erkut'un, Maden işletmelerinin yeraltında çalışan işçilerine 1957 yılına ait ikinci ilâve tediyeinin yapılıp yapılmadığına dair sualine Çalışma Vekili Haluk Şaman'ın tahriri cevabı (7/570)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Riyasetine
Aşağıdaki sorunun Çalışma Vekili tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasına delâletlerini saygılarımla rica ederim.

29 . XI . 1958
Ankara
H. S. Erkut

Soru :

1957 yılı içinde 6772 sayılı Kanunun 2 nci maddesi hükmü gereğince Maden işletmelerinin munhasıran yeraltı işlerinde çalışan işçilere, verilmesi gereken ikinci ilâve tediyeinin yapılmadığı işçiler var mıdır? Varsa, ödenmemesi sebebi nedir, Vekâletçe bu gibi iş yerleri ve işçiler hakkında ne gibi bir teşebbüs ve tedbire başvurulmuştur?

T. B. M. M.
Umumi Kâtipliği 15 . VI . 1959
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 7 - 570/2152

Çalışma Vekâletine

3 . XII . 1958 tarih ve 2152 sayılı yazımıza ektir :

Ankara Mebusu Halil Sezai Erkut'un, Maden işletmelerinin yeraltında çalışan işçilerine 1957 yılına ait ikinci ilâve tediyeinin yapılıp yapılmadığına dair şifahi suali, cevap günü olan 12 . VI . 1959 tarihli 80 nci İnikatta tahrir sahibi hazır bulunmadığından Dahilî Nizamnamenin 155 nci maddesinin 1 nci fıkrası gereğince, tahriri cevap talebiyle verilmiş sayılmıştır.

Dahilî Nizamnamenin 152 nci maddesinin 2 nci fıkrası gereğince cevaplandırılmasını saygılarımla rica ederim.

T. B. M. M. Reisi Y.
M. Goloğlu

T. C.

Çalışma Vekâleti 6 . VII . 1959
Çalışma Umum
Müdürlüğü
Sayı : 1065 - 1 - 2/5710

T. B. M. Meclisi Reisliğine
7 - 570 - 2152 - 9059 sayılı yazıları cevabıdır.
Ankara Mebusu Halil Sezai Erkut'un, Maden işletmelerinin yeraltında çalışan işçilerin 1957 yılına ait 2 nci ilâve tediyesinin yapılıp yapılmadığına dair sözlü sorusuna Dahilî Nizamnamenin 152 nci maddesinin 2 nci fıkrası gereğince verilen tahriri cevap ilişkide takdim kılınmıştır.

Keyfiyeti saygıyla arz ederim.

Çalışma Vekili
H. Şaman

T. C.

Çalışma Vekâleti 6 . VII . 1959
Çalışma Umum Müdürlüğü
Sayı : 1065-1-2, 5709

Halil Sezai Erkut
Ankara Mebusu

Maden İşletmelerinin yer altında çalışan işçilerine 6772 sayılı Kanunun 2 nci maddesine tevfiikan ödenmesi gereken ilâve tediyeinin 31 . XII . 1958 tarihinde ödenmesi İera Vekilleri Heyetince 29 . XII . 1958 tarihinde kararlaştırılmış ve bu tediye yapılmıştır.

Malûmat husulünü rica ederim.

Çalışma Vekili
H. Şaman

19. — *Kars Mebusu Mehmet Hazer'in, Koorinasyon ve Basın - Yayın ve Trurizm Vekâletlerinin yaptığı masrafların ne suretle temin olunduğuna dair sualine Maliye Vekili Hasan Polatkan'ın tahriri cevabı (7/565)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına
Aşağıdaki sorunun Başvekil tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasına delâletleriniizi saygı ile rica ederim.

20 . VIII . 1958
Kars
Mehmet Hazer

Tasarruf yapılması icabeden bir sırada Ko-ordinasyon ve Basın - Yayın ve Turizm Bakanlıklarının teşkili sebebiyle, henüz vazife ve teşkilât kanunları Meclise bile sevk olunmayan bu bakanlıkların tasarruflarının kanuni masnedi, bugüne kadar yapmaları tabii olan masrafların ne suretle temin olunduğunun sözlü olarak cevaplandırılmasını rica ederim.

M. Hazer

T. B. M. M.

Umumi Kâtipliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 7-565/1812

15.VI.1959

Başvekâlete

18. XI. 1958 tarih ve 1812 sayılı yazımıza
ektir :

Kars Mebusu Mehmet Hazer'in, Koordinasyon ve Basın - Yayın ve Turizm Vekâletlerinin yaptığı masrafların ne suretle temin olunduğuna dair şifahi suali, cevap günü olan 12.VI.1959 tarihli 80 nci İnikatta takrir sahibi hazır bulunmadığından Dahilî Nizamnamenin 155 nci maddesinin 1 nci fıkrası gereğince, tahriri cevap talebiyle verilmiş sayılmıştır.

Dahilî Nizamnamenin 152 nci maddesinin 2 nci fıkrası gereğince cevaplandırılmasını saygılarımla rica ederim.

T. B. M. M. Reisi
M. Goloğlu

T. C.

Maliye Vekâleti
Bütçe ve M. K. U. Müdürlüğü
Sayı Bütçe : 114438-768/6736

10.VII.1959

Özü : Kars Mebusu Mehmet Hazer'in tahriri cevaba inkılâbeden şifahi sual takriri hakkında.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisliğine
Kars Mebusu Mehmet Hazer'in, Koordinasyon ve Basın - Yayın ve Turizm Vekâletlerinin tasarruflarının kanuni mesnedine ve yaptıkları masrafların ne suretle temin olunduğuna dair şifahi sual takriri hakkında Yüksek Başvekâlete yazılan 15. VI. 1959 tarihli ve 7-565/1812-7286 tezkereleri karşılığıdır.

Koordinasyon Vekâleti ile Basın - Yayın ve Turizm Vekâleti, 4951 sayılı Kanunla verilen salâhiyete istinaden kurulmuştur.

Her iki Vekâletin, cari muamelerinin icab ettirdiği bâzi zaruri ve idari masraflar, Maliye Vekâleti bütçesinin 662 nci faslına «Kurulacak olan Basın - Yayın ve Turizm Vekâleti ile Koordinasyon Vekâletinin her türlü masrafları» adıyla konulmuş bulunan tahsisattan karşılanmaktadır.

Koordinasyon Vekâletinin 1958 malî yılı içindeki masrafları ise; Muhasebei Unumiye Kanununun 38 nci maddesine istinaden, Maliye Vekâleti bütçesinin 456 nci faslına mevzu «Düşünülmeyen masraflar» tahsisatından karşılanmıştır. Bu masraf miktarı da 25 bin liradan ibarettir.

Gereğine müsaadelerini saygı ile arz ederim.
Maliye Vekili
H. Polatkan

20. — Sivas Mebusu Halim Ateşalp'm, Sivas Devlet Hava Meydanının tamirine ne zaman başlanacağına dair sualine Nafia Vekili Tevfik İleri'nin tahriri cevabı (7/567)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına
Aşağıdaki sorunun Nafia Vekili tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasına delâletinizi saygılarımla rica ederim.

22. XI. 1958
Sivas
H. Ateşalp

Tamire muhtacolduğu ileri sürülerek beş seneden beri seferleri menedilmiş bulunan Sivas Devlet Hava Meydanının tamirine ne vakit başlanacaktır? Bu hususta birkaç sene evvel meydana ihzar edilmiş bulunan çimento ve sair malzeme nerelere sarf edilmiştir. Muhasas yerine sarfiyle tamirinin şimdiye kadar yapılmaması sebepleri nedir?

T. B. M. M.
Umumi Kâtiplik
Kanunlar Müdürlüğü
7 - 567, 2097

15. VI. 1959

Nafia Vekâletine

1. XII. 1958 tarih ve 2091 sayılı yazımıza
ektir :

Sivas Mebusu Halim Ateşalp'm, Sivas Devlet Hava Meydanının tamirine ne zaman başlanacağına dair şifahi suali, cevap günü olan 12.VI.1959 tarihli 80 nci İnikatta takrir sahibi hazır bulun-

madığından Dahili Nizamnamenin 155 nci maddesinin 1 nci fıkrası gereğince, tahriri cevap talebiyle verilmiş sayılmıştır.

Dahili Nizamnamenin 152 nci maddesinin 2 nci fıkrası gereğince cevaplandırılmasını saygılarımla rica ederim

T. B. M. M. Reisi Y.
M. Goloğlu

T. C.
Nafia Vekâleti 1 . VII . 1959
Hususi Kalem
Sayı : 573

T. B. M. Meclisi Reisliğine
Ankara
15 . VI . 1959 gün ve 7/567 - 2091 - 8884 sayılı yazıları karşılığıdır :

Sivas Mebusu Halim Ateşalp'ın Sivas Hava Meydanı tamiri hakkındaki sual tavriri aşağıda cevaplandırılmıştır.

Bu sualin muhatabı vekâletimiz değildir.
Saygılarımla arz ederim.

Nafıfa Vekili
T. İleri

21. — *Sivas Mebusu Halim Ateşalp'ın, Erzurum şosesinin Sivas şehri içerisinde geçen kısmının ve Hükümet meydanının ne zaman asfaltlanacağına dair sualine Nafia Vekili Tevfik İleri'nin tahriri cevabı (7/566)*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek
Başkanlığına

Aşağıdaki sorunun Nafia Vekili tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasına delâlet buyurulmasını saygı ile rica ederim. 22.XI.1958

Sivas
Halim Ateşalp

Erzurum şosesinin Sivas şehri içerisinde geçen ve birkaç sene evvel asfaltlanmış olup halen motorlu vasıtanın geçmesine müsaade vermiyecek kadar harabolan kısmı ve bu yol içerisinde kalan Hükümet meydanının asfaltlanması işi ne zaman yapılacaktır. Lüzumu derecesi nazara alınarak bu hususta yapılmış bir program var mıdır?

T. B. M. M.
Umumi Kâtipliği 15.VI.1959
Kanunlar Müdürlüğü
No: 7 - 566,2090

Nafia Vekâletine

1 . XII . 1958 tarih ve 2090 sayılı yazımıza ektir :

Sivas Mebusu Halim Ateşalp'ın, Erzurum şosesinin Sivas şehri içerisinde geçen kısmının ve Hükümet meydanının ne zaman asfaltlanacağına dair şifahi suali, cevap günü olan 12.VI.1959 tarihli 80 nci inikatta tavriri sahibi hazır bulunmadığından Dahili Nizamnamenin 155 nci maddesinin 1 nci fıkrası gereğince, tahriri cevap talebiyle verilmiş sayılmıştır.

Dahili Nizamnamenin 152 nci maddesinin 2 nci fıkrası gereğince cevaplandırılmasını saygılarımla rica ederim.

T. B. M. M. Reisi Y.
M. Goloğlu

T. C.
Nafia Vekâleti 1.VII.1959
Hususi Kalem
Sayı: 512

T. B. M. Meclisi Reisliğine
Ankara

15 . VI . 1959 gün ve 7/566 - 2090 - 8883 sayılı yazıları karşılığıdır :

Sivas Mebusu Halim Ateşalp'ın Sivas şehir içi asfaltının ne zaman yapılacağına dair sual tavriri aşağıda cevaplandırılmıştır:

Sivas şehir içi 1954 yılında 229 415 lira sarfiyle asfaltlanmış ve 1955 yılı inşaat mevsiminde de bozulan kısımları tamir edilmiştir. Bu tarihten sonra; demir tekerlekli vasıtaların yaptığı tahribat ve kış mevsiminde yol üzerinde biriken buzların belediyece kırılarak temizlenmesi sebebiyle yolun bazı kısımları bozulmuştur.

Bu durum gereğince; bütçe, asfalt malzemesi ve makina parkının kifayetsizliği sebebiyle şehir içi ve Hükümet meydanının yeniden asfaltlanması 1959 yılı programına ithal edilememiştir.

Saygılarımla arz ederim.

Nafia Vekili
T. İleri

22. — Ankara Mebusu Hasan Tez'in, Ankara'da 1957 senesi Eylül ayında vukubulan sel felâketinden zarar görenler için inşa edilecek binaların ne zaman ikmal edileceğine dair Başvekil-den olan sualine Dahiliye Vekili Namık Gedik'in tahriri cevabı (7/551)

Aşağıdaki sorunun Başvekil tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasına delâletlerini saygılarımla arz ve rica ederim.

10. VI. 1958

Ankara
Hasan Tez

1957 yılı Eylül ayında Ankara'da vukubulan sel felâketinden dolayı yuvalarını kaybetmiş bulunan vatandaşlarımız için Yenimahalle 6 ncı durakta İvedik yolu üzerinde belediye arsalarında yapılacak evlerin inşası mütaahhide ihale edilmiş midir? Edilmiş ise, bu binaların inşaatına ne zaman başlanacak ve ne zaman bu binalar felâketzede vatandaşlarımıza teslim edilecektir?

T. B. M. M.

Umumi Kâtipliği
Kanunlar Müdürlüğü
7 - 551, 1531

3. VI. 1959

Başvekilâete

14. VI. 1958 tarih ve 1531 sayılı yazımıza ektir :

Ankara Mebusu Hasan Tez'in, Ankara'da 1957 senesi Eylül ayında vukubulan sel felâketinden zarar görenler için inşa edilecek binaların ne zaman ikmal edileceğine dair şifahi suali, cevap günü olan 29. V. 1959 tarihli 74 ncü İnikatta tahrir sahibi hazır bulunmadığından Dahilî Nizamnamenin 155 ncı maddesinin 1 ncı fıkrası gereğince tahriri cevap talebiyle verilmiş sayılmıştır.

Dahilî Nizamnamenin 152 ncı maddesinin 2 ncı fıkrası gereğince cevaplandırılmasını saygılarımla rica ederim. T. B. M. M. Reisi

T. C.

Dahiliye Vekâleti 24. VI. 1959
Vi. İd. G. M.
3. Ş. M.

Sayı : 23401/4-2 6307

Özü : Sel felâketinden zarar görenler hk.

T. B. M. Meclisi Yüksek Reisliğine
3. VI. 1959 tarih ve Kanunlar Müdürlü-

ğü 7-551/1531/5839 sayılı Buyruklarına K :

1. — Ankara'da 1957 senesi Eylül ayında vukubulan sel felâketinden zarar görenler için Yenimahalle, 6 ncı durakta İvedik yolu üzerinde belediye arsalarında yapılacak evlerin inşaatına ne zaman başlanıp, ne zaman felâketzedelere verileceğinden bahisle ve Sayın Başvekilimiz tarafından sözlü olarak cevaplandırılması isteği ile Ankara Mebusu Hasan Tez'in T. B. M. Meclisi Yüksek Riyasetine sunulup, tarafından cevaplandırılmak üzere Yüksek Başvekilâetten vekâletime gönderilen ve cevap günü olan 29. V. 1959 tarihli İnikatta tahrir sahibi hazır bulunmadığından tahriri cevap talebi ile verilmiş sayılan sual tahririni aşağıdaki şekilde cevaplandırıyorum.

Bu hususta keyfiyet Ankara Valiliğinden sorulmuş.

11. IX. 1957 tarihinde Ankara'da vukubulan sel felâketinde meskensiz kalan vatandaşlara mesken temini maksadiyle Yenimahalle - İvedik yolu üzerindeki belediye arsalarına 321 daireli 12 kloktan müteşekkil apartmanların inşaatını yapmak üzere, evvelece bu işleri yapan ve her bakımdan imkânları bulunan Arı Demir İnşaat ve Ticaret Kollekeif şirketine ihale edildiği,

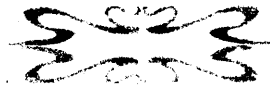
Devam etmekte bulunan bu inşaata, bugüne kadar 1 434 769 82 lira sarfı ile 56 dairenin kaba inşaatının tamamlandığı,

Ve 1 000 M.³ taş, 3 000 M.³ kum, 1 100 000 aded tuğla, 43 000 aded kiremit, 1 500 M.³ kereste, 600 ton sönmüş kireç ve 20 ton demir ihzaratı ile eldeki mevcut tahsisatla işe devam edilmekte olduğu ve ayrıca; işin bitmesi için daha 4 000 000 liraya ihtiyaç bulunduğundan bu paranın teminine çalışıldığı, İmar ve İskân Vekâletinin işarına atfen Ankara Valiliğinin 22 Kasım 1958 tarih ve 7248 sayılı yazısı ile bildirilmiştir.

Saygı ile arz ederim.

2 - 3. VI. 1959 tarih ve Kanunlar Müdürlüğünün 7-551/1531/5839 sayılı yazılarına cevaben T. B. M. Meclisi Yüksek Reisliğine ve 11 Haziran 1959 gün, Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi 77-698/1402 sayılı yazılarına cevaben de Yüksek Başvekilâete arz edilmiştir.

Dahiliye Vekili
Namık Gedik

Avrupa Konseyinin imtiyaz ve muafiyetlerine mütaallik Umumi Anlaşmaya ek ikinci Protokolün tasdiki hakkında kanun lâyihası ve Hariciye, Millî Müdafaa, Adliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/273)

T. C.

Başvekâlet

27 . XI . 1958

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı: 71 - 790/3185

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Hariciye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 7.XI.1958 tarihinde kararlaştırılan Avrupa Konseyinin imtiyaz ve muafiyetlerine mütaallik Umumi Anlaşmaya ek ikinci Protokolün tasdiki hakkındaki kanun lâyihasının, esbabı mucibesini ve ilişiği ile birlikte, sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil
A. Menderes

ESBABI MUCİBE

Avrupa Konseyi çerçevesinde hazırlanıp 4 Kasım 1950 tarihinde Roma'da imzalanmış ve 6366 sayılı Kanunla tasdik buyurulmuş olan Avrupa İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Koruma Sözleşmesi gereğince bir Avrupa İnsan Hakları Komisyonu teşkil olunmuştur.

İşbu Komisyon âzasının Avrupa Konseyi imtiyaz ve muafiyetleri Anlaşmasından istifade edecekleri mezkûr Sözleşmede derpiş edilmiş bulunmaktadır. Ancak Komisyon âzasının imtiyaz ve muafiyetler Anlaşmasında muhtelif organlar için tadadolunan imtiyaz ve muafiyetlerin hangilerinden istifade edecekleri hususu tereddüdü mucibolduğundan Avrupa Konseyi imtiyaz ve muafiyetleri Anlaşmasına ek olarak Avrupa İnsan Hakları Komisyonu âzasının imtiyaz ve muafiyetlerini tarif ve tesbit eden bir Protokol tanzim edilmiştir.

Avrupa İnsan Hakları Komisyonu âzasının vazifelerini ifa sırasında herhangi bir güçlüklerle karşılaşmalarını bertaraf etmekte olan ve esas itibarıyla 10.XII.1956 tarihinde yüksek tasdiklerine arz edilmiş bulunan «Avrupa Konseyinin imtiyaz ve muafiyetlerine mütaallik Umumi Anlaşma» ile bu Anlaşmaya «Ek Protokol» daki hükümleri ihtiva eyiyen işbu Ek Protokolün kabulü yüksek tasviplerine arz olunur.

T. B. M. M.

Hariciye Encümeni

Esas No. : 1/273

Karar No. 17

10 . II . 1959

Yüksek Reisliğe

Encümenimize havale buyurulan «Avrupa Konseyinin imtiyaz ve muafiyetlerine mütaallik Umumi Anlaşmaya ek ikinci Protokolün tasdiki hakkında kanun lâyihası» tetkik ve müzakere olundu :

Yapılan incelemede Hükümetin mucip sebepleri yerinde mütalâa olunarak kanun lâyihası aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Millî Müdafaa Encümenine tevdi buyrulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Hariciye Encümeni	Bu Mazbata Muharriri
Reis	ve Kâtip
İzmir	Amasya
Muammer Çavuşoğlu	İsmet Olgaç
Adana	Antalya
H. Eroğlu	B. Onat
	Bilecik
	E. Çolak

Bursa	Çankırı	Çorum
N. İ. Tolon	A. K. Barlas	S. Baran
Çorum	Denizli	İzmir
K. Terzioğlu	A. Çobanoğlu	N. Pınar
İzmir	Kırklareli	Manisa
İ. Sipahioğlu	Ş. Bakay	S. Ağaoğlu
Manisa	Manisa	Nevşehir
H. Bayur	C. Şener	M. H. Ürgüblü
Niğde		Sakarya
Ş. R. Soyler		H. O. Erkan
		İmzada Bulunamadı
Sivas		Sivas
N. Çubukçu		E. İmer
İmzada Bulunamadı		
Çanakkale		Giresun
N. F. Alpkartal		H. Bozbağ

Millî Müdafaa Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Millî Müdafaa Encümeni

Esas No. 1/273

Karar No. 27

15 . IV . 1959

Yüksek Reisliğe

Encümenimize havale buyurulan «Avrupa Konseyinin imtiyaz ve muafiyetlerine mütaallik umumi Anlaşmaya ek ikinci Protokolün tasdiki hakkında kanun lâyihası» tetkik ve müzakere olundu :

Yapılan incelemede Hükümetin mucip sebepleri yerinde mütalâa olunarak kanun lâyihası aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Adliye Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Millî Müdafaa Encümeni		
Reisi		M. Muharriri
Nevşehir		İçel
Z. Üner		Y. Karabulut
Kâtip		
Muş	Elâziğ	Erzurum
Ş. Ağaoğlu	C. Dora	M. Zeren
Giresun	İstanbul	İzmir
S. Altınca	T. Yazıcı	F. Uçaner
Konya		Tekirdağ
İ. A. Akdağ		N. Aknoz

Adliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Adliye Encümeni

Esas No : 1/273

Karar No : 29

21. IV. 1959

Yüksek Reisliğe

Avrupa Konseyinin imtiyaz ve muafiyetlerine mütaallik Umumi Anlaşmaya ek ikinci Protokolün tasdiki hakkındaki kanun lâyihası Yüksek Riyasetin havalesi gereğince Hariciye ve Millî Müdafaa encümenlerinde görüşülmesini mütaakıp encümenimize de havale kılınmış bulunmaktadır.

Mezkûr lâyihanın atâkalı Hükümet temsilcilerinin de huzuriyle yapılmış olan müzakeresi sonunda :

Ekli Protokol muhteviyatının yazılı hükümler arasında tanzim ve imza edilmiş bulunması cihetiyle Yüksek Meclisin tasdiküne iktirarı tazammun eden Kanun metninin esbabı mucibesi encümenimizce de muvafık mütalâa edilmiş bulunmakla teklifin aynen kabulüne 20. IV. 1959 tarihinde mevcudun ittifakiyle karar verilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Adliye Encümeni Reisi
Aydın
C. Ülkü

Reisvekili
Çorum
M. K. Biberoglu

Bu M. Muharriri
İçel
M. Dölek

Aydın
N. Geveci

Denizli
İ. Hadımlıoğlu

İstanbul
N. Tekinel

İzmir
N. Devran
Ordu

Maraş
H. F. Evliya
Uşak

Z. Kumrulu

A. R. Akbıykoğlu

Yozgad
M. Ataman

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe Encümeni

Esas No. 1/273

Karar No. 107

27. V. 1959

Yüksek Reisliğe

Avrupa Konseyinin imtiyaz ve muafiyetlerine mütaallik Umumi Anlaşmaya ek ikinci Protokolün tasdiki hakkında Hariciye Vekletince hazırlanan ve Yüksek Meclise arzı İcra Vekilleri Heyetince kararlaştırıp Başvekâletin 27 Kasım 1958 tarihli ve 71 - 790/3185 sayılı tezeresiyle gönderilen kanun lâyihası, Hariciye, Millî Müdafaa ve Adliye encümenleri mazbataları ile birlikte encümenimize havale edilmiş bulunmakla Hariciye Vekâleti mümessili hazır olduğu halde tetkik ve müzakere edildi.

Kanun lâyihası, gerekçesinde de arz ve izah edildiği üzere kuruluşu 6366 sayılı Kanunla

kabul olunan Sözleşme gereğince Avrupa İnsan Hakları Komisyonu kurulmuş ve bu komisyon âzalarının Avrupa Konseyi âzalarının imtiyaz ve muafiyetleri anlaşmasından istifade edecekleri Sözleşmede derpiş edilmiş olmasına rağmen şumulü tesbit edilememiş ve tereddüdü mucibolduğundan Avrupa Konseyi İmtiyaz ve Muafiyetleri Anlaşmasına ek olarak Avrupa İnsan Hakları Komisyonu âzasının imtiyaz ve muafiyetlerini tarif ve tesbit eden Protokolün tasdikünü istihdaf etmektedir.

İnsan Hakları Komisyonu âzalarının vazifelerini ifa sırasında her hangi bir güçlkle

karşılıklarını bertaraf eden ve esasen Avrupa Konseyi umumi Anlaşmasına ek birinci Protokoldeki hükümleri aynen ihtiva eden işbu ikinci Protokolün tasdikine mütedair olan ve bidayetten lâiyhayı tetkik eden encümenler tarafından da aynen kabul olunan kanun lâiyhası encümenimizce de uygun mütalâa edilerek maddelerin müzakeresine geçilmiş ve kanun lâiyhası Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	Reisvekili	Mazbata M.
Balıkesir	Muğla	İzmir
H. İmre	N. Özsan	B. Bilgin

Afyon K. R. Çerçel	Afyon K. N. Topçuoğlu	Afyon K. M. Â. Ülgen
Artvin H. Çeltikçioğlu	Balıkesir M. H. Timurtaş	Çorum Y. Gürsel
Denizli A. R. Karaca	İsparta T. Trğlı	İstanbul N. Kırşan
Kastamonu M. İslâmoğlu	Kocaeli C. Tüzün	Manisa S. Mıhçıoğlu
Nevşehir N. Önder	Rize H. Agun	Rize İ. Akçal
Sinob Ö. Özen	Yozgad T. Alpay	Zonguldak H. Timur

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Avrupa Konseyinin imtiyaz ve muafiyetlerine mütaallik Umumi Anlaşmaya ek ikinci Protokolün tasdikı hakkında kanun lâiyhası

MADDE 1. — 25 Eylül 1957 tarihinde Hükümetimiz tarafından imzalanmış olup Avrupa İnsan Hakları Komisyonu âzasına mütedair hükümlerle ilgili bulunan «Avrupa Konseyinin imtiyaz ve muafiyetlerine mütaallik Umumi Anlaşmaya ek ikinci Protokol» tasdik edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

7 . XI . 1958

Başvekil	Devlet Vekili
A. Menderes	Devlet Vekili ve
Devlet Vekili	Münakalât V. V
A. Aker	M. Kurbanoğlu
Devlet Vekili ve	Adliye Vekili
Çalışma V. V.	E. Budakoğlu
H. Şaman	

Milli Müdafaa Vekili	Dahiliye Vekili
E. Menderes	Dr. N. Gedik
Hariciye Vekili	Maliye Vekili ve
F. R. Zorlu	Maarif V. V.
	H. Polatkan
Maarif Vekili	Nafia Vekili
—————	T. İleri
Ticaret Vekili	Şih. ve İç. Mua. Vekili
H. Erkmen	Dr. I. Kırdar
Güm. ve İnh. Vekili	Ziraat Vekili
H. Hüsmen	N. Ökmen
Münakalât Vekili	Çalışma Vekili
—————	—————
Sanayi Vekili	Bas - Yay. ve Turz. Vekili
—————	S. Somuncuoğlu
İmar ve İskân Vekili	Koordinasyon Vekili ve
M. Berk	Sanayi V. V.
	S. Ataman

AVRUPA KONSEYİNİN İMTİYAZ VE MUAFİYETLERİNE MÜTAALLİK UMUMİ
ANLAŞMAYA EK İKİNCİ PROTOKOL

Avrupa İnsan Hakları Komisyonu Âzası ile ilgili hükümler

Avrupa Konseyi Âzası, Mümzî Hükümetler,

4 Kasım 1950 de Roma'da imzalanmış olan İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetleri Koruma Sözleşmesinin 59 ncu maddesi hükmüne binaen, Avrupa İnsan Hakları Komisyonu âzasının (Aşağıda Komisyon diye adlandırılmıştır.) vazifelerini ifa esnasında, Avrupa Konseyi Statüsünün 40 ncu maddesinde ve bu madde mucibince akdedilmiş anlaşmalarda derpiş edilmiş bulunan imtiyaz ve muafiyetlerden istifade edeceklerini nazarı itibara alarak;

İşbu imtiyaz ve muafiyetlerin 2 Eylül 1949 da Paris'te imzalanmış olan Avrupa Konseyinin imtiyaz ve muafiyetleri umumi anlaşmasına ek biri protokol vasıtasıyla tarif ve tasrih edilmesi lüzumuna kaani olarak,

aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır;

Madde — 1.

Komisyon âzası, vazifelerinin ifası sırasında ve toplantı mahalline gidiş ve geliş yolculukları esnasında aşağıdaki imtiyaz ve muafiyetlerden istifade ederler;

- a) Tevkif veya hapis ve şahsi eşyalarının zabtı hususundaki muafiyet ile sözleri ve yazıları dâhil olmak üzere resmî sıfatları altında yaptıkları hareketler bakımından kazai muafiyet;
- b) Her nevi evrak ve belgelerin masuniyeti;
- c) Vazifelerinin ifası sırasında, gerek kendileri gerekse eşleri için, ziyaret ettikleri veya geçtikleri memleketlerde muhacerete mütaâllik tahdidî tedbirlerle ecnebilerin tesciline mütedair muamelelerden istisna.

Madde — 2.

1. Komisyonun toplantı mahalline giden veya oradan dönen komisyon âzasının serbestçe yer değiştirmelerine idari veya diğer neviden her hangi tahdidat konulamaz.

2. Komisyon âzasına, gümrük ve kambiyo kontrolü bakımından;

- a) Kendi Hükümetleri tarafından geçici resmî vazife ile ecnebi memleketlere giden yüksek rütbeli Devlet memurlarına tanınan aynı kolaylıklar;
- b) Diğer âza devletler hükümetleri tarafından ecnebi hükümetlerin geçici resmî vazifeli temsilcilerine tanınan aynı kolaylıklar tanınmıştır.

Madde — 3.

Komisyon âzasına, vazifelerinin ifası sırasında tam bir söz hürriyeti ve tam bir istiklâl sağlamak maksadıyla, vazifelerinin ifası esnasında kendilerinden sâdır olacak söz veya yazı veya fiiller dolayısıyla tanınan kazai muafiyet vazifelerinin hitam bulmasından sonra dahi tanınmakta devam edecektir.

Madde — 4.

İmtiyaz ve muafiyetler komisyon âzasına şahsi istifadeleri için değil, fakat vazifelerini tam bir istiklâl içinde ifa etmelerini temin maksadıyla tanınmıştır. Muafiyetleri kaldırmaya sadece Komisyon salâhiyetlidir. Muafiyetin, adaletin tecellisine mâni olacağı kanaatinde bulunduğu ve tanındığı maksada halel getirmeksizin kaldırılabilen bütün hallerde âzasından birinin muafiyetini kaldırmak Komisyon için yalnız bir hak değil aynı zamanda bir vazifedir.

Madde — 5.

İşbu Protokol,

a) Tasdik kaydı ihtirazisi bulunmadan imza;

b) Tasdik kaydı ihtirazisi tahtında imza

Suretiyle ona Taraf olabilecek Konsey Âzasının imzasına ağıttır.

Madde — 6.

1. İşbu Protokol, Avrupa Konseyinin 3 âzasının, 5 nei maddeye uygun olarak, tasdik kaydı ihtirazisi bulunmadan imzalamalarından veya tasdik etmelerinden itibaren meriyete girecektir.

2. İşbu Protokol, onu tasdik kaydı ihtirazisi bulunmadan bilâhara imzalıyacak veya tasdik edecek her Âza hakkında imza veya tasdik vesikasının tevdiinden itibaren meriyete girecektir.

Madde — 7.

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri işbu Protokolün meriyete giriş tarihini ve onu tasdik kaydı ihtirazisi olmadan imzalıyan veya tasdik eden âzanın isimlerini Konsey Âzasına tebliğ edecektir.

İşbu hükümleri tasdik zımında, bu hususta tam salâhiyetli kılınan ve aşağıda imzaları bulunan murahhaslar işbu Protokolü imzalamışlardır.

Mezkûr Protokol 15 Aralık 1956 tarihinde Paris'te, fransızca ve ingilizce her iki metin de mu-teber olmak ve Avrupa Konseyi arşivlerine tevdi olunmak üzere, tek nüsha halinde tanzim edilmiştir. Genel Sekreter bunun usulüne uygun kopyalarını mümzi hükümetlere yollıyacaktır.

Avusturya Cumhuriyeti Hükümeti adına

Belçika Kraliyeti Hükümeti adına
tasdik kaydı ihtirazisi ile

P. H. Spaak

Danimarka Kraliyeti Hükümeti adına

Ernst Christiansen

Fransa Cumhuriyeti Hükümeti adına
tasdik kaydı ihtirazisi ile

M. Faure

Federal Almanya Cumhuriyeti Hükümeti adına
tasdik kaydı ihtirazisi ile

Hallstein

Yunanistan Kraliyeti Hükümeti adına
tasdik kaydı ihtirazisi ile

Averoff Tossizza

İzlanda Cumhuriyeti Hükümeti adına

Gudm. J. Gudmundsson

İrlanda Hükümeti adına

İtalya Cumhuriyeti Hükümeti adına
tasdik kaydı ihtirazisi ile

G. Martino

Lüksemburg Büyük Dükahğı Hükümeti adına
tasdik kaydı ihtirazisi ile

Bech

Holânda Kraliyeti Hükümeti adına

Norveç Kraliyeti Hükümeti adına

Haakon Nord

Saar Hükümeti adına

İsveç Kraliyeti Hükümeti adına

R. Kumlin

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına
tasdik kaydı ihtirazisi ile

Büyük Britanya ve Şimali - İrlanda Birleşik

Kraliyeti Hükümeti adına

tasdik kaydı ihtirazisi ile

W. D. Ormsby Gore

**Suçluların İadesine dair Avrupa Sözleşmesinin tasdiki hakkında
kanun lâiyhası ve Hariciye ve Adliye encümenleri mazbataları
(1/289)**

T. C.
Başvekâlet
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi
Sayı : 71-791/3444

24 . XII . 1958

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Hariciye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 7 . XI . 1958 tarihinde kararlaştırılan Suçluların İadesine dair Avrupa Sözleşmesinin tasdiki hakkında kanun lâiyhasının, esbabı mucibesi ve ilişkileri ile birlikte, sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil
A. Menderes

ESBABI MUCİBE

Avrupa Konseyi âzası Devletler arasında mevcudolup Avrupa Birliği gayesini istihdaf eden iş birliğinin hukuk sahasındaki mühim tezahürlerinden birini Suçluların İadesine mütedair Avrupa Sözleşmesi teşkil etmektedir.

Avrupa Konseyinde, bu mevzuda, biri «Çok taraflı» diğeri «İki taraflı» olmak üzere iki Sözleşme projesi hazırlanmıştır. Çok taraflısı âza devletlerce kabul edildiği takdirde işbu Devletlerin tek ve müşterek «Suçluların İadesi Sözleşmesi» olacak, bu umumi Sözleşmeye iştirak etmiyen Devletler ise aralarında «iki» taraflı tip mukaveleye uygun sözleşmeler aktebileceklerdir.

İşbu sözleşmelerden «Çok taraflı» olanı, 13 Aralık 1957 tarihinde yapılan Vekiller Komitesi toplantısında Türkiye, Avusturya, Belçika, Danimarka, Federal Almanya, Fransa, Lüksemburg, Norveç, İsveç, İtalya ve Yunanistan tarafından imzalanmıştır.

Sözleşme, iki Âkîd Taraf arasında mevcut iki taraflı muahede sözleşme veya anlaşmaların suçluların iadesine mütedair hükümlerini ilga etmektedir.

Bu suretle Avrupa Konseyi âzası Devletlerin birçoğu ile aramızda mevcut müteaddit ve değişik sözleşmelerin yerine tek ve yeknesak bir sözleşme ikame olunacaktır.

Bunu kabul etmiyen devletlerle de iki taraflı tip mukaveleye uygun sözleşmelerin aktebilebilmesi mümkün olacaktır.

İmzalanan çok taraflı Suçluların İadesi Sözleşmesi, gerek mevzuatımıza gerek suçluların iadesi mevzuunda mevcut anlaşmalarımıza uygun olarak, tebaanın iadeye tâbi olmaması, siyasi ve askerî suçluların iadededen istisna edilmeleri, malî suçlarda iadenin ancak taraflar arasında bu hususta ayrı anlaşma mevcudolduğu takdirde yapılabilmesi prensiplerini muhtevi bulunmaktadır.

Sözleşmenin idam cezasına mütedair 11 nci maddesinde ölüm cezasını tatbik etmiyen Âkîd Taraflardan brinden bu cezayı müstelzim bir suç dolayısıyla iade talebedildiği takdirde, iadenin, ancak talebeden taraf ölüm cezasının infaz edilmeyeceğine dair diğerk tarafça kâfi görülecek teminat verirse yapılabileceği hükmü mevcuttur. Türkiye'de ise, cezaların daimî mâlûliyet ve ihtiyarlık

gibi şahsi sebeplerden başka sebeplerle hafifletilmesi veya tahvili ancak Büyük Millet Meclisinin salâhiyeti dâhilinde bulunmaktadır. Bu bakımdan, İsviçre ile aramızda mevcud olup 2535 sayılı Kanunla tasdik edilen «Suçluların İadesi Sözleşme» sine bağlı nihai Protokoldeki hükümden mühlhem olunarak, Sözleşmenin imzası esnasında aşağıdaki kaydı ihtirazi dermeyan edilmiştir :

«11 nci maddede mezkûr teminat aşağıdaki prosedüre inhisar edecektir.

İdam cezasına mahkûm veya işlediği cürüm idam cezasını müstelzim bulunan bir suçlunun Türkiye'ye iadesinin mevzuubahsolduğu ahvalde, kendisinden iade talebedilen ve mevzuatında idam cezası bulunmayan Âkid Taraf bu cezanın müebbet hapse tahvili hususunda bir talepte bulunmaya salâhiyetlidir. Bu talep Türk Hükümetince, ölüm cezalarını nihai surette tasdik eden Büyük Millet Meclisine, işbu merci bu mevzuda henüz bir karar vermemişse, arz edilecektir.»

Türkiye ile Avrupa Konseyi âzası diğer memleketler arasında suçluların iadesi rejimini tesbit ve tevhid etmesi itibariyle büyük faydalar sağlayacak olan işbu Suçluların İadesine mütedair Avrupa Sözleşmesi Büyük Millet Meclisinin yüksek tasvibine arz olunur.

Hariciye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Hariciye Encümeni

Esas No: 1/289

Karar No: 24

14 . V . 1959

Yüksek Reisliğe

Suçluların İadesine dair Avrupa Sözleşmesinin tasdikı hakkında kanun lâiyhası, encümenimizde alâkalı Hükümet temsilcilerinin de iştirakleriyle tetkik ve müzakere edildi:

Yapılan incelemede gerek Hükümet temsilcilerinin verdiği izahat ve gerekse esbabı mucibede serd edilen hususlar yerinde görülerek kanun lâiyhası aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Adliye Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Hariciye Encümeni Reisi Mazbata Muharriri

İzmir

M. Çavuşoğlu

Kâtip

Amasya

İ. Olgaç

Bilecik

E. Çolak

Kastamonu

B. Aktas

Antalya

A. Tokuş

Çanakkale

H. Alyot

Çorum

S. Baran

Denizli

A. Çobanoğlu

Giresun

M. Şener

İzmir

İ. Sipahioğlu

Manisa

S. Ağaoğlu

Manisa

Ş. Ergin

Nevşehir

M. H. Ürgüblü

Sakarya

R. Kadızade

Çorum

K. Terzioğlu

Giresun

H. Bozbağ

İzmir

N. Pınar

Konya

H. R. Atademir

Manisa

H. Bayur

Manisa

N. Körez

Sakarya

H. O. Erkan

Muğla

B. Belge

Adliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Adliye Encümeni
Esas No : 1/289
Karar No : 47

30 . V . 1959

Yüksek Reislige

Avrupa Konseyinde 13 Aralık 1957 tarihinde imzalanan, Suçluların İadesine dair Sözleşme ile bu Sözleşmeye mütaallik olarak dermeyan olunan itirazi kayıtlar hakkındaki 30 Kasım 1957 tarihli mektubun tasdiki hakkındaki lâyiha ile merbutatı ve Hariciye Encümeni mazbatasını encümenimize tevdi kılınmış olmakla Adliye ve Hariciye vekâletleri mümessilleri de davet olunarak yapılan tetkikat ve müzakere sonunda :

Sözleşmenin ihtiva ettiği hükümler ve Hükmüt tarafından II nci maddeye mâtuf olarak 30 Kasım 1957 tarihli mektupla dermeyan olunan itirazi kayıtlar encümenimizce de muvafık görüldüğünden kabulüne ittifakla karar verilmiştir.

Umumi Heyetin tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Riyaset Makamına sunulur.

Adliye Encümeni Reisi M. Muharriri
Aydın Balıkesir
C. Ülkü V. Asena

Kâtip
Manisa Afyon K.
Â. Akın O. Talu
Aydın Burdur
N. Geveci B. Kayaalp
Çanakkale Denizli
S. Sezgin İ. Hadımlıoğlu
İstanbul İzmir
N. Tekinel N. Davran
Kastamonu Kırşehir
H. Dura H. Çopuroğlu
Nevşehir Sakarya
H. H. Ülkün T. Barış
Sakarya Siird
N. Kirişcioğlu F. Şendur
Yozgad
M. Ataman

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Suçluların İadesine dair Avrupa Sözleşmesinin tasdiki hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Avrupa Konseyinde 13 Aralık 1957 tarihinde imzalanan Suçluların İadesine dair Avrupa Sözleşmesi ile mezkûr Sözleşme için dermeyan olunan ihtirazi kayıt hakkındaki 30 Kasım 1957 tarihli mektup tasdik edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde me-riyete girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükmünü icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

7 . XI . 1958

Başvekil	Devlet Vekili
<i>A. Menderes</i>	—————
Devlet Vekili	Devlet Vekili ve
<i>A. Aker</i>	Münakalât V. V.
	<i>M. Kurbanoğlu</i>
Devlet Vekili	Adliye Vekili
<i>H. Şaman</i>	<i>E. Budakoğlu</i>
Millî Müdafaa Vekili	Dahiliye Vekili
<i>E. Menderes</i>	<i>Dr. N. Gedik</i>
Hariciye Vekili	Maliye Vekili ve
<i>F. R. Zorlu</i>	Maarif V. V.
	<i>H. Polatkan</i>
Maarif Vekili	Nafia Vekili
—————	<i>T. İleri</i>
Ticaret Vekili	Sih. ve İç. Mua. Vekili
<i>H. Erkmen</i>	<i>Dr. L. Kırdar</i>
Güm. ve İnh. Vekili	Ziraat Vekili
<i>H. Hüsman</i>	<i>N. Ökmen</i>
Münakalât Vekili	Çalışma Vekili V.
—————	<i>H. Şaman</i>
Sanayi Vekili V.	Bas. - Yay. ve Turz. Vekili
<i>S. Ataman</i>	<i>S. Somuncuoğlu</i>
İmar ve İskân Vekili	Koordinasyon Vekili
<i>M. Berk</i>	<i>S. Ataman</i>

SUÇLULARIN İADESİNE DAİR AVRUPA SÖZLEŞMESİ

Bu sözleşmeyi imzalayan Avrupa Konseyi üyesi hükümetler Konseyini gayesinin, üyeleri arasında daha sıkı bir birliği temin olduğunu gözönünde bulundurarak, bu gayeye erişmenin de anlaşmalar akdi ve hukuki mesail sahasında müşterek hattı hareket takibi suretiyle mümkün olabileceğini ve suçluların iadesi mevzuunda müşabih ve mütecanis kaideler kabulünün birlik gayesine hizmet edebileceğini nazarı itibara alarak aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır.

Madde — 1.

Suçluyu iade mecburiyeti

Âkîd Taraflar, aşağıdaki maddelerde tâyin edilen kaide ve şartlar dâhilinde, kanunları ihlâl-den dolayı takibedilen veya iadeyi talebeden tarafın adlî mercilerince bir ceza veya emniyet tedbirinin infazı için aranan şahısları karşılıklı olarak teslim etmeyi taahhüdederler.

Madde — 2.

Suçluların iadesini istilzam eden fiiller

1. Gerek iadeyi talebeden tarafın ve gerek kendisinden iade talebedilen tarafın kanunlarınca en aşağı bir sene müddetle hürriyeti selbedici mahiyette olan bir cezayı veya emniyet tedbirini veya daha ağır bir cezayı mucip fiiller suçlunun iadesini istilzam eder. İadeyi talebeden tarafın ülkesinde bir cezaya mahkûmiyet hükmü veya bir mevkufiyet kararı verilmişse, verilen ceza en aşağı dört aylık olmalıdır.

2. İade talebi, iadeyi talebeden Taraf ve kendisinden iade talebedilen Tarafın kanunlarınca hürriyeti selbedici bir ceza veya mevkufiyet kararı ile cezalandırılan mütaaddit hareketlere taallük etmekle beraber bunlardan bâzıları ceza müddetlerine ait şarta uymuyorsa, kendisinden iade talebedilen Taraf bu sonuncu suçlar için dahi iade etmek ihtiyarını haiz olacaktır.

3. İşbu maddenin birinci fıkrasında mevzuubahis kanunsuz hareketlerden bâzıları için suçluların iadesine mevzuatı cevaz vermiyen her Âkîd Taraf bu hareketleri, kendisi bakımından, sözleşmenin tatbik sahası dışında bırakabilir.

4. Bu maddenin üçüncü paragrafında mezkûr haktan istifade etmek isteyen her Âkîd Taraf suçluların iadesine cevaz veren veya vermiyen kanuni hükümleri tasrih etmek suretiyle ya iade kabul edilen kanuna aykırı fiillerin veya iade kabul edilmeyen kanuna aykırı fiillerin listesini, tasdik veya iltihak vesikasını tevdi ettiği sırada Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tebliğ edecektir.

5. Âkîd Taraflardan birinin mevzuatınca, daha sonra başka kanunsuz fiillerin de iadesine cevaz verilmemesi halinde, bu Taraf keyfiyeti Konsey Genel Sekreterine bildirecek, Genel Sekreter de bunu diğer imza sahiplerine tebliğ edecektir. Bu bildirme, Genel Sekreter tarafından alındığı tarihten itibaren üç ay sonra hüküm ifade edecektir.

6. Bu maddenin dört ve beşinci fıkralarında zikredilen hakkı istimal eden her Âkîd Taraf işbu Sözleşmeyi evvelce ondan hariç tutulmuş olan fiillere her zaman tatbik edebilir. Âkîd Taraf bu değişiklikleri Konsey Genel Sekreterine bildirecek, Genel Sekreter de diğer imza sahiplerini haberdar edecektir.

7. Taraflardan her hangi biri, bu madde mucibince Sözleşmenin tatbik sahası haricinde bırakılan kanunsuz fiiller için müteakabiliyet kaidelerini tatbik edebilecektir.

Madde — 3.

Siyasi suçlar

1. İade talebine sebeb olan suç kendisinden iade talebedilen Tarafça siyasi bir suç veya böyle bir suç ile murtabit fiil olarak telâkki edildiği takdirde suçlu iade edilmeyecek.

2. Kendisinden iade talebedilen Taraf, âdi bir suç için vâkı iade talebinin bir şahsı ırk, din, milliyet veya siyasi kanaat cihetinden takip veya cezalandırmak gayesiyle yapıldığına veya bu şahsın vaziyetinin bu sebeplerden biri dolayısıyla ağırlaşabileceğine dair ciddî sebepler mevcud olduğuna kanaat hâsıl ettiği takdirde de aynı kaide tatbik edilecektir.

3. İşbu Sözleşmenin tatbikatı bakımından, bir Devlet Reisinin veya ailesi efradından birinin hayatına kasıt siyasi bir suç sayılmıyacaktır.

4. İşbu madde Âkîd Tarafların çok taraflı mahiyette olarak imzalamış oldukları her hangi başka milletlerarası sözleşmelerle yüklendikleri veya yüklenecekleri taahhütlere tesir etmiyecektir.

Madde — 4.

Askerî suçlar

Cezai hukuka göre suç teşkil etmeyen askerî suçlar dolayısıyla iade işbu Sözleşmenin tatbik sahası dışındadır.

Madde — 5.

Malî suçlar

Vergi, resim, kambiyo ve gümrük mevzularında işbu sözleşmedeki şartlara tevfikân suçluların iadesi, ancak her suç veya suç kategorisi için bu hususun Âkîd Taraflar arasında kararlaştırılmış olması halinde mümkündür.

Madde — 6.

Tebaanın iadesi

1. a) Her Âkîd Taraf tebaasını iade etmemek hakkını haiz olacaktır.

b) Her Âkîd Taraf imza veya tasdik veya iltihak veskasının tevdi esnasında yapacağı bir beyanla tebaa tâbirini işbu Sözleşmenin şümülü içinde kendisi tarif edebilir.

c) Şahsın milliyeti iadeye dair karar esnasında tesbit edilecektir. Bununla beraber, talebedilen şahs kendisinden iade talebedilen Tarafın tebaası olarak karar anı ile teslim için kararlaştırılan tarih arasında tanınsa bile, mezkûr Taraf bu paragrafın (a) bendi hükmünden istifade edebilecektir.

2. Kendisinden iade talebedilen Taraf tebaasını iade etmediği takdirde, talebedilen Tarafın isteği üzerine, mahal varsa adlî takibat yapılabilme üzere meseleyi alâkalı makamlara intikal ettirmelidir.

Bunun için suçla ilgili dosyalar, malûmat ve eşya 12. nci maddenin birinci fıkrasında derpiş edilen şekilde meccanen yollanacaktır. İade talebedilen Taraf talebi üzerine yapılan muameleler haberdar edilecektir.

Madde — 7.

Suçun ika edildiği mahal

1. Kendisinden iade talebedilen Taraf, mevzuatına göre kısmen veya tamamen kendi ülkesinde veya ülkesi addolunan bir mahalde işlenmiş sayılan bir suçtan dolayı talebedilen şahsı iade etmekten imtina edebilir.

2. İade talebine sebeb olan suç iade talebeden Tarafın ülkesi harcinde ika edilmiş ise, ancak kendisinden iade talebedilen Taraf mevzuatının, ülkesi dışında işlenen aynı çeşit bir suçun takibine müsaade etmemesi veya talep mevzuatını teşkil eden suç için iadeye cevaz vermemesi halinde iade reddolunabilir.

Madde — 8.

Aynı fiiller dolayısıyla takibat yapılmakta olması

Kendisinden iade talebedilen Taraf, iade talebine sebepolan bir veya birkaç fiilden dolayı kendisi hakkında takibat yapmaktada olduğu şahsın iadesini reddedebilir.

Madde — 9.

Non bis in idem

Talebedilen şahıs hakkında kendisinden iade talebedilen Tarafın salâhiyetli makamlarınca iade talebine sebepolan bir veya birkaç fiilden dolayı nihai olarak karar verilmiş ise iadeye cevaz yoktur. Kendisinden iade talebedilen Tarafın salâhiyetli makamlarınca aynı fiil veya fiiller hakkında takibat yapılmamasına veya yaptıkları takibata son verilmesine karar verilmiş ise iade talebi reddolunabilir.

Madde — 10.

Müruruzaman

Dâva veya cezanın, kendisinden iade talebedilen Taraf veya iade talebinden bulunan Taraf mevzuatına göre müruruzamana uğramış olması halinde iadeye cevaz yoktur.

Madde — 11.

Ölüm cezası

Talebeden Tarafın kanunda iade talebine sebepolan fiilin ölüm cezasını müstelzim olmasına mukabil, kendisinden iade talebedilen Tarafın mevzuatında ölüm cezasının bulunmaması veya bu memlekette işbu cezanın umumiyetle tatbik edilmemesi halinde ancak talebeden Taraf ölüm cezasının infaz edilmeyeceğine dair talebedilen Tarafa kâfi teminat verdiği takdirde iade yapılabilir.

Madde — 12.

Talep ve evrakı müsbite

1. İade talebi yazılı olarak ve diplomatik yoldan yapılacaktır. İki veya daha fazla Taraflar arasında doğrudan doğruya anlaşma suretiyle diğer bir talep şekli tesbit edilebilir.

2. İade taleplerine aşağıdaki vesaik eklenecektir :

a) İade talebeden Tarafın kanunlarına uygun surette ısdar edilmiş ve infaz kabiliyetini haiz bir mahkûmiyet kararının veya tevkif müzekkeresinin yahut aynı tesiri haiz diğer her hangi bir kararın aslı veya tasdikli sureti;

b) İade talebine sebepolan fiillerin işarı. İka edildikleri yer ve zaman, hukuki tavsifleri ve bunlara tatbik olunacak kanuni hükümler mümkün olduğu kadar sarıh bir şekilde gösterilecektir; ve.

c) Tatbik edilecek kanuni metinlerin bir sureti veya bu mümkün değilse, tatbik olunacak hukukun izahı ve ayrıca talebolunan şahsın mümkün olduğu kadar sarıh eşkali ile milliyetini ve hüviyetini tesbite yarınacak diğer bütün malûmat.

Madde —13.

Munzam malûmat

İade talebeden Tarafca verilen malûmat, kendisinden iade talebedilen Tarafın işbu Sözleşme

gereğince bir karar vermesi için kâfi görülmediği takdirde bu taraf lüzumlu munzam malûmatı talebedecek ve bu malûmatın tevdi için bir mühlet tesbit edebilecektir.

Madde — 14.

Hususilik kaidesi

1. İade edilen şahıs iadeden evvel ika ettiği ve iadeye esas olandan başka bir fiilden dolayı takip veya muhakeme edilemeyeceği gibi bir ceza veya emniyet tedbirinin infazı için tevkif edilemez, ve kezalik her hangi bir surette hürriyeti kısılamaz.

Aşağıdaki haller müstesnadır :

a) İade eden Tarafın buna muvafakat etmesi. Muvafakati istihsal için bir talepte bulunulacak ve buna 12 nci maddede mezkûr belgeler ile iade edilen şahsın suça mütaallik olarak yaptığı beyanın zaptı eklenecektir. Muvafakat, ancak şahsın talebedilmesine sebeb olan suçun bizatihi bu sözleşmeye göre iadeyi icabettirmesi halinde gösterilir.

b) İade edilen şahsın, nihai olarak serbestisine kavuşmasını takibeden 45 gün zarfında iade edildiği Tarafın arazisini, elinde imkân olduğu halde terk etmemesi veya terk ettikten sonra buraya geri dönmesi halinde.

2. Bununla beraber iadeyi talebeden Taraf, gerek bu şahsı memleketinden çıkarmak gerek giyap yoluyla muhakeme usulüne müracaat dâhil olmak üzere mevzuatına göre müruruzamanı kesmek gayesiyle lüzumlu göreceği diğer tedbirleri ittihaz edebilir.

3. Suç addolunan fiilin evsafı takibat esnasında değişmişse, iade edilen şahıs hakkında ancak yeniden tavsif edilen suçun unsurları iadeyi icabettiriyorsa, takibat ve muhakeme yapılabilir.

Madde — 15.

Üçüncü bir Devlete tekrar iade

14 nci maddenin birinci paragrafının (b) bendinde derpiş edilen hal müstesna olmak üzere, talebeden Tarafın kendisine teslim edilip de diğer bir Taraf veya üçüncü bir Devlet tarafından iadeye mukaddem suçlardan dolayı istenen şahsın bu Tarafa veya üçüncü Devlete teslim edilebilmesi için kendisinden iade talebedilmiş olan Tarafın rızası lâhik olmak lâzımdır. Kendisinden iade talebedilen Taraf 12 nci maddenin 2 nci paragrafında mezkûr belgeleri isteyebilir.

Madde — 16.

Muvakkat Tevkif

1. Müstacel hallerde, iadeyi talebeden Tarafın salâhiyetli makamları istenen şahsın muvakkat tevkifini talebedebilirler; Kendisinden iade talebedilen Tarafın salâhiyetli makamları ise bu talep hakkında işbu Tarafın kanunlarına tevfikân karar vereceklerdir.

2. Muvakkat tevkif talebinde 12 nci maddenin 2 nci fıkrasının (a) bendinde mezkûr belgelerden birinin mevcudiyeti zikredilecek ve bir iade talebi yapılmak hususundaki niyete işaret edilecektir. Bu talepte, yapılacak iade talebine esas teşkil eden fiil, bu fiilin ika edildiği yer ve tarih ve istenen şahsın eşkâli imkân nispetinde tarif edilecektir.

3. Muvakkat tevkif talebi, talebedilen Tarafın salâhiyetli makamlarına diplomatik yoldan yapılabileceği gibi doğrudan doğruya posta veya telgraf yoluyla veya Milletlerarası Cınai Polis Teşkilâtı (İnterpol) vasıtasıyla yahut yazıya münkalibolacak veya istenen Tarafa makbul görülecek herhangi bir vasıta ile yapılabilir.

4. Muvakkat tevkif, tevkifi takibeden 18 günlük müddet zarfında talebedilen Tarafa iade talebinin ve 12 nci maddede mezkûr belgelerin tevdi edilmemesi halinde sona erer; muvakkat tevkif hiçbir suretle tevkiften sonra 40 günü tecavüz edemez. Bununla beraber, muvakkaten

serbest bırakma her vakit mümkündür; ancak talebedilen Taraf, istenen şahsın kaçmasına mâni olmak için lüzumlu addettiği tedbirleri alacaktır.

5. Serbest bırakma, iade talebinin ahiren vürudu halinde yeni bir tevkife veya iadeye mâni teşkil etmez.

Madde — 17.

Taleplerin taaddüdü

Birçok Devlet tarafından aynı fiilden veya değişik fiillerden dolayı aynı esnada iade talebedildiği takdirde, kendisinden iade talebedilen Taraf bütün şeraiti ve bilhassa suçların ağırlık nispeti ve ika edildikleri yeri, taleplerin mütekabil tarihlerini, istenen şahsın milliyetini ve bilâhara başka bir Devlete iade inkâmını nazarı itibara alarak karar verecektir.

Madde — 18.

Iade edilen şahsın teslimi

1. Kendisinden iade talebedilen Taraf, iade hakkındaki kararını 12 nci maddenin 1 nci paragrafında derpiş olunan yoldan talebeden Tarafa bildirir.

2. Tam veya kısmi ret halinde mucip sebep gösterilecektir.

3. Talebin kabul edilmesi halinde talebeden Tarafa teslim mahal ve tarihi ile istenen şahsın iade edilmek üzere ne kadar müddet mevkufta tutulduğu hakkında malûmat verilecektir.

4. Talebedilen şahıs, tesbit olunan tarihte teslim alınmadığı takdirde, işbu maddenin 5 nci paragrafında derpiş olunan hal mahfuz kalmak kaydıyla, bu tarihten itibaren 15 günlük bir müddetin hitamında serbest bırakılabilir; her hal ve kârda 30 günlük bir müddetin geçmesinden sonra serbest bırakılacaktır; kendisinden iade talebedilen Taraf bu şahsı aynı suçtan dolayı iade etmeyi reddedebilir.

5. Bir Taraf, iade edilecek şahsı mücbir sebepten dolayı teslim veya kabul edememesi halinde diğer Tarafı haberdar edecektir. İki Taraf yeni bir teslim tarihi üzerinde mutabık kalacaklar ve işbu maddenin 4 ncü paragrafı hükümleri tatbik olunacaktır.

Madde — 19.

Tehirli veya şartlı teslim

1. Kendisinden iade talebedilen Taraf, iade talebi hakkında kararını verdikten sonra, şahıs aleyhinde tatbikatta bulunabilmek veya, esasen mahkûm olmuşsa, iade talebine sebeb olandan gayri bir fiilden dolayı uğradığı cezayı kendi ülkesinde çekebilmesi için talebedilen şahsın teslimini tehir edebilecektir.

2. Kendisinden iade talebedilen Taraf, teslimi tehir edeceği yerde, istenen şahsı, Taraflar arasında müştereken tesbit edilecek şartlar tahtında, talebeden Tarafa muvakkaten teslim edebilecektir.

Madde — 20.

Eşyanın teslimi

1. Kendisinden iade talebedilen Taraf, talebeden Tarafın isteği üzerine aşağıdaki eşyayı, mevzuatının müsaadesi nispetinde, zaptedip teslim edecektir.

a) Delil teşkil edebilecek eşya, veya

b) Suç neticesinde elde edilmiş olup tevkif anında talebedilen şahsın yedinde bulunan veya daha sonra meydana çıkan eşya.

2. İşbu maddenin 1 nci paragrafında mevzuubahis eşyanın teslimi, şahsın ölümü veya kaçması sebebiyle kararlaştırılan iadenin yapılmaması halinde dahi ifa edilecektir.

3. Mevzuubahis eşyanın kendisinden iade talebedilen Taraf ülkesinde zabıt veya haczi mucib olması halinde işbu Taraf bunları, devam eden bir cezai takibatla alâkalı olarak, muvakkaten saklayabilirler veya geriverilmesi şartıyla teslim edebilir.

4. Bununla beraber, kendisinden iade talebedilen Tarafın veya üçüncü Tarafların bu eşyalar üzerinde ihraz eyledikleri haklar mahfuzdur. Bu hakların mevcudiyeti halinde, muhakeme sona erdikten sonra, eşya mümkün olduğu kadar çabuk ve meccani olarak kendisinden talebedilen Tarafa iade edilecektir.

Madde — 21.

Transit

1. İşbu Anlaşmaya Taraf olan devletlerden birinin ülkesinden transit olarak geçişe müsaade, 12 nci maddenin 1 nci paragrafında derpiş olunan yoldan yapılacak talep üzerine ve kendisinden transite müsaade etmesi istenilen Tarafça Sözleşmenin 3 ve 4 nü maddeleri muvacehesinde siyasi veya tamamen askerî mahiyette görülen bir suç mevzuubahis olmaması şartıyla verilecektir.

2. Kendisinden transite müsaade etmesi istenilen memleketin 6 ncı madde anlamındaki tebaasının transit olarak geçmesi reddolunabilir.

3. 12 nci maddenin 2 nci paragrafında derpiş olunan belgelerin tevdi, işbu maddenin 4 nü paragrafı hükümleri mahfuz kalmak şartıyla, lüzumludur.

4. Hava yolunun kullanılması halinde aşağıdaki hükümler tatbik olunacaktır :

a) Vasıtanın inmesi mevzuubahis değilse, talebeden Taraf ülkesi üzerinden vasıtanın geçeceği Tarafı haberdar edecek ve 12 nci maddenin 2 nci paragrafının (a) bendinde mezkûr vesikalardan birinin mevcud olduğunu tevsik edecektir. Beklenmedik bir iniş halinde, işbu tebligat 16 ncı maddede mevzuubahis muvakkat tevkif talebinin tesirlerini doğuracak ve talebeden Taraf nizami bir transit talebinde bulunacaktır.

b) Vasıtanın inmesi mevzuubahis ise talebeden Taraf nizami bir transit talebinde bulunacaktır.

5. Bununla beraber, her hangi bir Taraf işbu Sözleşmenin imzası veya tasdik yahut iltihak vesikasının tevdi esnasında, bir şahsın transit olarak geçmesini ancak iade için istenen şartlar veya bunlardan bâzıları tahtında kabul edeceğini beyan edebilir. Bu ahvalde, müttekabiliyet kaidesi tatbik edilebilir.

6. İade edilen şahıs, ırkı, dini, milliyeti veya siyasi kanaatlerinden dolayı hayatının veya hürriyetinin tehlide mâruz kalacağına ihtimal verebilecek bir ülkeden transit olarak geçirilmeyecektir.

Madde — 22.

Usul

Suçlunun iadesi ve muvakkat tevkif usulüne, işbu Sözleşmedeki aksine hükümler müstesna, kendisinden iade talebedilen Taraf kanunu tatbik olunur.

Madde — 23.

Kullanılacak dil

Tevdi olunacak vesaik talebeden Taraf veya kendisinden iade talebedilen Taraf lisanında tanzim olunacaktır.

Bu sonuncu Taraf, Avrupa Konseyinin resmî dillerinden seçeceği birisine yapılmış bir tercüme talebedebilir.

Madde — 24.

Masraflar

1. Kendisinden iade talebedilen Taraf ülkesinde iade sebebiyle yapılan masraflar bu Tarafa tahmil edilmiştir.
 2. Transit geçirmek üzere talepte bulunulan Tarafın ülkesinden transit olarak geçişten mütevellit masraflar talebeden Tarafça ödenir.
 3. Kendisinden iade talebedilen Tarafın anavatan sayılmıyan ülkesinden vâkı bir iade halinde, bu ülke ile talebeden Tarafın anavatanı arasındaki seyahat masrafını işbu sonuncu Taraf öder.
- Kendisinden iade talebedilen Tarafın anavatan sayılmıyan ülkesi ile anavatan arasındaki seyahat masrafı için de aynı kaide câridir.

Madde — 25.

«Emniyet tedbirinin tarifi»

İşbu Sözleşme anlamında «Emniyet tedbirleri» tâbiri, ceza mahkemesi kararı ile bir cezayı itmam veya onun yerine geçmek üzere emredilen hürriyeti tahdideden her türlü tedbirlerdir.

Madde — 26.

Kaydı ihtiraziler

1. Her Âkîd Taraf, işbu Sözleşmeyi imza veya tasdik yahut iltihak vesikasını tevdi ettiği esnada Sözleşmenin muayyen bir veya daha fazla hükümleri hakkında kaydı ihtirazide bulunabilirler.
2. Kaydı ihtirazi dermeyan etmiş olan her Âkîd Taraf şartlar müsaade eder etmez bunu geri alacaktır. Kaydı ihtirazilerin geri alınması Avrupa Konseyi Genel Sekreterine vâkı bir tebligat ile ifa olunacaktır.
3. Sözleşmenin bir hükmü hakkında kaydı ihtirazi dermeyan etmiş olan Âkîd Taraf işbu hükmün tatbikini ancak bizzat kendisinin bu hükmü kabul eylediği nispette isteyebilir.

Madde — 27.

Ülke bakımından tatbik sahası

1. İşbu Sözleşme Âkîd Tarafların ana vatan topraklarında tatbik olunacaktır.
2. Sözleşme Fransa bakımından Cezayir'e ve denizasırlı ülkelere, Büyük Britanya ve Şimalî İrlanda Birleşik Kraliyeti bakımından Normandiya sahilindeki İngiliz adalarına (Channel Islands) ve Man adasına da tatbik olunacaktır.
3. Federal Almanya Cumhuriyeti işbu Sözleşmenin tatbikini, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapacağı bir tebligat ile, Berlin Land'ına teşmil edebilecektir. Mumaileyh işbu tebligattan diğer Tarafları malûmattar kılacaktır.
4. İşbu Sözleşmenin tatbik sahası, iki veya daha fazla Âkîd Tarafın doğrudan doğruya anlaşması suretiyle, Taraflardan birinin işbu maddenin 1, 2 ve 3 ncu paragraflarında derpiş edilen ülkelerinin haricinde olup milletlerarası münasebetlerinin idaresi bu Tarafa mevdu bulunan ülkelere, anlaşmaya konulan şartlar tahtında, teşmil edilebilir.

Madde — 28.

İşbu Sözleşme ile iki taraflı anlaşmalar arasındaki münasebet

1. İşbu Sözleşme, tatbik olunduğu ülkeler bakımından, iki Âkîd Taraf arasındaki iki taraflı muahede, sözleşme veya anlaşmaların suçluların iadesine mütedair hükümlerini ilga eder.

2. **Âkîd Taraflar** aralarında sadece işbu Sözleşmenin hükümlerini itmam veya bunun ihtiva eylediği prensiplerin tatbikatını kolaylaştırmak üzere iki veya çok taraflı anlaşmalar aktebilirler.

3. Suçluların iadesinin iki veya daha fazla **Âkîd Taraf** arasında yeknesak bir mevzuat esasına müsteniden cereyan etmekte olması halinde, Taraflar suçluların iadesi mevzuundaki karşılıklı münasebetlerini, işbu Sözleşme hükümlerine rağmen, münhasıran bu sisteme dayanarak tanzim etmekte serbest olacaklardır. Aynı prensip, diğer bir veya daha fazla **Âkîd Taraf** ülkesinde verilen tevkif kararlarının kendi ülkesinde infazını derpiş eden kanuna sahip bulunan her iki veya daha fazla **Âkîd Taraf** arasında dahi tatbik olunacaktır. Bu Sözleşmenin tatbikinden, işbu paragraf hükümlerine uygun olarak, aralarındaki münasebetlerde sarfınazar eden veya edecek olan **Âkîd Taraflar** bu hususta Avrupa Konseyi Genel Şekreterine bir tebligatta bulunacaklardır. Mumaileyh işbu paragraf gereğince alacağı her tebligattan diğer **Âkîd Tarafları** haberdar edecektir.

Madde — 29.

İmza, tasdik, meriyete giriş

1. İşbu Sözleşme Avrupa Konseyi âzalarının imzasına açık kalacaktır, Sözleşme tasdik olunacak ve tasdiknameler Konsey Genel Sekreteri nezdine tevdi olunacaktır.

2. Sözleşme 3 neü tasdiknamenin tevdiinden 90 gün sonra meriyete girecektir.

3. Sözleşmeyi ahiren tasdik edecek mümziler için Sözleşme tasdiknamenin tevdiinden 90 gün sonra meriyete girecektir.

Madde — 30.

İltihak

1. Avrupa Konseyi Vekiller Komitesi Konsey âzası olmıyan her Devleti işbu Sözleşmeye iltihaka davet edebilecektir. Bu daveti mutazammın karar, Sözleşmeyi tasdik etmiş bulunan Konsey âzalarının hepsinin rızalarını lâhik olmalıdır.

2. İltihak, tevdi tarihinden 90 gün sonra hüküm ifade edecek bir iltihaknamenin Konsey Genel Sekreterine tevdi ile icra edilecektir.

Madde — 31.

Feshi ihbar

Her **Âkîd Taraf**, kendisi bakımından, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapacağı bir tebligat ile işbu Sözleşmeyi feshedebilir. Bu feshi ihbar, Konsey Genel Sekreterinin tebligatı aldığı tarihten 6 ay sonra hüküm ifade edecektir.

Madde — 32.

Tebliğat

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri, Konsey âzalarına ve işbu Sözleşmeye iltihak eden her Devletin Hükümetine aşağıdaki hususları bildirir:

- a) Her tasdikname ve iltihaknamenin tevdiini;
- b) Meriyete giriş tarihini;
- c) Altıncı maddenin birinci paragrafı ve 21 neı maddenin beşinci paragrafı hükümleri tatbik edilmek suretiyle yapılan her beyanı;
- d) 26 neı maddenin birinci paragrafı hükümlerinin tatbikatından olmak üzere yapılan her kaydı ihtiraziyi;
- e) 26 neı maddenin ikinci paragrafı hükümleri tatbikatından olmak üzere geri alınan her kaydı ihtiraziyi;

f) İşbu Sözleşmenin 31 nci maddesi hükümleri tatbikatından olmak üzere alınan her fesih ihbarını ve bunun hüküm ifade edeceği tarihi.

İşbu bu hükümleri tasdik zımında bu hususta tam salâhiyetli kılınan ve aşağıda imzaları bulunan murahhaslar işbu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

İşbu Anlaşma 13 Aralık 1957 tarihinde Paris'te, Fransızca ve İngilizce her iki metin de mutabek olmak ve Avrupa Konseyi arşivlerine tevdi edilmek üzere, tek nüsha halinde tanzim edilmiştir. Konsey Genel Sekreteri bunun usulüne uygun bir kopyasını mümzi hükümetlere yollıyacaktır.

Avusturya Cumhuriyeti Hükümeti adına

Leopold Figl

Belçika Kraliyeti Hükümeti adına

V. Larock

Danimarka Kraliyeti Hükümeti adına

H. C. Hansen

Fransa Cumhuriyeti Hükümeti adına

M. Faure

Federal Almanya Cumhuriyeti Hükümeti adına

V. Brentano

Yunanistan Kraliyeti Hükümeti adına

Grég. Cassimatis

İrlanda Cumhuriyeti Hükümeti adına

İzlanda Cumhuriyeti Hükümeti adına

İtalya Cumhuriyeti Hükümeti adına

Massimo Magistrati

Lüksemburg Büyük Dükalığı Hükümeti adına

Robert Als

Holanda Kraliyeti Hükümeti adına

Norveç Kraliyeti Hükümeti adına

Halvard Lange

İsveç Kraliyeti Hükümeti adına

Leif Belfrage

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına

F. R. Zorlu

Büyük Britanya ve Şimali İrlanda Birleşik
Kraliyeti Hükümeti adına

Avrupa Suçluların İadesi Sözleşmesinin imzası sırasında Türk Hükümeti tarafından dermeyan olunan kaydı ihtirazi hakkında Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapılan tebligat sureti

Ankara, 30 Kasım 1957

Bay Genel Sekreter,

15 Ekim 1957 tarihli ve D/12 - 640 sayılı mektubunuza cevaben, Avrupa Suçluların İadesi Sözleşmesinin imzası esnasında Türk Hükümetinin aşağıdaki kaydı ihtiraziye dermeyan edeceğini ittilalarına arz etmekle şeref duymaktayım.

«11 nci maddede mezkûr teminat aşğıdaki prosedüre inhisar edecektir;

İdam cezasına mahkûm veya işlediğı cürüm idam cezasını müstelzim bulunan bir suçulunun Türkiye'ye iadesinin mevzuabahsolduğı ahvalde, kendisinden iade talebolunan ve mevzuatında idam cezası bulunmıyan Akıd Taraf bu cezanın müebbet hapse tahvili hususunda bir talepte bulunmaya salâhiyetlidir. Bu talep Türk Hükümetince, ölüm cezalarını nihai surette tasdik eden Büyük Millet Meclisine, işbu merci bu mevzuda henüz bir karar vermemişse, arz edilecektir.»

En üstün saygılarımı lütfen kabul buyurunuz Sayın Genel Sekreter.

Hariciye Vekili Yerine
Melih Esenbel

Avrupa Konseyinin İmtiyaz ve Muafiyetlerine mütaallik Umumi Anlaşma ile buna Ek Protokolün tasdiki hakkında kanun lâyihası ve Hariciye, Milli Müdafaa, Adliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/130)

T. C.

10 . XII . 1956

Başvekâlet

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71-471/3974

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisiğine

Avrupa Konseyinin İmtiyaz ve Muafiyetlerine mütaallik Umumi Anlaşma ile buna Ek Protokolün tasdiki hakkında Hariciye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimî İcra Vekilleri Heyetince 24.XI.1956 tarihinde kararlaştırılan kanun lâyihasının, esbabı mucibe ve ilişkileriyle birlikte, sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE

12 Aralık 1949 tarihli ve 5456 sayılı Kanunla tasdik edilmiş bulunan «Avrupa Konseyi Statüsü» nün 40 nci maddesinin (a) fıkrası, Üye Devletler temsilcilerinin ve Konsey Kâtipliğinin Üye Devletler topraklarında vazifelerini ifa için icabeden imtiyaz ve muafiyetlerden istifade edeceklerini ve aynı maddenin (b) fıkrası da Üye Devletlerin mezkûr (a) fıkrası hükmünü gerektiği şekilde tatbik mevkiine koymak maksadiyle kısa zamanda bir anlaşma akdetmelerini âmir bulunmaktadır. Bu madde hükümleri mucibince hazırlanan «Avrupa Konseyinin İmtiyaz ve Muafiyetlerine mütaallik Umumi Anlaşma» bütün Üye Devletler tarafından 2 Eylül 1949 günü Paris'te imzalanmıştır.

Bu Anlaşma ile, Avrupa Konseyinin, Vekiller Komitesi temsilcilerinin, İstişari Meclisteki temsilcilerin ve Konsey memurlarının imtiyaz ve muafiyetleri tâyin olunmuş ise de İstişari Meclisin komisyon ve tâli komisyonlarına katılan Meclis Üyelerinin Vekil Delegeleri Komitesi toplantılarına katılan temsilcilerin, Vekiller ve Delegeleri Komiteleri toplantıları haricinde yapılan toplantılara katılan Hükümet Eksperlerinin imtiyaz ve muafiyetlerinin ne olacağı meskût geçilmiş ve Üye Hükümetlerin Strasburg'taki daimî temsilcilerinin statüsü tâyin olunmamıştır. İşte, bu boşluğu bertaraf etmek gayesiyle, Üye Hükümetler mevzuubahis Anlaşmayı bir Ek Protokol ile itnan etmek arzusunu izhar etmişler ve bu maksatla vücuda getirilen «Avrupa Konseyinin İmtiyaz ve Muafiyetlerine mütaallik Umumi Anlaşmaya Ek Protokol» 6 Kasım 1952 günü bütün Üye Devletler temsilcileri tarafından imzalanmıştır.

Avrupa Konseyinin yüksek gayelerinin en iyi şartlar altında tahakkukunu istihdaf eden bu Anlaşma ve Ek Protokolda tanınan imtiyaz ve muafiyetler, devletler hukuku ile tanınan ve Hükümetimizin esasen taraftar olduğu ve bütün devletlerce en iyi şekilde riayet olunmasını beklediği imtiyaz ve muafiyetler çerçevesi dâhilinde bulundurmaktadırlar,

Bu itibarla, mevzu bahis Anlaşma ile Ek Protokolün tasdikine mütaallik olarak sunulan kanun lâyihasının, ikinci maddesinde serd edilen biri Avrupa Konseyi Teşkilâtında vazifelendirilecek Türk vatandaşlarının askerlik mükellefiyetlerine ve diğeri de Avrupa Konseyince Türkiye dâhilinde vazifelendirilecek Türk vatandaşlarının malî mükellefiyetlerine dair olan iki ihtirazi kayıtlı kabulü yüksek reylerine arz olunur.

Hariciye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Hariciye Encümeni

Esas No. 1/130

Karar No. 22

29 . V . 1958

Yüksek Reisliğe

Avrupa Konseyinin İmtiyaz ve Muafiyetlerine mütaallik Umumi Anlaşma ile buna Ek Protokolün tasdiki hakkında kanun lâyihası, ilgili Hükümet temsilcilerinin iştirakile encümenimizde tetkik ve müzakere edildi.

Gerek esbabı mucibede zikredilen hususat ve gerekse Hükümet temsilcilerinin verdiği izahat muvafık görüldüğünden lâyiha aynen ve ittifakla kabul edildi.

Havalesi gereğince Millî Müdafaa Encümeni-ne tevdi buyrulmak üzere Yüksek Reisliğe saygıyla sunulur.

Hariciye Encümeni

Reisi
İzmir
M. Çavuşoğlu
Adana
H. Eroğlu

Antalya
B. Onat

Bursa
Y. Teksel

Çanakkale
H. Alyot

Mazbata Muharriri
Kastamonu
B. Aktaş
Ankara
B. Ecevit

İmzada bulunamadı
Antalya
A. Tokuş

İmzada bulunamadı
Çanakkale
N. F. Alpkartal

İmzada bulunamadı
Çankırı
A. K. Barlas
İmzada bulunamadı

Çorum
S. Baran
Gaziantep
A. Ocak

Giresun
M. Şener

Hatay
A. Ş. Devrim
İstanbul
F. Ulaş

İzmir
I. Sipahioğlu

Kırklareli
Ş. Bakay
Mardin
V. Dizdaroğlu

Muğla
N. Özsan
İmzada bulunamadı

Sivas
N. Çubukçu
Sivas
E. İmer

Çorum
K. Terzioğlu
Giresun
H. Bozbağ

Hatay
İ. Ada
İmzada bulunamadı

İstanbul
N. Tlabar
İzmir
N. Pınar

Kars
T. Göle
Manisa
H. Bayur
Mardin
H. R. Tankut
İmzada bulunamadı

Nevşehir
M. H. Ürgüblü

Sivas
H. Değer
Urfa
E. M. Karakurt

Millî Müdafaa Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Millî Müdafaa Encümeni

Esas No. 1/130

Karar No. 10

19. XII. 1958

Yüksek Reisliğe

Avrupa Konseyinin İmtiyaz ve Muafiyetlerine mütaallik Umumi Anlaşma ile buna Ek Protokolün tasdıkı hakkında kanun lâyihası, ilgili Hükümet temsilcilerinin iştirakleriyle encümenimizde tetkik ve müzakere edildi :

Hükümet lâyihasında sérd edilen mucip sebepler encümenimizce de yerinde mütalâa edilerek 2 nci maddenin (A) bendine daha sarih ve katî bir ifade vermiş olmak için (şartıyla) kelimesi yerine (şarttır) kelimesi konarak bu şekilde redaksiyon tadiliyle ve diğer maddeler aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Adliye Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Riyasete sunulur.

Millî Müdafaa En. Rs. Mazbata Muharriri
Nevşehir İçel
Z. Üner Y. Karabulut

Kâtip
Muş
Şemsi Ağaoğlu
İmzada bulunamadı

Erzurum
M. Zeren

İstanbul
N. Ataç

Konya
İ. A. Akdağ

Tekirdağ
N. Aknoz

Çanakkale
N. F. Alpkartal

Giresun
S. Altınbaş
İmzada bulunamadı

İstanbul
T. Yazıcı

İzmir
F. Uçaner

Niğde
A. Eren

Tunceli
A. Bora
İmzada bulunamadı

Adliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Adliye Encümeni

Esas No. 1/130

Karar No. 21

28. I. 1959

Yüksek Reisliğe

Avrupa Konseyinin İmtiyaz ve Muafiyetlerine mütaallik Umumi Anlaşma ile buna Ek Protokolün tasdıkı hakkındaki kanun lâyihası Adliye, Hariciye ve Millî Müdafaa Vekâletlerinin mümessilleri davet olunarak yapılan tetkikat ve müzakere sonunda:

1. Lâyihanın mucip sebeplerinde zikir ve tasrih kılınan hususlar ve alâkalı vekâletlerin mümessilleri tarafından verilen nütemmim izahat sureti umumiyede muvafık görülerek lâyiha esas hatları itibariyle kabul edilmiştir.

2. Lâyihanın ikinci maddesinin (A) fıkrası

ile vaz'olunan hüküm Avrupa Konseyi Teşkilâtında vazife alacak Türk tâbiyetini haiz vatandaşların bu müessesede vazife gördükleri müddet zarfında askerlik hizmetinden müeccel bulduklarını istihdaf etmekte ise de, müecceliyet hakkının iktisabı için evveleminde 1111 sayılı Askerlik Mükellefiyeti Kanununun 6 nci maddesinde taknin olunan muvazzaflık vazifesinin er veya yedek subay sıfatıyla ifası şartına muallâk tutulması düşünülmüş ve aynı zamanda müecceliyet hakkının Avrupa Konseyi Teşkilâtında vazife gördükleri müddete maksur bulunduğu nazara alınmıştır.

Aksi takdirde, haiz oldukları sıfat itibariyle er veya yedek subay olarak hizmetlerini yapmamış olanların, mezkûr teşkilâta intisabetmiş olsalar bile celp ve davet edilmeleri muktazi bulunmuştur.

Yukarda izah olunan sebeplere müsteniden sevk olunan hükmün vuzuhu temin sadedinde, fıkra metni yeniden yazılmıştır.

Gereğinin ifa buyurulmasının arzıyla Bütçe Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Adliye Encümeni Reisi M. Muharriri
Aydın Balıkesir
C. Ülkü V. Asena

Kâtip

Manisa
Â. Akın

Denizli

İ. Hâdimlioğlu M. K. Biberioğlu

Gaziantep

A. Şahin

İçel

M. Dölek

Maraş

H. F. Evliya

Mardin

M. A. Arkan

Nevşehir

H. H. Ülkün

Sakarya

N. Kirişcioğlu

Siird

F. Şendur

Urfa

A. Akan

Uşak

A. R. Akbıykoğlu

Yozgad

M. Ataman

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
Esas No. 1/130
Karar No. 120

3 . VI . 1959

Yüksek Reisliğe

Avrupa Konseyinin İmtiyaz ve Muafiyetlerine dair Umumi Anlaşma ile buna Ek Protokolün tasdikı hakkında Hariciye Vekâletince hazırlanan ve Meclisi Âliye arzı İera Vekilleri Heyetince kararlaştırılıp Başvekâletin 10 . XII . 1958 tarihli ve 71 - 471/3974 sayılı tezkeresiyle gönderilen kanun lâyihası Hariciye, Millî Müdafaa ve Adliye encümenleri mazbataları ile birlikte encümenimize havale edilmiş olmakla Hariciye ve Maliye vekâletleri mümessilleri hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi.

Kanun lâyihası, gerekçesinde de arz ve izah edilen mucip sebeplere istinaden Avrupa Konseyinin yüksek gayelerinin en iyi şartlar altında tahakkukunu mümkün kılmak üzere; «Avrupa Konseyinin İmtiyaz ve Muafiyetlerine mütaallik Umumi Anlaşma» ile bu Anlaşmaya Ek Protokolün tasdikını istihdaf etmektedir.

Lâyihanın ikinci maddesinin (A) fıkrası, Avrupa Konseyi Teşkilâtında vazifelendirilecek Türk vatandaşı kimselerin mecburi askerlik hizmetlerini yedek subay veya er olarak yapmış olmaları şartını vaz'etmekle beraber ikinci defa ihtiyat olarak hizmete çağırıldıkları takdirde Askerlik Kanunundaki usullere göre te-cillerinin yapılacağı ve (B) fıkrası ise, Avrupa Konseyi tarafından Türkiye dâhilinde vazifelendirilecek Türk vatandaşı memurların da, vatandaşların tâbi tutuldukları malî mükellefiyetlerden istisna edilemeyecekleri hükmünü ihtiva etmekte olup lâyihanın birinci maddesi, Ek Protokolün bu ihtirazi kayıtlarla tasdikını derpiş etmektedir.

Lâyihanın sevkini mucip sebepler encümenimizce yerinde görülerek maddelerin müzakeresine geçilmiş ve lâyiha Hükümetin teklifi veç-hile aynen kabul edilmiştir.

Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere
Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis V.	Mazbata M.	Kâtip
Muğla	İzmir	Diyarbakır
N. Özsan	B. Bilgin	M. H. Ünal
Afyon K.	Afyon K.	Antalya
N. Topcuoğlu	M. A. Ülgen	K. Akmanlar
Balıkesir	Bolu	Çorum
M. H. Timurtaş	S. Bilir	H. Bulgurlu
Çorum	Diyarbakır	Gazianteb
Y. Gürsel	H. Turgut	E. Cenani

Isparta	İstanbul	İzmir
T. Tıglı	N. Kırsan	D. Akbel
Kastamonu	Konya	Manisa
M. Islâmoğlu	M. Bağrıaçık	S. Mihçioğlu
Nevşehir	Rize	Rize
N. Önder	İ. Akçal	M. Önal
Siird		Sinob
M. D. Süalp		Ö. Özen
Yozgad		Zonguldak
T. Alpay		H. Timur

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Avrupa Konseyinin İmtiyaz ve Muafiyetlerine mütaallik Umumi Anlaşma ile buna Ek Protokolün tasdiki hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — 2 Eylül 1949 tarihinde imzalanmış olan «Avrupa Konseyinin İmtiyaz ve Muafiyetlerine mütaallik Umumi Anlaşma» ile 6 Kasım 1952 tarihinde imzalanmış olan «Avrupa Konseyinin İmtiyaz ve Muafiyetlerine mütaallik Umumi Anlaşmaya Ek Protokol» ikinci maddede yazılı ihtirazi kayıtlarla tasdik edilmiştir.

MADDE 2. — A) Avrupa Konseyi Teşkilâtında vazifelendirilecek Türk vatandaşı kimsele-
rin 1111 sayılı Askerlik Kanununun 6 ncı maddesinin tahmil ettiği askerliklerini yedek subay veya er olarak yapmış olmaları şartıyla bunların bundan sonraki yedeklik hizmetlerinde bu teşkilâttaki vazifelerinin devamı müddetince yedek subay veya er durumunda bulduklarına ve Askerlik Kanunundaki usullere göre tecilleri yapılır.

B) Avrupa Konseyi tarafından Türkiye dâhilinde vazifelendirilecek Türk vatandaşı memurlar vatandaşların tâbi tutuldukları malî mükellefiyetlerden istisna edilmezler.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 4. — Bu kanunun hükümlerini İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

24 . İİ . 1956

Bağyekil ve Maliye V. V. A. Menderes	Devlet Vekili M. C. Bengü
Devlet Vekili ve Millî M. V. V. Ş. Ergin	Devlet Vekili E. Kalafat
Devlet Vekili ve Ziraat V. V. C. Yardımcı	Adliye Vekili ve Dahiliye V. V. H. A. Göktürk
Millî Müdafaa Vekili	Dahiliye Vekili
Hariciye Vekili	Maliye Vekili

MİLLÎ MÜDAFAA ENCÜMENİNİN TADİLİ

Avrupa Konseyinin İmtiyaz ve Muafiyetlerine mütaallik Umumi Anlaşma ile buna Ek Protokolün tasdiki hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Hükümet lâyihasının 1 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — A) Avrupa Konseyi Teşkilâtında vazifelendirilecek Türk vatandaşı kimsele-
lerin 1111 sayılı Askerlik Kanununun 6 ncı maddesinin tahmil ettiği askerliklerini yedek subay veya er olarak yapmış olmaları şarttır. Bunların, bundan sonraki yedeklik hizmetlerinde bu teşkilâttaki vazifelerinin devamı müddetince yedek subay veya er durumunda bulduklarına ve Askerlik Kanunundaki usullere göre tecilleri yapılır.

B) Avrupa Konseyi tarafından Türkiye dâhilinde vazifelendirilecek Türk vatandaşı memurlar, vatandaşların tâbi tutuldukları malî mükellefiyetlerden istisna edilmezler.

MADDE 3. — Hükümet lâyihasının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Hükümet lâyihasının 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Maarif Vekili A. Özel	Nafia Vekili ve Hariciye V. V. E. Menderes
İkt. ve Ticaret Vekili Z. Mandalıncı	Sıh. ve İç. Mua. Vekili N. Körez
Güm. ve İnh. Vekili H. Hüsmen	Ziraat Vekili
Münakalât Vekili A. Demirel	Çalışma Vekili Mümtaz Tarhan
	Sanayi Vekili S. Ağaoğlu

ADLIYE ENCÜMENİNİN TADİLİ

Avrupa Konseyinin İmtiyaz ve Muafiyetlerine mütaallik Umumi Anlaşma ile buna Ek Protokolün tasdiki hakkında kanun lâiyhası

MADDE 1. — Hükümet tarafından hazırlanan metin aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — A) Avrupa Konseyi Teşkilâtında vazifelendirilecek Türk vatandaşlarından 1111 sayılı Askerlik Mükellefiyeti Kanununun 6 ncı maddesinin tahmil ettiği hizmetlerini yedek subay veya er olarak ifa edenler, bu teşkilâtta vazifelerinin devamı müddetince müeccele sayılırlar.

B) Avrupa Konseyi tarafından Türkiye dâhilinde vazifelendirilecek Türk vatandaşı memurlar, vatandaşların tâbi tutuldukları malî mükellefiyetlerden istisna edilmezler.

MADDE 3. — Hükümetin üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 4. — Hükümetin dördüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADİLİ

Avrupa Konseyinin İmtiyaz ve Muafiyetlerine mütaallik Umumi Anlaşma ile buna Ek Protokolün tasdiki hakkında kanun lâiyhası

MADDE 1. — Hükümetin 1 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Hükümetin 2 nei maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Hükümetin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

AVRUPA KONSEYİNİN İMTİYAZ VE MUAFİYETLERİNE MÜTEDAİR UMUMİ ANLAŞMA

Belçika Kırallığı, Danimarka Kırallığı, Fransa Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı, İrlanda Cumhuriyeti, İtalyan Cumhuriyeti, Lüksemburg Büyük Dükahğı, Holânda Kırallığı, Norveç Kırallığı, İsveç Kırallığı, Türkiye Cumhuriyeti ve Büyük Britanya ve Şimalî - İrlanda Kırallığı hükümetleri;

Avrupa Konseyi, Statüsünün 40 nci maddesinin (a) fıkrası mucibince Avrupa Konseyinin, Üye Devletler temsilcilerinin ve Kâtipliğın, Üye Devletler topraklarında vazifelerini ifa için gerekli muafiyet ve imtiyazlara sahib olduklarını:

Yukarda mezkûr maddenin (b) fıkrası mucibince, Konsey üyelerinin bu fıkra hükümlerini tamamiyle yerine getirmek gayesiyle bir anlaşma akdini taahhüdettiklerini, ve

Vekiller Komitesinin Üye Hükümetlere aşağıdaki hükümlerin kabulünü tavsiyeye karar verdiği nazarı dikkate alarak:

Aşağıdaki maddeler üzerinde mutabık kalmışlardır.

Fasıl - I

Şahsiyet ve ehliyet

Madde — 1.

Avrupa Konseyi hukuki şahsiyete sahiptir. Akit yapmak, menkul ve gayrimenkul mal satın almak ve ferağ etmek ve mahkemelerde dâva açmak ehliyetini haizdir. Umumi Kâtip, Konsey adına bu hususta gerekli tedbirleri alır.

Madde — 2.

Umumi Kâtip, adaletin iyi işlemlerini kolaylaştırmak, polis nizamlarına riayeti temin etmek, ve bu Anlaşmada sayılmış bütün imtiyaz, muafiyet, istisna ve kolaylıkların suiistimalini bertaraf etmek gayesiyle Üye Devletlerin yetkili makamlarıyla her zaman iş birliği yapar.

Fasıl - II

Mal, para ve alacaklar

Madde — 3.

Konsey malları ve alacakları, buldukları mahal neresi ve ziyedi kim olursa olsun, kazai muafiyeti haizdirler. Bundan ancak, hususi bir halde ve tâyin edeceği nispette Vekiller Komitesinin sarahaten feragati hali müstesnadır. Bununla beraber bu feragatin icbar ve icra tedbirlerine teşmil edilemeyeceği kabul edilmiştir.

Madde — 4.

Konsey mahalli ve binaları tecavüzden masundur. Malları ve alacakları nerede bulunursa bulunsun ve ziyedleri kim olursa olsun arama, el koyma, müsadere, istimlak ve diğer her nevi idari ve hukuki cebirden muafdırlar.

Madde — 5.

Konsey evrakı ve umumi olarak Konseye ait veya Konseyde mahfuz bütün vesikalar nerede bulunurlarsa bulunsunlar tecavüzden masundur.

Madde — 6.

Hiçbir malî kontrol, nizam ve moratoryoma tâbi olmadan:

- a) **Konsey her nevi dövize sahibolabilir ve her nevi para üzerinden hesap açtırabilir.**
- b) **Konsey pãrasını bir memleketten diğesine veya her hangi bir memleket dâhilinde serbestçe nakil ve sahibolduğu her türlü dövizi diğ bir paraya tahvil edebilir.**
- c) **Avrupa Konseyi, yukarda yazılı (a) ve (b) fıkraları mucibince kendisine tanınan hakların kullanılması sırasında her hangi üye bir Hükümet tarafından yapılacak olan teşebbüsleri, menfaatlerine hâlel getirmeden tervicedebileceğini tahmin ettiği nispette, nazarı itibara alacaktır.**

Madde — 7.

Konsey, alacakları, gelirleri ve diğler malları:

- a) **Her türlü vasıtasız vergilerden muafıtır; bununla beraber Konsey, âmme hizmetlerinin beldelini teşkil eden vergi veya resimlerden muafiyet talebetmiyecektir.**
- b) **Sırf kendi resmî istimali için getirilmiş olan eşyaya taallük ettiği hallerde bütün Gümrük resimlerinden ve ithalât ve ihracat memnuiyet ve tahditlerinden muafıtır. Bu şekilde muafiyetle ithal edilmiş olan eşya ithal edildikleri memleket arazisi dâhilinde, bu memleket Hükümetince kabul olunan şartlar dairesinde vukubolması hali müstesna, satılamıyacaktır.**
- c) **Neşriyatı hususunda bütün Gümrük resimlerinden, ithalât ve ihracat memnuiyet ve tahdidatından muafıtır.**

Fasıl : III

Muhaberat

Madde — 8.

Vekiller Komitesi ve Umumi Kâtip resmî muhabere işleri için her âza Devlet ülkesinde, en aşağı bu âza Devlet tarafından diğ her hangi bir Hükümet diplomatik komisyonuna yapılan muamele derecesinde müsait muameleden istifa ederler.

Vekiller Komitesinin ve Umumi Kâtipliğın resmî mektupları ve diğ resmî muhaberatı sansür edemezler.

Fasıl : IV

Vekiller Komitesindeki temsilciler

Madde — 9.

Vekiller Komitesindeki temsilciler vazifelerinin ifası sırasında ve toplantı mahalline gidiş ve geliş yolculukları esnasında aşağıdaki imtiyaz ve muafiyetlerinden istifale ederler:

- a) **Tevkif olunmak veya şahsi bağajlarının zabıt ve müsaadesi muafiyetleriyle sözleri ve yazıları dâhil resmî sıfatları altında yaptıkları hareketler hususunda her nevi kazai muafiyet,**
- b) **Her nevi evrak ve vesaiklarının tecavüzden masuniyeti,**
- c) **Şifre kullanma ve kurye veya mühürlü valizle mektup ve vesaik alma hakkı.**
- d) **Vazifelerinin ifası sırasında, gerek kendileri ve gerek eşleri için ziyaret ettikleri veya geçtikleri memleketlerde muhacerete mütaallik tahdidî tedbirlerle ecebilerin tesciline mütaallik formalitelerden muafiyet,**
- e) **Para veya kambiyo tahdidatı hususunda kendilerinkine mümasil derecedeki diplomatik misyonlar âzalarına tanınmış olan kolaylıklar.**
- f) **Şahsi bağajları için kendilerinkine mümasil derecedeki diplomatik misyonlar üyelerine tanınmış olan muafiyet ve kolaylıklar.**

Madde — 10.

Vekiller Komitesindeki temsilcilere, vazifelerinin ifası sırasında tam bir söz hürriyeti ve tam bir istiklâl sağlamak maksadiyle, vazifelerinin ifası sırasında kendilerinden sâdır olacak söz veya yazı veya fiiller dolayısıyla tanınan kazai muafiyet, vazifelerinin rihayet bulmasından sonra da tanınmakta devam edecektir.

Madde — 11.

İmtiyaz ve Muafiyetler, âza Devletler temsilcilerinin şahsi istifadeleri için değil, fakat Vekiller Komitesiyle ilgil vazifelerini tam bir istiklâl içinde ifa etmelerini temin maksadiyle tanınmışlardır.

Binnetice, Muafiyetin adaletin tecellisine mâni olacağına kaani bulunduğu ve taallûk ettiği gayeye zarar vermeden kaldırılabilceği hallerde kendi temsilcilerinin muafiyetini kaldırmak her âza Devletin yalnız hakkı değil aynı zamanda vazifesidir.

Madde — 12.

a) Yukardaki 9, 10 ve 11 nci maddelerin hükümleri bahis konusu şahsın tebaası veya halen veya mazide temsilcisi bulunduğu Devlet makamlarına karşı ileri sürülemez.

b) Yukardaki 9, 10, 11 ve 12 (a) maddelerindeki temsilci tâbiri bütün temsilcileri, muavin delegeleri, müşavirleri, teknik mütehassısları ve delegasyon kâtiplerini ihtiva üzere kullanılmıştır.

Fasıl : V

İstişari Meclisteki temsilciler

Madde — 13.

İstişari Meclisin toplantı mahalline giden veya oradan dönen Meclis temsilcilerinin ve onların yardımcılarının serbestçe yer değiştirmelerine idari veya diğer neviden hiçbir tahdit konamaz.

Temsilciler ve yardımcılara gümrük ve kambiyo kontrolü bakımından :

a) Kendi hükümetleri tarafından geçici resmî vazife ile ecebi memleketlere giden yüksek rütbeli Devlet memurlarına tanınan aynı kolaylıklar;

b) Diğer bütün âza devletler hükümetleri tarafından ecebi hükümetlerin geçici resmî vazifeli temsilcilerine tanınan aynı kolaylıklar tanınmıştır.

Madde — 14.

İstişari Meclisteki temsilciler ve yardımcıları vazifelerinin ifası sırasında beyan ettikleri fikirler ve verdikleri reyler dolayısıyla taharrî ve tevkif edilemez, haklarında takibat yapılamaz.

Madde — 15.

İstişari Meclisin içtima devresinin devamı müddetince Meclisteki temsilciler ve yardımcıları, Parlâmento âzası olsunlar veya olmasınlar :

a) Millî topraklarında, kendi memleketleri Parlâmento âzalarına tanınmış muafiyetlerden;

b) Diğer bütün âza devletler topraklarında, her nevi tevkif tedbirleri ve her türlü adli takibat masuniyetinden istifade ederler.

Bu muafiyet İstişari Meclisin toplantı mahalline giderken veya oradan dönerken dahi kendilerine tanınmıştır. Fakat, meşhut suç halinde ileri sürülemediği gibi İstişari Meclisin bir temsilci veya bir yardımcının muafiyetini kaldırmak hakkına da mâni teşkil edemez.

Fasıl : VI

Konseyin memurları

Madde — 16.

Umumi Kâtip ve Umumi Kâtip Muavininin gerek kendileri, gerek eşleri ve reşidolmıyan çocukları aşağıdaki 18 nei maddede derpiş edilen muafiyet ve imtiyazlardan başka Devletler Hukuku mucibince diplomatik temsilcilere tanınan imtiyaz, muafiyet, istisna ve kolaylıklardan da istifade ederler.

Madde — 17.

Umumi Kâtip aşağıdaki 18 nei madde hükümlerinin haklarında tam veya kısmen tatbik edileceği memur sınıflarını tâyin edecek ve bunu bütün âza devletler hükümetlerine bildirecektir. Bu sınıflara dâhil memurların isimleri zaman zaman âza devletler hükümetlerine tebliğ edilecektir.

Madde — 18.

Avrupa Konseyi memurları :

- a) Salâhiyetlerinin hududu dâhilinde ve resmî sıfatları altında yaptıkları söz ve yazıları da dâhil, bütün fiillerinde kazai muafiyetten istifade ederler.
- b) Avrupa Konseyi tarafından kendilerine ödenen maaş ve ücretler her nevi vergiden muaftır.
- c) Kendileri, eşleri ve bakımı kendilerine aidolan aile efradı muhacereti tahdideden hükümlerle ecnebilerin tesciline mütaallik formalitelere tâbi değildirler.
- d) Kambiyo kolaylıkları bakımından, alâkadar Hükümetin nezdinde akredite bulunan diplomatik misyonlara mensup muadil derecedeki memurlara tanınan aynı imtiyazlardan istifade ederler.
- e) Kendileri, eşleri ve bakımı kendilerine aât aile efradı, Milletlerarası bir buhran halinde diplomatik temsilcilerin vatana avdet hususunda istifade ettikleri kolaylıklardan aynen istifade ederler.
- f) İlgili memlekette ilk işe başlamaları sırasında zati ve ev eşyalarını muafiyet yoluyla ithal hakkından istifade ettikleri gibi memuriyetlerinin hitamında bunları kendi ikametgâhları memlekete tekrar muafiyetle ihraç hakkından da istifade ederler.

Madde — 19.

İmtiyaz, muafiyet ve kolaylıklar memurlara şahsi istifadeleri için değil Konseyin menfaati için tanınmıştır. Memura tanınan bu muafiyetin bir adli kararın normal şekilde işlemesine mâni olacağına ve Konsey menfaatlerini haleldar etmeden kaldırılabilceğine kanaat getirdiği hallerde Umumi Kâtip bu muafiyeti kaldırabilir, ve kaldırmak mecburiyetindedir. Umumi Kâtip ve Umumi Kâtip Muavini hakkında muafiyetlerin kaldırılması kararını vermeye Vekiller Komitesi salâhiyetlidir.

Fasıl : VII.

Tamamlayıcı Anlaşmalar

Madde — 20.

Konsey bir veya birkaç âza ile, onları ilgilendiren hususlarda bu Umumi Anlaşma hükümlerini tamamlayıcı Anlaşmalar akdedebilir.

Fasıl : VIII.

İhtilâflar

Madde — 21.

Konsey hesabına yapılan teslimat, işler veya gayrimenkul alımı mevzularında Konsey ile hususi şahıslar arasında çıkan bütün ihtilâflar idari tahkime tâbidir. Bu tahkimin şekli Umumi Kâtip kararıyla tesbit ve Vekiller Komitesi tarafından tasdik edilir.

Fasıl : IX.

Nihai hükümler

Madde — 22.

İşbu Anlaşma tasdik edilecek ve tasdik belgeleri Avrupa Konseyi Umumi Kâtibine tevdi edilecektir. Anlaşma yedi mümzî devlet tarafından tasdik belgelerinin tevdiinden itibaren meriyete girecektir.

Bununla beraber, yukarıki fıkrada tasrih edilen şerait dâhilinde Anlaşmanın meriyete girmesine intizaren, imza eden devletler, Konseyin lâyiğiyle işlemesindeki tevhürü bertaraf etmek maksadiyle, bu Anlaşmayı, kendi Esas Teşkilât kanunlarındaki kaidelere uygun olarak, imzası tarihinden itibaren muvakkat kaydı ile tatbik mevkiine koymak hususunda mutabıktırlar.

Aşağıda imzaları bulunan ve bu hususta gereken salâhiyeti haiz olan murahtaslar işbu Umumi Anlaşmayı imzalamışlardır.

Fransızca ve İngilizce her iki metin de muteber olmak üzere Avrupa Konseyi arşivlerinde kalacak tek nüsha halinde 2 Eylül 1949 tarihinde Paris'te tanzim edilmiştir. Umumi Kâtip, bu Anlaşmanın tasdikli suretini bütün imza edenlere gönderecektir.

Belçika Kraliyeti Hükümeti adına	: Louis Scheyven
Danimarka Kraliyeti Hükümeti adına	: J. C. W. Kruse
Fransa Cumhuriyeti Hükümeti adına	: Alexandre Parodi
Yunanistan Kraliyeti Hükümeti adına	: C. Xanthopoulos - Palamas
İrlanda Cumhuriyeti Hükümeti adına	: Sean Murphy
İtalya Cumhuriyeti Hükümeti adına	: Giustiniani
Lüksemburg Büyük Dükalığı Hükümeti adına	: Ant. Funk
Holanda Kraliyeti Hükümeti adına	: W. C. Posthumus Meyjes
Norveç Kraliyeti Hükümeti adına	: Rolf Andvord
İsveç Kraliyeti Hükümeti adına	: K. I. Westman
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına	: N. Menemencioglu
Büyük Britanya Kraliyeti ve Şimalî - İrlanda Hükümeti adına	: Oliver Harvey

AVRUPA KONSEYİNİN İMTİYAZ VE MUAFİYETLERİNE MÜTAALLİK UMUMİ ANLAŞ-
MAYA EK PROTOKOL

2 Eylül 1949 da Paris'te imzalanan «Avrupa Konseyinin İmtiyaz ve Muafiyetlerine mütaallik Umumi Anlaşma» (Aşağıda «Anlaşma» olarak anılmıştır.) yı imzalayan Hükümetler,

«Anlaşma» hükümlerini itmam eylemek arzusu ile aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlar-
dır.

Madde — 1.

Anlaşmayı imzalamamış bulunan, Avrupa Konseyinin halihazır veya müstakbel her âzası, «Anlaşma» ya ve işbu «Protokol» a, her ikisine ait iltihak vesikasını umumi kâtime tevdi ederek iltihak edebilir. Umumi kâtip tevdi keyfiyetini Konsey âzalarına bildirir.

Madde — 2.

a - «Anlaşma» nın dördüncü fasıl hükümleri Vekil Delegeleri toplantılarına iştirak eden temsilcilere tatbik edilir.

b - «Anlaşma» nın dördüncü fasıl hükümleri (İstişari Meclisteki temsilciler haric olmak üzere) Avrupa Konseyince Vekiller Komitesi ve Vekil Delegeleri Komitesinin içtima süreleri dışında tertibedilen toplantılara iştirak eden temsilcilere tatbik edilir; bununla beraber, bu toplantılara iştirak eden temsilciler mezkûr muafiyeti suçüstü hâlden dolayı tevkifte veya ondan sonraki adlî takipte, dermeyan edemez.

Madde — 3.

Anlaşmanın 15 nci maddesi hükümleri - İstişari Meclis toplantı halinde bulunsun veya bulun-
masın - Asambledeki temsilcilere olduğu gibi yardımcılarına dahi Asambelenin bir komisyonu veya tâli komisyonu içtimama katılmalarının ve içtima mahalline gidış veya gelişlerinin her anında tatbik edilir.

Madde — 4.

Âzaların Avrupa Konseyi nezdindeki daimî temsilcileri vazifelerinin devamı müddetince ve top-
lantıların yapıldığı mahalle gidış ve gelişleri sırasında mümasil derecedeki diplomasi memurlarının istifade ettiği imtiyaz, muafiyet ve kolaylıklardan faydalanırlar.

Madde — 5.

Bu imtiyaz, muafiyet ve kolaylıklar âza Devletler Temsilcilerine, şahsi menfaatleri için olmayıp, Avrupa Konseyine müteallik işleri tam bir istiklâl ile ifa edebilmelerini temin maksadiyle tanınmış-
tır. Bundan dolayı muafiyetin, adaletin tecellisine manî olacağı kanaatinde bulunduğu ve tanındığı maksada hâlel getirmeksizin kaldırılabilir hallerde bir âza Devlet için temsilcisinin muafiyetini kaldırmak yalnız bir hak değil, aynı zamanda bir vazifedir.

Madde — 6.

4 ncu madde hükümleri, temsilcinin tebaası bulunduğu Devletin veya hâlen temsil etmekte veya vaktiyle temsil etmiş olduğu âzanın makamlarına karşı ileri sürülemez.

a - İşbu Protokol, Anlaşmayı imzalıyor. âzaların imzasına açıktır. Protokol, «Anlaşma» ile aynı zamanda veya bunun tasdikından sonra tasdik edilecektir. Tasdiknameler Avrupa Konseyi Umumi Kâtibine tevdi edilecektir.

b - İşbu «Protokol» «Anlaşma» yı tasdik etmiş olan mümzilerin hepsi tarafından tasdik edildiği gün, Anlaşma ve Protokolü tasdik etmiş olan mümzilerin sayısı 7 den az olmamak şartıyla, meriyete girecektir.

c - Protokol, daha sonra tasdik edecek mümziler için, tasdiknamelerin tevdiinden itibaren meriyete girecektir.

d - «Anlaşma» ve «Protokol» a 1 nci madde hükümleri gereğince iltihak etmiş âzalar için, «Anlaşma» ve «Protokol» ün meriyete girişi:

(i) İltihak vesikası yukardaki (b) paragrafında zikredilen tarihten önce tevdi olunmuş ise, mezkûr tarihte, veyahut,

(ii) Tevdi keyfiyeti yukarda (b) paragrafında zikredilen tarihten sonra vukubulursa, iltihak vesikasının tevdiinde vukubulacaktır.

Aşağıda imzaları bulunan ve bu hususta gereken salâhiyeti haiz olan murahhaslar işbu Protokolü imzalamışlardır.

Strasburg'da, 6 Kasım 1952 tarihinde her iki metin aynı derecede muteber olmak üzere, Fransızca ve İngilizce olarak, tek bir nüsha hâlinde hazırlanmıştır. Bu nüsha Avrupa Konseyi arşivlerinde muhafaza edilecek ve Umumi Kâtip aslına uygun tasdikli suretini imza veya iltihak eden Hükümetlere gönderecektir.

Belçika Kraliyeti Hükümeti adına
F. L. Goffart

Danimarka Kraliyeti Hükümeti adına
E. Torp - Pedersen

Fransa Cumhuriyeti Hükümeti adına
F. Seydoux

Yunanistan Kraliyeti Hükümeti adına
N. Hadji Vassiliou

İrlanda Hükümeti adına
Sean G. Ronan

İtalya Cumhuriyeti Hükümeti adına
Pierluigi Alvera

Lüksemburg Büyük Dükalığı Hükümeti adına
Paul Reuter

Holanda Kraliyeti Hükümeti adına
S. G. M. van Voorst tot Voorst

Norveç Kraliyeti Hükümeti adına
Paul Koht

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına
C. S. Hayta

Büyük Britanya ve Şimalî - İrlanda Birleşik
Kraliyeti Hükümeti adına
Peter Scarlett

İsveç Kraliyeti Hükümeti adına
Sven Dahlman

Devlet kitapları mütedavil sermayesi hakkındaki 2133 sayılı Kanununun 2 nci maddesine bir fıkra ile aynı kanuna muvakkat bir madde eklenmesine dair kanun lâyihası ve Maarif ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/74)

T. C.

Başvekâlet

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71-133/1752

18. V. 1955

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Devlet kitapları mütedavil sermayesi hakkındaki 2133 sayılı Kanununun 2 nci maddesine bir fıkra ile aynı kanuna muvakkat bir madde eklenmesi hakkında Maarif Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 14. V. 1955 tarihinde kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibesıyla birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE

1. IV. 1933 tarihli ve 2133 sayılı Kanunla kurulan ve Maarif Vekâletinin neşriyat programını tahakkuk ettirmeye çalışan Devlet kitapları mütedavil sermayesi ile, tek kitap sistemini kaldıran 5429 sayılı Kanunun neşri tarihine kadar, üniversite hariç, her dereceli okulların ders kitapları, memleket ihtiyacı göz önünde tutularak, muntazam bir şekilde bastırılmış, bunun yanıbaşında Türk, İslâm, Sanat ansiklopedileri ile çeşitli periyodik eserlerin neşrine devam olunmuş, birçok ilmi, edebî ve sanat eserleri bastırıldığı gibi çeşitli konuları ihtiva eden ilim, sanat, meslek mecmuaları çıkarılmış, 1940 yılından 1953 yılı sonuna kadar dünya edebiyatından 833 cilt kitap dilimize çevrilerek Millî Kütüphanemize kazandırılmış, iki yıl önce alınan bir kararla da öğretmenlerin meslek ve kültür hayatında her zaman istifade edebilecekleri kitapların «Öğretmen meslek kitapları serisi» adı altında neşrine başlanmıştır. Ayrıca, ilim, sanat ve edebiyat sahasında tanınmış eski Türk büyüklerinin eserlerinin «Türk kültür eserleri» adı ile neşri için gerekli hazırlıklara girişilmiş, bunlardan bir kısmı da hazırlanmış, fakat baskı işlerine henüz başlanmamıştır. Bu arada ilk ve orta dereceli okulların - dış memleketlerden getirilmesi çeşitli güçlüklerle yol açan ve fazla dövize ihtiyaç gösteren - tarih, coğrafya, tabiat levhalarıyle haritaları gibi çeşitli ders vasıtalarının, Devlet kitapları mütedavil sermayesinden istifade edilmek suretiyle Maarif Basımevinde bastırılarak bütün okullarımıza ihtiyaçları nispetinde gönderilmesi uygun görülmüştür.

5429 sayılı Kanun okul ders kitaplarını serbest basıma bıraktıktan sonra mütedavil sermaye ile ancak ilkokulların Türkçe derslerine mahsus okuma kitaplarının; baskı miktarı az, kâr haddi pek mahdud olduğu için şahıslar tarafından bastırılmayan ticaret, sanat ve ilköğretmen okullarına ait ders kitaplarının baskılarına devam olunmuştur.

1953 bütçe yılı içinde Devlet kitapları mütedavil sermayesinden satış fiyatı itibariyle 1 432 390 liralık okul ders kitabı, 456 275 liralık ilmi (periyodikler dâhil), 203 228 liralık klâsik olmak üzere 2 091 055 liralık eser basılmış, buna mukabil eski yıllardan merkez depolarında ve yayın evlerinde mevcut bulunan ilmi, klâsik eserlerle okul kitaplarından 2 158 500 liralık satış yapılmıştır. Bu satış bedelinden maliyet, iskonto ve işletme masrafları tutarı 1 641 294 lira çıkarıldıktan sonra 1953 yılı sonunda ilk defa olarak 497 294 liralık bir gelir fazlası ile karşılanmıştır.

Halen bu gelir fazlasının 407 294 lirası okul ders kitapları dışındaki neşriyatımızın baskısı için sarf edilmiş, 90 000 lirası nakit olarak bulunmaktadır.

Okul ders kitapları dışındaki neşriyat satışlarının zamana mütevakıf oluşu; (okul ders kitaplarının serbest basıma bırakılması üzerine, maliyetleri itibariyle baskılarına vekâletimizce devamı zaruri görülen bir kısım okul kitabından temin edilen yıllık gelirin azlığı; memleket kültürünün inkişafı bakımından büyük bir ehemmiyet arz eden umumi neşriyat programımızın tatbikini, işletme masraflarında geniş ölçüde yapılan azaltmalara rağmen, pek ziyade güçleştirmiş bulunmaktadır. Neşriyatımızın bundan önceki tempo ile yürütülebilmesi için sermayenin tezyidine ihtiyaç vardır. Bunun için, mütedavil sermayenin hesap yılları sonunda tahakkuk edecek kârının sermayeye katılmasını zaruri görmekteyiz.)

1933 yılında 134 366 lira 52 kuruşla kurulmuş olan Devlet kitapları mütedavil sermayesinin, 1953 bütçe yılı başında ambarlarında, satış fiyatı itibariyle 5 713 015,14 liralık kitap ve banka-daki hesabında da 224 412,23 lirası bulunmakta idi. Bu rakamlar, sermayenin günden güne nasıl inkişaf ettiğini ve Maarif Vekâletinin memleket ihtiyacını karşılamak için yaptığı neşriyatın vüsatini göstermektedir.

Kanun lâiyhası, bu müessesenin hizmetlerinin aynı vüsatte ve süratte devamını mümkün kılmak için hazırlanmıştır.

Maarif Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Maarif Encümeni

Esas No : 1/74

Karar No : 12

22 . II . 1958

Yüksek Reisliğe

Encümenimize havale buyurulan «Devlet kitapları mütedavil sermayesi hakkındaki 2133 sayılı Kanunun 2 nci maddesine bir fıkra ile aynı kanuna muvakkat bir madde eklenmesine dair kanun lâiyhası» üzerinde, Maarif ve Maliye Vekâletleri mümessillerinin de huzuriyle gerekli müzakereler yapıldı :

İlkokulların ders kitaplarının mühim bir kısmı, Türk İslâm ve Sanat ansiklopedileri, birçok ilmi, edebi ve sanat eserleri, ilim, sanat ve meslek mecmuaları, dünya edebiyatından dilimize çevrilmiş 833 aded kitap, öğretmen meslek kitapları serisi, ilk ve ortaokul tarih - coğrafya, tabiat bilgisi levhaları ve ders vasıtaları, Devlet kitapları mütedavil sermayesinden istifade edilerek Maarif Basımevinde bastırılmış ve bütün okullara dağıtılmış veya satış yapılmış ol-

duğu ve fakat bu neşriyat satışlarının zamana mütevakıf bulunduğu, okul ders kitaplarının serbest basıma bırakılması üzerine, maliyetleri itibariyle baskılarına Vekâletçe devamı zaruri görülen bir kısım okul kitabından temin edilen yıllık gelirin azlığı, memleket kültürünün inkişafı bakımından büyük bir ehemmiyet arz eden umumi neşriyat programının tatbikini, işletme masraflarında geniş ölçüde yapılan azaltmalara rağmen, pek ziyade güçleştirmiş bulunduğu; neşriyatımızın bundan önceki tempo ile yürütülebilmesi için sermayenin tezyidine ihtiyaç hâsıl olduğu; bunun için, mütedavil sermayenin hesap yılları sonunda tahakkuk edecek kârının katılmasının zaruri olduğu anlaşıldığından, kanun lâiyhası, encümenimizce aynen ve ittifakla kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Encümenine sevk edilmek üzere Yüksek Reisliğe saygı ile sunulur.

Maarif Encümeni Reisi	M. M.
Rize	Kayseri
A. Morgül	S. Hacıpaşaoğlu
Kâtip	
İçel	Adana
S. Göknaar	M. Geçioğlu

Ankara	Bolu
Ü. Elli	Z. Danaşman
Afyon	Bursa
O. Köktan	H. Ülman
İstanbul	İstanbul
M. F. Gürtunca	A. Hacopulos
Konya	Maraş
H. A. Keymen	H. Gürün
Muş	Trabzon
G. Emre	M. R. Tarakçıoğlu

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe Encümeni

Esas No. : 1/74

Karar No. : 127

3 . VI . 1959

Yüksek Reisliğe

Devlet kitapları mütedavil sermayesi hakkındaki 2133 sayılı Kanununun 2 nci maddesine bir fıkra ile aynı kanuna muvakkat bir madde eklenmesi hakkında Maarif Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise arzı İcra Vekilleri Heyetince kararlaştırılıp Başvekâletin 18.V.1955 tarihli ve 71-133/1752 sayılı Tezkeresiyle gönderilen ve geçen devreî intihabiyede hükümsüz kalmış olup ihyası Hükümet tarafından talep edilerek Maarif ve Bütçe Encümenlerine havale olunan kanun lâyihası, Maarif Encümeni mazbatasıyla birlikte Encümenimize havale edilmiş olmakla Maliye Vekâleti mümesili hazır olduğu halde tetkik ve müzakere edildi.

Kanun lâyihası, gerekçesinde mufassalan arz ve izah edilen mucip sebeplere istinaden Devlet kitapları mütedavil sermayesi hakkındaki 2133 sayılı Kanunun ikinci maddesine, mütedavil sermaye miktarının tezyidi ve her yıl sonunda elde edilecek kârların sermayeye ilâvesi hakkında bir fıkra eklenmesini ve mezkûr kanuna muvakkat bir madde ilâvesi ile 1952 malî yılı başından itibaren devam edegelmekte olan muamelelerin de bu kanunun şumulü dairesinde ifasını temin maksadiyle ihzar ve sevk edilmiş bulunmaktadır.

Lâyiha üzerinde Encümenimizde cereyan eden müzakere neticesinde, lâyihamın Meclisi Âliye sevki tarihi olan 1955 yılından itibaren kâğıt ve malzeme fiyatlarında ve işçilikte vu-

kubulan ayarlamalar ile talebeler için ucuz defter basılması ve Devlet Malzeme Ofisi kanalıyla getirilen kalemlerin ucuz bedellerle talebelere intikali zarureti karşısında lâyihada teklif olunan miktarın kifayetsizliği göz önünde bulundurularak mütedavil sermayenin hesap yılları sonunda tahakkuk edecek kârlarının sermayeye katılması ve bu cihetin 1952 malî yılı başından itibaren devam edegelmekte olan muamelelere de teşmili muvacehesinde döner sermaye miktarının (15) milyon liraya iblâğı kabul edilmek suretiyle lâyiha Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Kanun lâyihası, Umumi Heyetin tasvibine az edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Bütçe Encümeni

Reis V.	Mazbata M.	Kâtip
Muğla	İzmir	Diyarbakır
N. Özsan	B. Bilgin	M. H. Ünal
Artvin	Balıkesir	Çorum
H. Çeltikcioğlu	M. H. Timurtaş	H. Bulgurulu
Çorum	Denizli	Edirne
Y. Gürsel	A. R. Karaca	M. Sarol
İsparta	İstanbul	İstanbul
T. Tırlı	N. Kırşan	İ. Sevel
İstanbul	İzmir	Konya
N. N. Yücel	D. Akbel	M. Bağrıaçık
Nevşehir	Rize	Siird
N. Önder	İ. Akçal	M. D. Süalp
Sinob	Yozgad	Zonguldak
Ö. Özen	T. Alpay	H. Timur

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Devlet kitapları mütedavil sermayesi hakkında-ki 2133 sayılı Kanununun 2 nci maddesine bir fıkra ile aynı kanuna muvakkat bir madde eklenmesine dair kanun lâiyhası

MADDE 1. — 1 Nisan 1933 tarih ve 2133 sayılı Kanununun 2 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

Devlet kitapları mütedavil sermayesinin bir yıl içindeki yayın faaliyeti bir bütün olarak hesabedilir. Sermaye yekûnu 6 milyon liraya bâliğ oluncaya kadar her yıl sonunda elde edilecek kârlar sermayeye ilâve olunur.

MUVAKKAT MADDE — Bu kanunun hükümü Devlet kitapları mütedavil sermayesinin 1952 malî yılı başından itibaren devam edegelmekte olan muamelelerine de şâmilidir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini icraya Maliye ve Maarif vekilleri memurdur.

14 . V . 1955

Başvekil ve Hariciye V. V. <i>A. Menderes</i>	Devlet Vekili Başvekil Yardımcısı
Devlet Vekili <i>M. Sarol</i>	Devlet Vekili <i>O. Kapani</i>
Devlet Vekili <i>F. Köprülü</i>	Adliye Vekili <i>O. Ş. Çiçekdağ</i>
Millî Müdafaa Vekili <i>E. Menderes</i>	Dahiliye Vekili <i>N. Gedik</i>
Hariciye Vekili	Maliye Vekili <i>H. Polatkan</i>
Maarif Vekili <i>C. Yardımcı</i>	Nafia Vekili <i>K. Zeytinoğlu</i>
İkt. ve Ticaret Vekili <i>S. Yırcalı</i>	Sth. ve İğ. Mua. Vekili <i>Dr. B. Uz</i>
Güm. ve İnh. Vekili <i>E. Kalafat</i>	Ziraat Vekili <i>N. Ökmen</i>
Münakalât Vekili <i>M. Çavuşoğlu</i>	Çalışma Vekili <i>H. Erkmén</i>
İşletmeler Vekili <i>S. Ağaoğlu</i>	

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADİLİ

Devlet kitapları mütedavil sermayesi hakkında-ki 2133 sayılı Kanununun 2 nci maddesine bir fıkra ile aynı kanuna muvakkat bir madde eklenmesine dair kanun lâiyhası

MADDE 1. — 1 Nisan 1933 tarihli ve 2133 sayılı Kanununun 2 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Devlet kitapları mütedavil sermayesinin bir yıl içindeki yayın faaliyeti bir bütün olarak hesabedilir. Sermaye yekûnu (15) milyon liraya bâliğ oluncaya kadar her yıl sonunda elde edilecek kârlar sermayeye ilâve olunur.

MUVAKKAT MADDE — Hükümetin muvakkat maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Hükümetin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Köy Eğitimcileri ve Köy Sağlık Memurları Sosyal Yardım Sandığının İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve İcimai Yardım Sandığı ile birleştirilmesi hakkında kanun lâyihası ve Maarif ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/87)

T. C.

Başvekâlet

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71-357/1980

11 . VI . 1956

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Köy Eğitimcileri ve Köy Sağlık Memurları Sosyal Yardım Sandığının İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve İcimai Yardım Sandığı ile birleştirilmesi hakkında Maarif Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 7 . V . 1956 tarihinde kararlaştırılan kanun lâyihasının, esbabı mucibesıyla birlikte, sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE

5129 sayılı Kanunun 8 nci maddesi ile kurulu olup 6234 sayılı Kanunun 6 nci maddesi ile adı «Köy Eğitimcileri ve Köy Sağlık Memurları Sosyal Yardım Sandığı» na çevrilmiş olan «Köy Öğretmenleri ve Köy Sağlık Memurları Sosyal Yardım Sandığı», 6234 sayılı Kanun gereğince, köy öğretmenlerinin halen İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve İcimai Yardım Sandığı Âzalığine katılmış bulunmaları, esasen muvakkat bir teşkilâtın mensubu olan eğitimcilerin sayısının yıldan yıla azalması ve kısa bir zamanda tasfiyesi; sağlık memurları sayısının ise pek az oluşu dolayısıyla adı geçen sandık, mahdut âzasından almakta olduğu aidatla yardım imkânlarını kaybetmiş bulunmaktadır.

Bu durum karşısında kendisinden beklenen vazifeyi artık göremeyecek hale gelen sandığın lâğvı derpiş olunmuştur. Sandığın, lâğvı kanunlaştığı takdirde, bütün mevcudatı, hak ve vecibeleriyle birlikte, «İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve İcimai Yardım Sandığı» na devredilmekle beraber âzaları eğitimcilerle köy sağlık memurları da «İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve İcimai Yardım Sandığı» âzalığine geçeceklerdir.

Ancak, bunlardan arzu edenlerin altı ay içerisinde sandık âzalığında ayrılabilmelerine imkân verecek hüküm lâyihaya konulmuştur.

Maarif Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Maarif Encümeni
Esas No: 1/87
Karar No: 14

21 . II . 1958

Yüksek Reisliğe

Encümenimize havale buyurulan «Köy Eğitmenleri ve Köy Sağlık Memurları Sosyal Yardım Sandığının İlkokul Öğretmenleri Sosyal Yardım Sandığı ile birleştirilmesi hakkında kanun lâyihası» üzerinde, Maarif ve Maliye vekâletleri mümessillerinin de iştirakiyle gerekli müzakere yapıldı.

Kanun lâyihasının esbabı mucibesinde de belirtildiği üzere (Köy Öğretmenleri ve Köy Sağlık Memurları Sosyal Yardım Sandığı) 6234 sayılı Kanun gereğince, köy öğretmenlerinden halen «İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve İctimai Yardım Sandığı» âzalığine katılmış olduğundan esasen de muvakkat bir teşkilât olan eğitimcilerin sayısının yıldan yıla azalması yüzünden kâfi derecede aidat da toplıyamadığından tasfiyeye doğru gitmektedir. Bu yüzden sayıları az olan bu eğitimci ve sağlık memurlarına daha iyi yardım yapılması esbabı mucibesinde yerinde görülmüş ve kanun lâyihasının esası encümenimizce kabul edilerek maddelere geçilmiştir.

Birinci ve ikinci maddeler aynen kabul edilmiştir.

Üçüncü maddenin birinci fıkrası aynen, ikin-

ci fıkrası ise daha vâzıh kılınmak maksadiyle adı geçen fıkra kaldırılmış ve yerine aşağıdaki metin konulmuştur.

«Aneak isteyenler altı ay içinde sandık âzalığından ayrıldıklarını İlkokul Öğretmenleri Sosyal ve İctimai Yardım Sandığına bildirmeye mecburdurlar.

Dördüncü, beşinci ve altıncı maddeler aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Encümenine sevk edilmek üzere Yüksek Reisliğe saygı ile sunulur.

Maarif Encümeni Reisi y. M. M.	Kâtip
Kayseri	İçel
S. Hacırpaşaoğlu	S. Gökner
Adana	Ankara
M. Geçioğlu	Ü. Elli
Bolu	İstanbul
Z. Danişman	M. F. Gürünca
İstanbul	Muş
A. Hacopulos	P. Arıburnu
Konya	G. Emre
H. Â Keymen	Trabzon
	M. R. Tarakçioğlu

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
Esas No. 1/87
Karar No. 123

3 . VI . 1959

Yüksek Reisliğe

Köy Eğitmenleri ve Köy Sağlık Memurları Sosyal Yardım Sandığının İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve İctimai Yardım Sandığı ile birleştirilmesi hakkında Maarif Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise arzı İcra Vekilleri Heyetince kararlaştırılıp Başvekâletin 11 Haziran 1956 tarihli ve 71 - 357/1980 sayılı tezkeresiyle gönderilen kanun lâyihası geçen devrede Meclisi Âliye intikal edip seçimin yenilenmesi do-

layisiyle hükümsüz kalmış olup bu devrei intihabiyede ihyası Hükümet tarafından talebedilmiş olduğundan Maarif Encümeni mazbatasıyla birlikte encümenimize havale edilmiş olmakla Maliye ve Maarif Vekâletleri mümessilleri hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi.

Kanun lâyihası, esbabı mucibesinde de arz ve izah edildiği üzere bugünkü durumu ile hiçbir vazife ifa edemiyen Köy Eğitmenleri ve Köy

Sağlık Memurları Sosyal Yardım Sandığının tasfiye edilerek bütün mevcudatı, hak ve vecibeleri ile birlikte İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve İctimai Yardım Sandığı ile birleştirilmesini temin maksadiyle ihzar ve sevk edilmiş bulunmaktadır.

5129 sayılı Kanunla kurulmuş olan Köy Eğitimcileri ve Köy Sağlık Memurları Sosyal Yardım Sandığı âzalarının mühim kısmını teşkil eden köy enstitüleri mezunu köy öğretmenleri 6234 sayılı Kanunla İlkokul Öğretmenleri Yardım Sandığına âza olarak alınmaları neticesinde Sandıkta yalnız eğitimcilerle köy sağlık memurları kalmıştır.

Muvakkat bir teşekkül olan eğitimcilerin sayıları azalmakta olduğundan ve sağlık memurları sayısının da mahdud bulunmasından sandığın bugünkü durumu ile faydeli olması imkânsız hale gelmiştir.

Kanun lâyihası mezkûr sandığın tasfiye edilerek bütün mevcudatı hak ve vecibeleri ve âzaları ile birlikte öğretmenler için faydeli hizmetler gören İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve İctimai Yardım Sandığına devredilmesini istihdaf etmektedir.

Lâyihanın sevkini mucip sebepler encümenimizce de muvafık mütalâa olunarak Maarif Encümeninin tadilen kabul etmiş olduğu metin üzerinde maddelerin müzakeresine geçilmiş birinci ve ikinci maddeler Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Maarif Encümenince tadilen kabul olunan lâyihanın üçüncü maddesinin ikinci fıkrasında istiyenlerin sandık âzalığında ayrılmaları hakkındaki umumi hükmün sağlık memurlarına inhisar ettirilmesi suretiyle üçüncü madde tadilen ve mütaakıp maddeler Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Kanun lâyihası, Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis V. Muğla N. Özsan Afyon K. N. Topcuoğlu	Mazbata M. İzmir B. Bilgin Afyon K. M. A. Ülgen	Kâtip Diyarbakır M. H. Ünal Antalya K. Akmanlar
Balıkesir M. H. Timurtaş Çorum Y. Gürsel	Bolu S. Bilir Diyarbakır H. Turgut	Çorum H. Bulgurlu Gaziantep E. Cenani
İsparta T. Tağlı Kastamonu M. İslâmoğlu	İstanbul N. Karşan Konya M. Bağrıaçık	İzmir D. Akbel Manisa S. Mıhçıoğlu
Nevşehir N. Önder	Rize I. Akçal	Rize M. Önal
Siird M. D. Süalp		Sinob Ö. Özen
Yozgad T. Alpay		Zonguldak H. Timur

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Köy Eğitimcileri ve Köy Sağlık Memurları Sosyal Yardım Sandığı'nın İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve İktisadi Yardım Sandığı ile birleştirilmesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — 5129 sayılı Kanunun 8 nci maddesi ile kurulmuş olup 6234 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi ile adı «Köy Eğitimcileri ve Köy Sağlık Memurları Sosyal Yardım Sandığı» na çevrilen «Köy Öğretmenleri ve Köy Sağlık Memurları Sosyal Yardım Sandığı» kaldırılmıştır.

MADDE 2. — «Köy Eğitimcileri ve Köy Sağlık Memurları Sosyal Yardım Sandığı» nın bütün mevcudatı hak ve vecibeleri ile birlikte «İlkokul öğretmenleri Sağlık ve İktisadi Yardım Sandığı» na devredilmiştir.

MADDE 3. — Birinci maddede gereğince kaldırılan «Köy Eğitimcileri ve Köy Sağlık Memurları Sosyal Yardım Sandığı» nın âzaları bu kanunun meriyete girdiği tarihte «İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve İktisadi Yardım Sandığı» nın âzası olurlar.

(Bunlardan istiyenler, altı ay içerisinde Sandık âzalığında ayrılabilirler.)

MADDE 4. — 5129 sayılı Kanunun 8 nci ve 6234 sayılı Kanunun 6 ncı ve muvakkat 3 ncü maddeleri kaldırılmıştır.

MADDE 5. — Bu kanun nahi tarihinde meriyete girer.

MAARİF ENCÜMENİNİN TADİLİ

Köy Eğitimcileri ve Köy Sağlık Memurları Sosyal Yardım Sandığı'nın İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve İktisadi Yardım Sandığı ile birleştirilmesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Hükümetin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Hükümetin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Birinci maddede gereğince kaldırılan «Köy Eğitimcileri ve Köy Sağlık Memurları Sosyal Yardım Sandığı'nın âzaları bu kanunun meriyete girdiği tarihte» İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve İktisadi Yardım Sandığı'nın âzası olurlar.

Ancak, istiyenler altı ay içinde sandık âzalığında ayrıldıklarını «İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve İktisadi Yardım Sandığına bildirmeye mecburdurlar.

MADDE 4. — Hükümetin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Hükümetin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADİLİ

Köy Eğitimcileri ve Köy Sağlık Memurları Sosyal Yardım Sandığı'nın İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve İktisadi Yardım Sandığı ile birleştirilmesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Hükümetin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Hükümetin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Birinci maddede gereğince kaldırılan «Köy Eğitimcileri ve Köy Sağlık Memurları Sosyal Yardım Sandığı'nın âzaları bu kanunun meriyete girdiği tarihte» İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve İktisadi Yardım Sandığı'nın âzası olurlar.

Ancak, sağlık memurlarından istiyenler altı ay içinde sandık âzalığında ayrıldıklarını «İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve İktisadi Yardım Sandığı» na bildirmeye mecburdurlar.

MADDE 4. — Hükümetin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Hükümetin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hü.

MADDE 6. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

7 . V . 1956

Başvekil

A. Menderes

Devlet Vekili

M. C. Bengü

Devlet Vekili ve

Millî M. V. V.

Ş. Ergin

Devlet Vekili

E. Kalafat

Devlet Vekili

C. Yardımcı

Adliye Vekili

H. A. Göktürk

Millî Müdafaa Vekili

Dahiliye Vekili

E. Menderes

Hariciye Vekili

Maliye Vekili

N. Ökmen

Maarif Vekili

A. Özel

Nafia Vekili

M. Çavuşoğlu

İkt. ve Ticaret Vekili

Sıh. ve İç. Mua. Vekili

N. Körez

Güm. ve İnh. Vekili ve

İkt. ve Ti. V. V.

H. Hüsmen

Ziraat Vekili V.

M. C. Bengü

Münakalât Vekili

A. Demirer

Çalışma Vekili

Mümtaz Tarhan

İşletmeler Vekili ve

Hariciye V. V.

S. Ağaoğlu

Mf. E.

MADDE 6. — Hükümetin 6 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

B. E.

MADDE 6. — Hükümetin 6 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

13 Aralık 1957 tarihinde Cenevre'de akdedilen «Yol işaretlerine mütedair Avrupa Anlaşması» nın tasdiki hakkında kanun lâyihası ve Hariciye, Dahiliye ve Nafia Encümenleri mazbataları (1/328)

T. C.

Başvekâlet

11 . II . 1959

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 855/450

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Hariciye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 11 . II . 1959 tarihinde kararlaştırılan 13 Aralık 1957 tarihinde Cenevre'de akdedilen «Yol işaretlerine mütedair Avrupa Anlaşması» nın tasdiki hakkında kanun lâyihasının, esbabı mucibesi ve ilişiğiyle birlikte, sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil V.

E. Menderes

ESBABI MUCİBE

Âzası bulunduğumuz Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomi Komisyonuna bağlı İç Nakliyat Komitesi, Avrupa memleketleri arasında münakalenin kolaylaştırılması ve emin hale getirilmesi gayesiyle geniş çalışmalar yapmakta ve bu mevzularda milletlerarası anlaşmalar ihzar etmektedir.

Karayolları satıhlarına vaz'edilmekte olan işaretlerin tevhid edilmesinin beynelmil trafik emniyeti bakımından sağlayacağı faidelere göz önünde bulundurularak, adı geçen Komitenin hazırladığı bir anlaşma 13 Aralık 1957 tarihinden itibaren Avrupa Ekonomi Komisyonu âzası devletlerin kabul ve iltihaklarına açılmış bulunmaktadır.

«Yol İşaretlerine Mütedair Avrupa Anlaşması» başlığını taşıyan ve 18 maddeden ibaret olan mezkûr Anlaşma 28 Şubat 1958 tarihine kadar alâkalı devletlerin imzasına açık tutulmuştur. Bu tarihten sonra iltihak suretiyle Anlaşma'ya taraf olmak mümkündür.

Son zamanlarda büyük inkişafa mazhar olan Karayolları şebekemizin, Avrupalılararası Yeknesak Trafik İşaretleriyle teşhiz edilmesi muvafık görülmektedir. Esasen, bahis konusu Anlaşma hükümleri ile tesbit edilen yol işaretleri memleketimizde halen kullanılmakta olan işaretlere de uymaktadır.

6085 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 13 ncü maddesi gereğince yol işaretlerinin temin, tesis, idame ve kontrolü hususlarında vazifelendirilmiş bulunan Nafia Vekâleti Karayolları Umum Müdürlüğünün müspet mütalâasına istinaden, bahis konusu Anlaşma Hükümetimiz tarafından, tasdik şartına talikan 28 Şubat 1958 tarihinde imza edilmiştir.

Mezkûr Anlaşma, şimdiye kadar memleketimizden başka Fransa, Belçika tarafından nihai olarak, İngiltere, Federal Almanya Cumhuriyeti, İtalya, Holânda, Portekiz, İsviçre ve Lüksemburg tarafından da tasdik şartına talikan imzalanmış bulunmaktadır.

Birçok Avrupa devletlerince kabul edilmekte olan mezkûr Anlaşmaya, Türkiye'nin de Taraf olması, coğrafi mevkii itibariyle Avrupa ile Asya arasında Milletlerarası Karayolu irtibatını sağlayan

memleketimizde, gittikçe artan milletlerarası trafiğin beynelmil kaideler geçevesi dâhilinde cereyan etmesini temin için, lüzumlu ve faydeli görülmektedir.

Yukarıda izah edilen esbaba ve lüzuma binaen, T. C. Hükümeti adına, tasdik şartına talikan, imza edilmiş bulunan «Yol İşaretlerine Mütedair Avrupa Anlaşması» Büyük Millet Meclisinin yüksek tasdikine arz olunur.

Hariciye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Hariciye Encümeni
Esas No. 1/328
Karar No. 27

14 . V . 1959

Yüksek Reisliğe

13 Aralık 1957 tarihinde Cenevre'de akdedilen «Yol işaretlerine mütedair Avrupa Anlaşması»nın tasdikı hakkında kanun lâyihası, encümenimizde alâkah Hükümet temsilcilerinin de iştirakleriyle tetkik ve müzakere edildi :

Yapılan incelemede gerek Hükümet temsilcilerinin verdiği izahat ve gerekse esbabı mucibede serd edilen hususlar yerinde görülerek kanun lâyihası aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Dahiliye Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Hariciye Encümeni

Reisi

İzmir

M. Çavuşoğlu

M. M.

Kastamonu

B. Aktaş

Kâtip

Amasya

İ. Olgaç

Çorum

S. Baran

Giresun

H. Bozbağ

İzmir

İ. Sipahioğlu

Manisa

H. Bayur

Muğla

B. Belge

Antalya

A. Tokuş

Çorum

K. Terzioğlu

Giresun

M. Şener

Konya

H. R. Atademir

Manisa

Ş. Ergin

Nevşehir

M. H. Ürgüblü

Çanakkale

H. Alyot

Denizli

A. Çobanoğlu

İzmir

N. Pınar

Manisa

S. Ağaoğlu

Manisa

N. Körez

Sakarya

H. O. Erkan

Dahiliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Dahiliye Encümeni
Esas No. : 1/328
Karar No. : 29

30 . V . 1959

Yüksek Reisliğe

13 Aralık 1957 tarihinde Cenevre'de akdedilen «Yol İşaretlerine mütedair Avrupa Anlaşması» nun tasdiki hakkındaki kanun lâyihası, alâkalı Vekâlet mümessillerinin iştirakiyle Encümenimizde tetkik ve müzakere edildi.

Gerek Hükümet temsilcilerinin vermiş oldukları izahat ve gerekse kanun lâyihasının esbabı mucibesinde serd edilen hususlar yerinde görülerek Hükümetçe hazırlanmış olan metin aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Nafia Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Riyasete sunulur.

Dahiliye Encümeni Reisi	Reis Vekili	
Edirne <i>R. Nasuhioğlu</i>	Yozgad <i>Ö. L. Erzurumluoğlu</i>	
M. Muharriri Samsun <i>E. Anıl</i>	Amasya <i>K. Eren</i>	Aydın <i>F. Batur</i>
Balıkesir <i>F. Ocak</i>	Bitlis <i>R. Bingöl</i>	Çorum <i>K. Erdem</i>
İzmir <i>E. D. Başar</i>	Kırşehir <i>O. Canatan</i>	Kütahya <i>M. Özkefeli</i>
	Samsun <i>N. Ulusoy</i>	

Nafia Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Nafia Encümeni
Esas No. 1/328
Karar No. 22

6 . VI . 1959

Yüksek Reisliğe

13 Aralık 1957 tarihinde Cenevre'de akdedilen «Yol İşaretlerine mütedair Avrupa Anlaşması» nun tasdiki hakkında kanun lâyihası encümenimizde Hükümet temsilcilerinin de iştirakiyle tetkik ve müzakere edildi :

Hükümet esbabı mucibesinde serd edilen hususlar yerinde ve uygun mütalâa edilerek, lâyiha encümenimizde aynen kabul edilmiştir.

Umumi Heyetin tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Kâtip	Artvin	Denizli
Bilecik <i>M. Erdem</i>	<i>M. Bumin</i>	<i>O. Ongan</i>
Erzurum <i>F. Taşkesenlioğlu</i>	İçel <i>H. Sinanoğlu</i>	Kayseri <i>D. Turan</i>
Konya <i>O. Bibioğlu</i>	Rize <i>M. F. Mete</i>	Samsun <i>N. Berkman</i>
Bingöl <i>S. Göker</i>		Urfa <i>Ö. Yüksel</i>

Nafia Encümeni
Reisi
Gaziantep
S. Kuranel

Mazbata Muharriri
Afyon K.
O. Uygun

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

13 Aralık 1957 tarihinde Cenevre'de akdedilen
«Yol işaretlerine mütedair Avrupa Anlaşması»
nın tasdiki hakkında Kanun

MADDE 1. — 13 Aralık 1957 tarihinde Cenevre'de akdedilmiş bulunan «Yol işaretlerine mütedair Avrupa Anlaşması» tasdik edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde me-riyete girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icra-ya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

11 . II . 1959

Başvekil V. <i>E. Menderes</i>	Devlet Vekili
Devlet Vekili <i>A. Aker</i>	Devlet Vekili ve Münakalât V. V. <i>M. Kurbanoğlu</i>
Devlet Vekili ve Çalışma V. V. <i>H. Şaman</i>	Adliye Vekili <i>E. Budakoğlu</i>
Millî Müdafaa Vekili <i>E. Menderes</i>	Dahiliye Vekili ve Hariciye V. V. <i>N. Gedik</i>
Hariciye Vekili	Maliye Vekili <i>H. Polatkan</i>
Maarif Vekili <i>C. Yardımcı</i>	Nafia Vekili <i>T. İleri</i>
Ticaret Vekili <i>H. Erkmen</i>	Sıh. ve İç. Mua. Vekili <i>Dr. L. Kırdar</i>
Güm. ve İnh. Vekili <i>H. Hüsman</i>	Ziraat Vekili <i>N. Ökmen</i>
Münakalât Vekili	Çalışma Vekili
Sanayi Vekili	Bas. - Yay. ve Turz. Vekili <i>S. Somuncuoğlu</i>
İmar ve İskân Vekili <i>M. Berk</i>	Koordinasyon Vekili ve Sanayi V. V. <i>S. Ataman</i>

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER AVRUPA EKONOMİ KOMİSYONU İÇ NAKLIYAT KOMİTESİ

YOL İŞARETLERİNE MÜTEDAİR AVRUPA ANLAŞMASI

Genevre, 13 Aralık 1957

Yol işaretlerine mütedair Avrupa Anlaşması

Yol işaretlerini yeknesaklaştırmak suretiyle beynelmilel yol trafik emniyetini sağlamak arzusunda olan Âkîd Taraflar, aşağıdaki yazılı hususlarda mutabık kalmışlardır :

Madde — 1.

1. Bu Anlaşmanın tatbikatında :
 - a) «Yol işaretleri» : Trafiği intizama sokmak için yol sathına veya yolun kaldırım, yaya geçidi, banket gibi müteferrik tesislerine konan işaretlerdir.
 - b) «Yol Sathındaki İşaretler» Yol sathına yapılan yol işaretleridir.
2. Bu Anlaşmanın tatbikatında yol sathındaki işaretler aşağıdaki kısımlara ayrılmıştır :
 - a) Boyuna işaretler,
 - b) Enine işaretler,
 - c) Diğer işaretler.

Madde — 2.

1. Boyuna işaretler devamlı ve kesikli çizgilerden müteşekkildir.
2. Devamlı çizgiden müteşekkil olan bir boyuna işaret, bu çizginin her türlü vesait tarafından geçilmesinin veya üzerinden gidilmesinin yasak olduğunu ifade eder. Yola komşu mülklerin çıkışı için zaruri olduğu takdirde, Âkîd taraflar bu yasağa bir istisna vaz'edebilirler.
3. Kesikli çizgilerden müteşekkil olan bir boyuna işaret, trafik kaidelerine riayet edilmek şartıyla, vasıtalar tarafından geçilebilir. Kesikli çizgilere duruma göre değişik şekiller verilebilir.
4. Kesikli bir çizgiye bitişik devamlı bir çizgiden müteşekkil bir boyuna işaret, manevra başlangıcında, vasıtaya en yakın olan çizginin mânasını ifade eder.

Madde — 3.

1. Enine işaretler devamlı ve kesikli çizgilerden müteşekkildir.
2. Bir veya birkaç trafik şeridine enlemesine çizilmiş, devamlı bir çizgiden müteşekkil bir enine işaret, «Kavşakta dur» işareti, ışıklı trafik lâmbası, trafik memuru veya umumiyetle diğer her hangi bir trafik kaidesi tarafından belirtilen durma çizgisini gösterir.
3. Enine kesikli çizgilerden müteşekkil yol işaretleri, Âkîd Tarafların iştirak ettikleri veya davet edildikleri toplantılarda kabul edilecek tavsiyelere göre kullanılabilirler.

Madde — 4.

Oklar, eğik paralel çizgiler veya yol üzerine yazılmış yazılar gibi diğer işaretler, yola dikine konan trafik işaretlerini tekrarlamak veya yoldan geçenlere bu trafik işaretleri tarafından iyi bir şekilde verilemeyecek işaretleri belirtmek için kullanılabilir.

Madde — 5.

Âkîd Taraflar yol işaretlerini çivilerden yapabilirler; ancak yol sathındaki işaretlerde her türlü karşılığı önlemek maksadıyla, çiviler devamlı veya kesikli çizgiyi ayırdetmek üzere değişik şekilde aralıklandırılacaklardır.

Madde — 6.

1. Yol sathındaki işaretler sarı veya beyaz renktedir. Bununla beraber beyaz yerine gümüş veya açık gri renk kullanılabilir.

2. Bir memlekette her iki renk de kullanıldığı takdirde, bunlardan biri, yolun kenar hudutlarını belirten çizgiler hariç, hareket halinde bulunan vasıtalara mahsus işaretler için, diğeri de park ve durma kaidelerini ve yolun kenar hududunu göstermek için kullanılır. Bununla beraber yaya-lara ve bisikletlilere mahsus işaretlerin hepsi aynı renkte olmalıdır.

Madde — 7.

1. Yolun müteferrik tesisleri, hususiyle kaldırım ve banketlerdeki işaretler, kaldırımın ve yol üzerindeki engellerin, bilhassa geceleyin, görülmesini kolaylaştırmak için kullanılabilir. Bunlar durmanın yasak olduğu kısımları göstermek veya diğeri mümasil işaretleri vermek için de kullanılabilir.

2. Âkid Tarafların her biri, yolun müteferrik tesisleri üzerindeki her işaret grubu için aynı renk veya renk karışımını kullanacaktır.

Madde — 8.

Âkid Taraflar yol işaretlerinin konması veya yenilenmesi sırasında, mümessillerinin iştirak ettikleri veya iştirake davet edildikleri toplantılarda alınacak tavsiyelere uymaya çalışacaklardır.

Madde — 9.

1. Avrupa Ekonomi Komisyonuna üye devletler ve komisyon salâhiyetnamesinin 8 ne bendine uygun olarak buraya istişarî unvanla kabul edilenler, bu Anlaşmaya şu şekilde Âkid Taraf olabilirler :

- a) Anlaşmayı imzalıyarak,
- b) Anlaşmayı, bilâhara tasdik kaydiyle, imzaladıktan sonra tasdik etmek suretiyle,
- c) Anlaşmaya iltihak etmek suretiyle,

2. Avrupa Ekonomi Komisyonu Salâhiyetnamesinin 11 ne maddesi icabı Komisyonun bazı çalışmalarına iştirak eden memleketler, bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden sonra iltihak etmek suretiyle Âkid Taraf olabilirler.

3. Anlaşma 28 Şubat 1958 e kadar imzaya açıktır. Bu tarihten sonra iltihaka açıktır.

4. Tasdik veya iltihak Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine bu husustaki vesikânın tevdiî suretiyle olur.

Madde — 10.

Bu Anlaşma 9 ne maddenin 1 ne bendinde bahsedilen memleketlerden beşi tarafından şartsız olarak imza edildiğinin veya tasdik veya iltihak müracaatlerinin yazılı olarak yapıldığının doksanıncı günü yürürlüğe girer. Beş memleketin şartsız olarak imzalamaları veya tasdik veya iltihak için yazılı müracaat yapmalarından sonra, bu Anlaşmaya tasdik veya iltihak suretiyle girecek memleketler için, Anlaşma tasdik veya iltihak hakkında yazılı müracaat yapıldığının doksanıncı günü yürürlüğe girer.

Madde — 11.

1. Âkid Taraflardan her biri, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine bildirmek suretiyle Anlaşmadan çekilebilir.

2. Çekilme keyfiyeti, mektubun Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri tarafından alınmasından 15 ay sonra yürürlüğe girer.

Madde — 12.

Bu Anlaşma, yürürlüğe girdikten sonra, eğer her hangi bir devre zarfında devamlı olarak 12 ay müddetle Âkîd Taraf adedi beşten aşağı düşerse, infisah eder.

Madde — 13.

1. Her memleket, Anlaşmayı tasdik şartı olmaksızın imzaladıktan veya bilâhara tasdik veya iltihak için yazılı müracaat yaptıktan sonra, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine mektupla, bu Anlaşmanın Beynelmîlel Plânda temsil ettiği arazinin tamamında veya bir kısmında tatbik edileceğini bildirebilir. Anlaşma, bu arazi veya arazilerde, mektubun Genel Sekreter tarafından alındığının doksanıncı günü ve eğer, Anlaşma henüz yürürlüğe girmemişse, yürürlüğe girdiği tarihten itibaren tatbik edilir.

2. Beynelmîlel Plânda temsil ettiği bir arazide Anlaşmanın tatbik olunacağını bu maddenin 1 nci bendine uygun olarak bildiren her memleket, mevzu bahis arazi bakımından 11 nci maddeye uygun olarak, Anlaşmadan çekilebilir.

Madde — 14.

1. İki veya daha ziyade Âkîd Taraf arasında, Anlaşmanın tefsir veya tatbikinden doğacak bütün ihtilâflar, mümkün olduğu kadar, münazaalı taraflar arasında müzakere yolu ile halledilir.

2. Müzakere yolu ile halledilemeyen ihtilâflar için, münazaa halindeki Âkîd Taraflardan birinin istemesi halinde, tahkim yoluna başvurulacak ve mezkûr ihtilâf, bu tarafların müştereken seçecekleri bir veya birkaç hakeme havale edilecektir. Tahkim usulünün istenmesinden itibaren üç ay içinde münazaalı taraflar bir veya birkaç hakem seçimi hususunda anlaşamazlarsa, bunlardan her hangi biri Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine müracaat ederek, ihtilâf hakkında karar verecek tek hakemi seçmesini isteyebilir.

3. Bu maddenin 2 nci bendine uygun bir şekilde tâyin edilen hakem veya hakemlerin verecekleri karar, münazaalı Âkîd Taraflar için uyulması mecburi olacaktır.

Madde — 15.

1. Her Âkîd Taraf, Anlaşmayı imzalıyacağı veya tasdik veya iltihak edeceği sırada, Anlaşmanın 14 ncü maddesiyle bağlı olmadığını beyan edebilir. Diğer Âkîd Taraflar, böyle bir kaydı ihtirazi dermeyeran eden Âkîd Taraflara karşı 14 ncü madde ile bağlanmazlar.

2. Bu maddenin 1 nci bendinde uygun şekilde kaydı ihtirazi dermeyeran eden her Âkîd Taraf, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine bildirmek suretiyle bu kaydı ihtiraziyi her zaman kaldırabilir.

3. Bu Anlaşmaya karşı başka hiçbir kaydı ihtirazî dermeyeran kabul edilmez.

Madde — 16.

1. Her Âkîd Taraf, bu Anlaşma için bir veya birkaç tadil teklifinde bulunabilir. Her türlü tadil tasarısı Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine tebliğ olunacak o da bütün Âkîd Taraflara bildireceği gibi, 9 ncü maddenin 1 nci bendinde bahsedilen memleketlerin itilama arz edecektir.

2. Bu maddenin 1 nci bendine uygun şekilde sevk edilen her tadil tasarısı, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin tasarısı yollamasından itibaren altı ay içinde hiçbir Âkîd Taraf bir itirazda bulunmadığı takdirde kabul edilmiş sayılır. Bu takdirde, mezkûr tadilât işbu altı ayı takibeden üç ay sonunda bütün Âkîd Taraflar için yürürlüğe girer.

3. Eğer bu maddenin 2 nci bendinde yazılı altı aylık müddet zarfında, tadil tasarısına karşı bir itirazda bulunulacak olursa, tadilât kabul edilmemiş sayılır ve hiçbir hüküm ifade etmez.

Madde -- 17.

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri, Anlaşmanın 16 nci maddesinde kayıtlı olan bildirimlerden başka, 9 ncu maddenin 1 nei bendinde bahsedilen memleketlere ve 9 ncu maddenin 2 nei bendi gereğince Akıd Taraf haline gelen memleketlere aşağıdaki hususları da bildirir :

- a) 9 ncu madde gereğince olan imzalamaları, tasdikleri, iltihakları,
- b) 10 ncu madde gereğince bu Anlaşmanın yürürlüğe gireceği tarihleri,
- c) 11 nei madde gereğince vukubulan çekilmeleri,
- d) 12 nei madde gereğince bu Anlaşmanın infisah ettiğini,
- e) 13 neü madde gereğince vukubulan bildirimleri,
- f) 15 nei maddenin 1 ve 2 nei bendi gereğince yapılan beyan ve bildirimleri,
- g) 16 nei maddeye uygun olarak yapılan bütün tadillerin yürürlüğe girdiğini veya bir tadil tasarısına yapılan itirazları.

Madde -- 18.

28 Şubat 1958 den sonra, bu Anlaşmanın aslı Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin nezdinde bırakılacak, o da 9 ncu maddenin 1 ve 2 nei bendinde mevzuubahis memleketlerin her birine birer tasdikli suret gönderecektir.

Bu Anlaşmayı, aşağıda imzaları bulunan ve tamamiyle yetkili bulunan şahıslar imzalamışlardır.

On üç Aralık bin dokuz yüz elli yedi tarihinde Cenevre'de, bir nüsha olarak ve her ikisi de muteber olmak üzere İngilizce ve Fransızca dillerinde yapılmıştır.

Devletlerin isimleri

Üniversite tahsil müddetlerinin muadeletine dair Avrupa Sözleşmesinin tasdiki hakkında kanun lâiyhası ve Hariciye ve Maarif encümenleri mazbataları (1/320)

T. C.

Başvekâlet

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 852/406

9 . II . 1959

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Hariciye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 7 . II . 1959 tarihinde kararlaştırılan Üniversite tahsil müddetlerinin muadeletine dair Avrupa Sözleşmesinin tasdiki hakkındaki kanun lâiyhasının, esbabı mucibesi ve ilişiği ile birlikte, sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil V.

E. Menderes

ESBABI MUCİBE

Avrupa Konseyi Âzası memleketler arasında kültürel sahada yapılagelmekte olan iş birliğini daha da kuvvetlendirmek için, bu mevzuda Âza Devletler arasında akdedilmiş olup 7 Haziran 1957 tarihinde 6998 sayılı Kanunla tasdik olunan «Avrupa Kültür Sözleşmesi» ile 19 Haziran 1957 tarihinde 7032 sayılı Kanunla tasdik olunan «Üniversite müesseselerine giriş hakkını bahşeden diplomaların muadeletine müta dair Avrupa Sözleşmesi» ne inzınam eylemek üzere Avrupa Konseyi Vekiller Komitesi tarafından hazırlanmış bulunan «Üniversite tahsil müddetlerinin muadeletine dair Avrupa Sözleşmesi» 25 Eylül 1957 tarihinde Hükümetimiz tarafından imzalanmıştır.

Bu Sözleşmenin hazırlanmasında âmil olan hususlar şunlardır : Büyük sayıda talebenin ve bu meyanda yaşayan diller talebesinin eenebi memleketlerde bir müddet tahsilde bulunmalarının ve bu müddet zarfında mevzubahis talebenin muvaffakiyetle geçirdiği imtihanlar ve takibettiği kursların kendi memleketleri üniversitelerince tanınmasının Avrupa anlayışına mühim bir yardım teşkil etmesi; ayrıca, yabancı memleketlerde geçirilen tahsil müddetlerinin tanınmasının yüksek vasıflı ilim adamları fikdanının ortaya koyduğu meselenin haline de yardımcı olmasıdır.

Sözleşmeye göre Âkid Taraflar, yaşayan diller talebesine, Avrupa Konseyi âzası diğer bir memleket üniversitesinde geçirdiği tahsil müddetini tatminkâr bir şekilde ikmal ettiğini mübeyyin o üniversitenin salâhiyetli makamları tarafından bir şahadetname verildiği takdirde, kendi memleketi üniversitesinde geçireceği mümasil tahsil müddetine muadil addedeceklerdir.

Âkid Taraflar, yaşayan diller talebesinden gayrı ve bilhassa nazari ve tatbiki ilimler talebesinin diğer bir Avrupa Konseyi âzası memleket üniversitesinde geçirdiği tahsil müddetinin tanınması şartlarını inceleyeceklerdir.

Garp medeniyet ve kültürüne bağlı bulunan memleketimizin Avrupa Konseyi âzası memleketlerle mevcut kültürel mürtebetlerini takviye edecek olan üniversite tahsil müddetlerinin muadeletine mütedair işbu Avrupa Sözleşmesi Yüksek Meclisin tasvibine arz olunur.

Hariciye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Hariciye Encümeni

Esas No. 1/320

Karar No. 26

14 . V . 1959

Yüksek Reisliğe

Üniversite tahsil müddetlerinin muadeletine dair Avrupa Sözleşmesinin tasdiki hakkında kanun lâyihası, encümenimizde alâkalı Hükümet temsilcilerinin de iştirakleriyle tetkik ve müzakere edildi :

Yapılan incelemede gerek Hükümet temsilcilerinin verdiği izahat ve gerekse esbabı mucibede serd edilen hususlar yerinde görülerek kanun lâyihası aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Maarif Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.
Hariciye Encümeni

Reisi
İzmir
M. Çavuşoğlu

M. M.
Kastamonu
B. Aktaş

Kâtip			
Amasya	Antalya	Bilecik	
İ. Olgaç	A. Tokuş	E. Çolak	
Çanakkale	Çorum	Çorum	
H. Alyot	S. Baran	K. Terzioğlu	
Denizli	Giresun	Giresun	
A. Çobanoğlu	H. Bozbağ	M. Şener	
İzmir	İzmir	Konya	
N. Pınar	İ. Sipahioğlu	H. B. Atademir	
Manisa	Manisa	Manisa	
S. Ağaoğlu	H. Bayur	Ş. Ergin	
Manisa	Muğla	Nevşehir	
N. Körez	B. Belge	M. H. Ürgüblü	
	Sakarya		
	H. O. Erkan		

Maarif Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Maarif Encümeni

Esas No. 2/320

Karar No. 23

8 . VI . 1959

Yüksek Reisliğe

Hariciye Encümenince müzakere ve kabul edilen ve Yüksek Riyasetçe encümenimize havale buyurulan «Üniversite tahsil müddetlerinin muadeletine dair Avrupa Sözleşmesinin tasdiki hakkında kanun lâyihası» Maarif ve Hariciye Vekâletleri mümessilleri hazır olduğu halde encümenimizde tetkik ve müzakere olundu :

Yapılan incelemede Hükümetin mucip sebepleri ve temsilcilerin verdiği izahat yerinde görülerek lâyiha aynen kabul edilmiştir.

Heyeti Umumiyenin yüce tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Maarif Encümeni Reisi	Mazbata Muharriri	
Rize	Bursa	
A. Morgül	H. Ülman	
Kâtip		
İçel	Afyon K.	Çanakkale
S. Gökmar	O. Kökten	N. Togay
İsparta		İstanbul
A. Lâtifaoğlu		A. Hacopulos
İzmir		İzmir
P. Arıburun		V. Tayşi
İnzada bulunamadı		
Konya	Konya	Muş
H. Â. Keymen	M. Runyun	G. Emre

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Üniversite tahsil müddetlerinin muadeletine dair Avrupa Sözleşmesinin tasdiki hakkında kanun lâ-yihası

MADDE 1. — Avrupa Konseyi çerçevesinde hazırlanmış olup 25 Eylül 1957 tarihinde Hükümetimiz tarafından imzalanmış bulunan «Üniversite tahsil müddetlerinin muadeletine dair Avrupa Sözleşmesi» tasdik edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde me-riyete girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini ic-
raya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

7 . II . 1959

Başvekil V. <i>E. Menderes</i>	Devlet Vekili
Devlet Vekili <i>A. Aker</i>	Devlet Vekili <i>M. Kurbanoğlu</i>
Devlet Vekili ve Çalışma V. V. <i>H. Şaman</i>	Adliye Vekili <i>E. Budakoğlu</i>
Millî Müdafaa Vekili <i>E. Menderes</i>	Dahiliye Vekili ve Hariciye V. V. <i>N. Gedik</i>
Hariciye Vekili	Maliye Vekili <i>H. Polatkan</i>
Maarif Vekili <i>C. Yardımcı</i>	Nafia Vekili <i>T. İleri</i>
Ticaret Vekili <i>H. Erkmen</i>	Sıh. ve İğ. Mua. Vekili <i>Dr. L. Kırdar</i>
Güm. ve İnh. Vekili <i>H. Hüsmen</i>	Ziraat Vekili <i>N. Ökmen</i>
Münakalât Vekili V. <i>M. Kurbanoğlu</i>	Çalışma Vekili
Sanayi Vekili	Bas. - Yay. ve Turz Vekili <i>S. Somuncuoğlu</i>
İmar ve İskân Vekili <i>M. Berk</i>	Koordinasyon Vekili ve Sanayi V. V. <i>S. Ataman</i>

ÜNİVERSİTE TAHSİL MÜDDETLERİNİN MUADELETİNE DAİR AVRUPA SÖZLEŞMESİ

Avrupa Konseyi âzası bulunan mümzi Hükümetler,

11 Aralık 1953 tarihinde Paris'te imzalanan Üniversitelere Girişi Sağlayan Diplomalara Muadeletine dair Avrupa Sözleşmesini;

19 Aralık 1954 tarihinde Paris'te imzalanan Avrupa Kültür Sözleşmesini göz önünde bulundurarak;

Büyük sayıda talebenin ve bu meyanda Yaşayan Diller talebesinin eenebi memleketlerde bir müddet tahsilde bulunmalarının ve bu müddet zarfında mevzuubahis talebenin muvaffakiyetle geçirdikleri imtihanlar ve takibettikleri kursların kendi memleketleri üniversitelerince tanınmasının Avrupa anlayışına mühim bir yardım teşkil edeceğini;

Ayrıca, yabancı memleketlerde geçirilen tahsil müddetlerinin tanınmasının yüksek evsafli ilim adamları fikdânının ortaya koyduğu meselerin halline de yardım edeceğini nazarı itibara alarak aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır :

Madde — 1.

1. İşbu Sözleşmenin tatbiki bakımından, ülkelerinde muadelet meselelerini halletmeye salâhiyetli merciin,

- a) Devlet;
- b) Üniversite;
- c) Vaziyete göre Devlet veya Üniversite

Olması şıklarına göre Âkîd Taraflar arasında bir tefrik yapılacaktır.

Her Âkîd Taraf, ülkesinde muadelet meselelerini halletmeye salâhiyetli bulunan makamı Avrupa Konseyi Genel Sekreterine bildirecektir.

2. «Üniversiteler» tâbiri ile şunlar kasd olunmaktadır :

- a) Üniversiteler ve
- b) Ülkesinde buldukları Âkîd Tarafca Üniversite karakterini haiz oldukları kabul edilen müesseseler;

Madde — 2.

1. Birinci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde zikredilen Âkîd Taraflar, yaşayan diller talebesinin Avrupa Konseyi âzası diğer bir memleket üniversitesinde geçirdiği tahsil müddetini, işbu üniversite salâhiyetli makamları tarafından bu talebe mevzuubahis tahsil müddetini tatminkâr bir şekilde ikmal ettiğini mübeyyin bir şahadetname verildiği takdirde, kendi memleketi üniversitesinde geçireceği mümasil tahsil müddetine muadil addedeceklerdir.

2. Yukardaki fıkrada mevzuubahis tahsil müddeti alâkâh Âkîd Tarafın salâhiyetli makamlarınca tesbit olunacaktır.

Madde — 3.

Birinci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde zikredilen Âkîd Taraflar, yaşayan diller talebesinden gayrı ve bilhassa nazari ve tatbiki ilimler talebesinin diğer bir Avrupa Konseyi âzası memleket üniversitesinde geçirdiği tahsil müddetinin tanınması şartlarını inceliyeceklerdir.

Madde — 4.

Birinci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde zikredilen Âkîd Taraflar, alacakları tek taraflı veya iki taraflı tedbirlerle talebenin diğer bir Avrupa Konseyi âzası memleket üniversitesinde geçirdiği tahsil müddeti zarfında takibettiği kurs veya tâbi olduğu imtihanın kendi memleketi

üniversitelerinde takibolunan bir kurs veya geçirilen mümasil bir imtihana muadeletini temin için gerekli şeraiti tesbit edeceklerdir.

Madde — 5.

Birinci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde zikredilen Âkid Taraflar, işbu sözleşme metnini ülkelerindeki üniversite makamlarına gönderecekler ve 2, 3 ve 4 ncü maddelerde tasrih olunan prensiplerin hayırhahlıkla teemmül ve tatbikini teşvik edeceklerdir.

Madde — 6.

Birinci maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde zikredilen Âkid Taraflar, işbu sözleşmenin derpiş ettiği meseleleri kendileri namına halle Devletin sahibi salâhiyet bulunduğu üniversitelere 2, 3 ve 4 ncü maddeler ahkâmını ve mevzubahis meselelerin hallinde bizzat kendileri sahibi salâhiyet olan üniversitelere de beşinci madde ahkâmını tatbik edeceklerdir.

Madde — 7.

Her Âkid Taraf, işbu sözleşmenin meriyete girdiği tarihten itibaren bir sene içinde 2, 3, 4, 5 ve 6 ncü maddeler ahkâmının tatbiki zımında alınan tedbirleri yazılı olarak Avrupa Konseyi Genel Sekreterine tebliğ edecektir.

Madde — 8.

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri 7 nci madde hükmünce Âkid Taraflardan almış olduğu bilgiyi diğer Âkid Taraflara tebliğ edecek ve işbu sözleşmenin tabikinde elde edilen terakkiden Vekiller Komitesini malûmattar kılacaktır.

Madde — 9.

1. — İşbu sözleşme Avrupa Konseyi âzasının imzasına açık bulunacaktır. Sözleşme tasdik edilecek ve tasdiknameler Avrupa Konseyi Genel Sekreteri nezdine tevdi olunacaktır.
2. — İşbu sözleşme üç aded tasdiknamenin tevdiini mütaakıp meriyete girecektir.
3. — İşbu sözleşme, onu bilâhara tasdik edecek her mümzî bakımından, tasdiknamenin tevdiinden itibaren meriyete girecektir.
4. — Avrupa Konseyi Genel Sekreteri sözleşmenin meriyete girişini, tasdik eden Âkid Tarafların isimlerini ve bilâhara tevdi olunan tasdiknameleri Avrupa Konseyi âzasına tebliğ edecektir.
5. — Her Âkid Taraf, işbu sözleşme ahkâmının tatbik edileceği ülkeleri Avrupa Konseyi Genel Sekreterine yapacağı bir beyanla tasrih edebilir; Genel Sekreter bunu Âkid Taraflara tebliğ eder.

Madde — 10.

Avrupa Konseyi Vekiller Komitesi, Konsey âzası olmıyan her hangi bir Devleti işbu sözleşmeye iltihaka davet edebilir. Davet olunan her hangi bir Devlet iltikahnamesini Konsey Genel Sekreterine tevdi etmekle sözleşmeye iltihak edebilir; Genel Sekreter bu tevdi keyfiyetini bütün Âkid Taraflara tebliğ eder. İltihak eden her Devlet, işbu sözleşmenin tatbiki bakımından, Avrupa Konseyi âzası bir memlekete mümasil addolunacaktır. İşbu sözleşme, iltihak eden Devlet bakımından, iltihaknamenin tevdi olunduğu tarihte meriyete girecektir.

İşbu hükümleri tasdik zımında bu hususta tam salâhiyetli kılınan ve aşağıda imzaları bulunan murahhaslar işbu sözleşmeyi imzalamışlardır.

Sözleşme 15 Aralık 1956 tarihinde Paris'te, Fransızca ve İngilizce her iki metin de muteber olmak ve Avrupa Konseyi arşivlerine tevdi edilmek üzere tek nüsha halinde tanzim edilmiştir. Konsey Genel Sekreteri bunun usulüne uygun bir kopyasını sözleşmeyi imzalayan ve ona iltihak eden Hükümetlere yollayacaktır.

Avusturya Cumhuriyeti Hükümeti adına

Belçika Kraliyeti Hükümeti adına

P. H. Spaak

Danimarka Kraliyeti Hükümeti adına

Ernst Christiansen

Fransa Cumhuriyeti Hükümeti adına

M. Faure

Federal Almanya Cumhuriyeti Hükümeti adına

Hallstein

Yunanistan Kraliyeti Hükümeti adına

İzlanda Cumhuriyeti Hükümeti adına

Gudm. I. Gudmundsson

İrlanda Hükümeti adına

William P. Fay

İtalya Cumhuriyeti Hükümeti adına

G. Martino

Lüksemburg Büyük Dükalığı Hükümeti adına

Bech

Holânda Kraliyeti Hükümeti adına

J. Luns

Norveç Kraliyeti Hükümeti adına

Haakon Norf

Sar Hükümeti adına

İsveç Kraliyeti Hükümeti adına

R. Kumlin

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına

Büyük Britanya ve Şimali - İrlanda Birleşik

Kraliyeti Hükümeti adına

W. D. Ormsby Gore

**Türkiye ile Belçika arasında 29 Aralık 1958 tarihinde imzalanan
Kültür Anlaşmasının tasdiki hakkında Kanun lâyihası ve Hariciye
ve Maarif encümenleri mazbataları (1/351)**

T. C.

Başvekâlet

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 892/896

17 . IV . 1959

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisiğine

Hariciye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İera Vekilleri Heyetince 13 . IV . 1959 tarihinde kararlaştırılan Türkiye ile Belçika arasında 29 Aralık 1958 tarihinde imzalanan Kültür Anlaşmasının tasdiki hakkındaki kanun lâyihasının, esbabı mucibesi ile birlikte, sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil V.

T. İleri

ESBABI MUCİBE

Avrupa Konseyi Vekiller Komitesinin âza memleketler arasında Kültür Anlaşması akdini tavsiye eyliyen 4 Kasım 1949 tarihli ve 28 sayılı Kararına ittibaen şimdiye kadar Konsey âzası memleketlerden ekserisi ile Kültür anlaşmaları akdedilmiş bulunmaktadır.

Belçika Hükümeti ile de bu hususta yapılan müzakereler sonunda 29 Aralık 1958 tarihinde Brüksel'de bir Kültür Anlaşması imza edilmiştir.

Diğer Avrupa memleketleri ile münakit anlaşmalara müşabih hükümler ihtiva eyliyen işbu Anlaşma gereğince, Akıd Taraflar kendi üniversite ve diğer öğretim müesseselerinde diğer Tarafın kültürünü yaymak gayesiyle kürsüler ve dersler ihdas edecekleri gibi, diğer Taraf ülkesinde kültür müesseseleri dahi kurabileceklerdir.

İki memleket arasında profesör, öğrenci ve mütehasıs mübadelesi yapılacak, müteakiben ilmi araştırmalar teşvik edilecek ve burslar verilecektir.

Anlaşmada, bundan başka, tatil kursları açılmasına, kültürel ziyaretler, gençlik teşkilâtları arasında iş birliği yapılmasına ve kültürel mevzularda radyo neşriyatı, konferanslar, konserler, tiyatro temsilleri ve sanat sergileri tertibine mütaallik hükümler mevcuttur.

Belçika Hükümeti 1959 yılı bütçesine Anlaşmanın tatbikinin istilzam edeceği masrafları karşılamak üzere lüzumlu tahsisatı dahi koymuş bulunmaktadır.

İki memleket arasındaki kültürel temasların inkişafını temin etmek suretiyle Türkiye - Belçika dostluk münasebatının tesisine hizmet eyleyecek olan işbu Anlaşmanın tasdiki Yüksek Meclisin tasvibine arz olunur.

Hariciye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Hariciye Encümeni
Esas No. 1/351
Karar No. 29

14 . V . 1959

Yüksek Reisliğe

Türkiye ile Belçika arasında 29 Aralık 1958 tarihinde imzalanan Kültür Anlaşmasının tasdikı hakkında kanun lâyihası, Hükümet temsilcileri de hazır olduğu halde encümenimizde tetkik ve müzakere edildi :

Yapılan incelemede gerek Hükümet temsilcilerinin verdiği izahat ve gerekse esbabı mucibede serd edilen hususlar yerinde görülerek kanun lâyihası aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Maarif Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Hariciye Encümeni

Reisi
İzmir
M. Çavuşoğlu

M. M.
Kastamonu
B. Aktaş

Kâtip	Antalya	Bilecik
Amasya	<i>A. Tokuş</i>	<i>E. Çolak</i>
<i>İ. Olgaç</i>	Çorum	Çorum
Çanakkale	<i>S. Baran</i>	<i>K. Terzioğlu</i>
<i>H. Alyot</i>	Giresun	Giresun
Denizli	<i>H. Bozbağ</i>	<i>M. Şener</i>
<i>A. Çobanoğlu</i>	İzmir	Konya
İzmir	<i>İ. Sipahioğlu</i>	<i>H. R. Atademir</i>
<i>N. Pınar</i>	Manisa	Manisa
Manisa	<i>H. Bayır</i>	<i>Ş. Ergin</i>
<i>S. Ağaoğlu</i>	Nevşehir	Sakarya
Manisa	<i>M. H. Ürgüblü</i>	<i>H. O. Erkan</i>
<i>N. Körez</i>	Muğla	
	<i>B. Belge</i>	

Maarif Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Maarif Encümeni
Esas No. 2/351
Karar No. 24

8 . VI . 1959

Yüksek Reisliğe

Hariciye Encümenince müzakere ve kabul edilen ve Yüksek Riyasetçe encümenimize havale buyurulan «Türkiye ile Belçika arasında 29 Aralık 1958 tarihinde imzalanan Kültür Anlaşmasının tasdikı hakkında kanun lâyihası» Maarif ve Hariciye Vekâletleri mümessilleri hazır olduğu halde encümenimizde tetkik ve müzakere olundu :

Yapılan incelemede lâyihanın mucip sebepleri ve temsilcilerin verdikleri izahat yerinde görülerek lâyiha aynen kabul edilmiştir.

Heyeti Umumiyenin yüce tasvibine arz etmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Maarif Encümeni Reisi Mazbata Muharriri

Rize
A. Morgül

Bursa
H. Ülman

Kâtip	Afyon K.	Çanakkale
İçel	<i>O. Kökten</i>	<i>N. Togay</i>
<i>S. Gökner</i>		
İsparta		İstanbul
<i>A. Lâtifaoğlu</i>		<i>A. Hacopulos</i>
İzmir		İzmir
P. Arıburun		<i>V. Tayşi</i>
İmzada bulunamadı		
Konya	Konya	Muş
<i>H. Â. Keymen</i>	<i>M. Runyun</i>	<i>G. Emre</i>

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiye ile Belçika arasında 29 Aralık 1958 tarihinde imzalanan Kültür Anlaşmasının tasdikı hakkında kanun lâiyhası

MADDE 1. — Türkiye ile Belçika arasında 29 Aralık 1958 tarihinde imzalanan Kültür Anlaşması tasdik edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükmünü icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

13 . IV . 1959

Başvekil V.
T. İleri

Devlet Vekili

Devlet Vekili
A. Aker

Devlet Vekili ve
Münakalât V. V.
M. Kurbanoglu

Devlet Vekili ve
Çalışma V. V.
H. Şaman

Adliye Vekili
E. Budakoğlu

Millî Müdafaa Vekili
E. Menderes

Dahiliye Vekili

Hariciye Vekili

Maliye Vekili
H. Polatkan

Maarif Vekili
C. Yardımcı

Nafia Vekili
T. İleri

Ticaret Vekili ve
Hariciye V. V.
H. Erkmen

Şih. ve İç. Mua. Vekili ve
Dahiliye V. V.
Dr. Lâtîfi Kırdar

Güm. ve İnş. Vekili
H. Hüsmen

İmar ve İsk. V. V.
N. Ökmen

Münakalât Vekili

Çalışma Vekili

Sanayi Vekili

Bas. - Yay. ve Turz V. V.

A. Aker

İmar ve İskân Vekili

Koordinasyon Vekili ve
Sanayi V. V.
S. Ataman

TÜRKİYE İLE BELÇİKA ARASINDA KÜLTÜR ANLAŞMASI

Türkiye Hükümeti ile Belçika Hükümeti, dostane bir iş birliği ve mübadele vasıtasıyla, her iki memleket arasında fikir, sanat ve ilim sahalarında mümkün mertebe tam bir mutabakat husulünü sağlamak ve aynı zamanda memleketlerinin müesseselerinin ve sosyal hayatlarının daha iyi anlaşılmasını temin etmek gayesiyle bir Anlaşma imzalamayı arzu ederek, bu maksatla aşağıdaki hususları kararlaştıran tam salâhiyetli temsilcileri tâyin eylemişlerdir.

Madde — 1.

Her Âkîd Taraf, ülkesi dâhilinde bulunan Üniversitelerde ve diğer öğretim müesseselerinde bilhassa kürsüler, kurslar tesis ederek, stajlar ve konferanslar tertipliyerek, diğer Âkîd Tarafın lisansının, edebiyatının ve tarihinin olduğu kadar bunlarla ilgili diğer bütün mevzuların tanınmasını sağlamak için elinden gelen gayreti sarf edecektir.

Madde — 2.

Her Âkîd Taraf, diğerinin ülkesinde, o memlekette bu gibi müesseselerin kuruluşu ve işleyişi hakkındaki millî mevzuat hükümlerine riayet etmek şartıyla, kültür müesseseleri tesis edebilecektir.

Madde — 3.

Âkîd Taraflar, çeşitli öğretim personeli, ilmi araştırmacılar, sanatkârlar ile kültürel ve teknik mahiyetteki diğer meslekler temsilcilerinin mübadelesini teşvik edeceklerdir.

Madde — 4.

Her Âkîd Taraf, diğer Âkîd Taraf yüksek öğrenim müesseseleri öğrencileri ve mezunlarının tahsil ve araştırma yapmalarını veya teknik sahadaki yetişmelerinin tekemmülünü temin maksadıyla kendi ülkesinde bir müddet ikametlerini temin için tetkik bursları ve para yardımları ihdas edecektir.

Madde — 5.

Âkîd Taraflar memleketlerinin ilmi cemiyetleri, sanat, edebiyat ve ilim müesseseleri arasındaki iş birliğini mümkün olduğu derecede teşvik edeceklerdir.

Madde — 6.

Her Âkîd Taraf, diğer Tarafın müracaatı üzerine ve imkân olduğu nispette, diğer Taraf tebaasının veya tebaasından bir grupun, ülkesi üzerinde yapacağı ilmi ve kültürel araştırmaları kolaylaştıracaktır.

Madde — 7.

Âkîd Taraflar, birinin ülkesinde geçirilen imtihanların ve alınan diploma veya sertifikaların ötekinin ülkesinde hangi ölçü ve şartlar altında muadil sayılabileceğini tetkik edeceklerdir.

Madde — 8.

Her Âkîd Taraf öğretim personeline, yüksek öğrenim müesseseleri ve diğer öğrenim kademeleri öğrencilerine mahsus tatil kurslarının tesisini her iki memlekette teşvik edecektir.

Madde — 9.

Âkîd Taraflar, kültürel ve meslekî iş birliğini geliştirmek maksadiyle karşılıklı ziyaretleri, davetler ve para yardımları temin etmek suretiyle teşvik edeceklerdir.

Madde — 10.

Âkîd Taraflar, Hükümetlerince tanınmış olan gençlik teşekkülleri ve halk eğitimi müesseseleri arasındaki iş birliğini ve ziyaretleri teşvik edeceklerdir.

Madde — 11.

Âkîd Taraflar, aşağıdaki vasıtalarla, yekdiğerinin kültürünün karşılıklı olarak daha iyi tanınmasını teşvik için gayret sarf edeceklerdir :

- a) Kitaplar, mecmualar ve diğer yayınlar ;
- b) Konferanslar ve konserler ;
- c) Sanat sergileri ve diğer sergiler ;
- d) Kültür gösterileri ;
- e) Radyo, televizyon, film, plâk ve saire.

Madde — 12.

Âkîd Taraflar, yekdiğerinin memleketi hakkında mektep kitaplarında mevcut yanlışlıkların tashihini ellerinden gelen bütün imkânları kullanarak ve mezuatları çerçevesinde temine gayret edeceklerdir.

Madde — 13.

İşbu Anlaşmanın tatbikini sağlamak gayesiyle, muhakkak surette devlet memuru olması icab-etmiyen 8 kişiden mürekkep daimî bir muhtelit komisyon kurulacaktır. Bu komisyon, biri Türk âzadan müteşekkil ve merkezi Ankara'da olan, diğeri Belçikalı âzadan müteşekkil ve merkezi Brüksel'de olan iki şubeden ibaret bulunacaktır. Her şube dört âzadan mürekkebolacaktır. Türk Maarif Vekâleti, Türk Hariciye Vekâleti ile mutabık kalarak, Türkiye şubesi âzasını seçecek, Belçika Millî Eğitim Vekâleti, Belçika Hariciye Vekâletiyle mutabık kalarak, Belçika şubesi âzasını seçecektir. Listelerin her biri muvafakatine sunulmak üzere diğeri Âkîd Tarafa Diplomatik yoldan gönderilecektir.

Madde — 14.

Daimî Muhtelit Komisyon lüzumu halinde ve senede en az bir defa sıra ile Belçika'da ve Türkiye'de umumi heyet halinde toplanacaktır.

Daimî Muhtelit Komisyonun bu Umumi Heyet toplantılarına Belçika'da, Belçika Millî Eğitim Vekili veya temsilcisi ve Türkiye'de Türkiye Maarif Vekili veya temsilcisi riyaset edecektir.

Âkîd Taraflar ve Muhtelit Komisyonun şubeleri, toplantılarına davet edecekleri mütehassıslardan istifade edebilirler. Muhtelit Komisyon toplantılarına, bunların Türkiye'de veya Belçika'da yapılmasına göre, Belçika'nın Türkiye'deki veya Türkiye'nin Belçika'daki diplomatik temsilcileri veya bunların yedekleri katılırlar.

Madde — 15.

14 ncü maddede derpiş edilmiş bulunan Daimî Muhtelit Komisyon işbu Anlaşmada yapılmasını faydalı gördüğü değişiklikleri Âkîd Taraflara tavsiye etmeye salâhiyetlidir.

Madde — 16.

İşbu Anlaşma mümkün olan en kısa zamanda tasdik edilecek ve tasdiknameler Ankara'da teati edilecektir.

İşbu Anlaşma tasdiknamelerin teatisinden 15 gün sonra meriyete girecektir.

Anlaşmada yapılacak her hangi bir değişiklik mahsus surette tanzim olunacak bir ek vasıta-sıyla yapılacaktır.

Madde — 17.

İşbu Anlaşma en az beş senelik bir müddet için meriyette kalacaktır. Bundan sonra tarafların birinci hitam tarihinden 6 ay evvel feshi ihbar edilmediği takdirde, yeni bir beş senelik müddet için meriyette kalacaktır.

İşbu hükümleri tasdik zmnında salâhiyetli murahhaslar işbu Anlaşmayı imzalayıp mühürlerini vaz'etmişlerdir.

29 Aralık 1958 de Brüksel'de, her ikisi de muteber, iki asli nüsha halinde Fransızca olarak tanzim edilmiştir.

Türk Hükümeti adına:
Büyük Elçi Refik Zorlu

Belçika Hükümeti adına:

Diş tabibi Şerafettin Yürekli'nin mahkûm olduğu cezanın affı hakkında Arzuhal ve Adliye encümenleri mazbataları (5/34)

Arzuhal Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Arzuhal Encümeni

Zat ve Evrak No. 4936

Arzuhal En. No. 4936

11 . V . 1959

Adliye Encümeni Reisliğine

Bakaya kalmak suçundan İkinci Ordu Müfettişliği Askerî Mahkemesince 27 . X . 1958 tarihinde 4 ay müddetle hapse mahkûm edilmiş olan Şerafettin Yürekli tarafından bu kere af talebi ile vukubulan müracaat, Adliye ve Millî Müdafaa vekâletleri temsilcileri hazır oldukları halde incelendi.

Konya'da diş tabipliği yapmakta olan mümaileyh Şerafettin Yürekli 1953 yılında Yedeksubay Okuluna iltihak etmesi lüzumunu mübeyyin olarak şubesinden çıkarılan davet varakasını, o tarihte berayı sebepten vâkı davete vaktinde icabet imkânını bulamadığı için sözü geçen okulun mütaakıp devresine iştirakle bu devre sonunda yedek subay nasbolunmuş ve kıta hizmetini de büyük bir başarı ile bitirdiğinden üsteğmen rütbesiyle terhis edilmiştir.

Bilindiği gibi, 1111 sayılı Askerlik Kanununun 45 nci ve mütaakıp maddeleri gereğince erlere kıyasen yedek subay namzetlerine de yapılacak bu kabîl davetlerin, sevk tarihinden en az 15 gün evvel icrası lâzım ve zaruri iken, askerî mahkeme hükmünden anlaşıldığına göre, celp ve sevk için ancak 4 gün gibi çok az bir mehil verilmiştir. Bu kısa müddet zarfında, mezkûr davetin ev halkı tarafından dileğeğe iblâğı ve onun da bulunduğu yerden hareketle bu davete zamanında icabet edebilmesi madde ten imkânsız görülmüştür.

Yalnız bu imkânsızlık yüzünden emsalleriyle birlikte sevk edilemeyip mütaakıp devreye bırakılmış ve askerlik ödevini, yukarda belirtildiği veçhile, büyük bir muvaffakiyetle yapmış olan Şerafettin Yürekli'nin şahsi ahvali de incelenmiş

ve neticede mumaiylehin örnek bir aile reisi, hasta vatandaşların ıstıraplarını dindiren feragat ve fazilet sahibi bir insan olduğu anlaşılmıştır.

Bakaya kalmak gibi bir kasdi asla taşımadığına mutlak surette kanaat getirilen müstedinin atıfet müessesesinden istifade ettirilerek hakkındaki cezanın bu yolla affı eihetine gidilmesinde ailevi ve içtimai bakımlardan fayda mülâhaza edilmektedir.

Äzadan Sabahattin Sayın, Mustafa Nuri Okcuoğlu, Hamdi Öner, İnayet Mursaloğlu, Mithat Dayıoğlu ve Ahmet Hamdi Sezen'in bu hususa inzımm eden reyleri gereğince keyfiyetin Yüksek Encümenlerine arzuna ekseriyetle karar verilmiştir.

İktizasının yapılmasını saygı ile rica ederiz. Arzuhal Encümeni Reisi Y.

Mazbata Muharriri	Bu Mazbata M.	
Samsun	Konya	
Cezanın tecili reyindeyim	S. Sayın	
N. Ulusoy		
Kâtip		
Çanakkale	Adana	Bingöl
A. H. Sezen	H. Öner	M. N. Okcuoğlu
Bolu		Erzurum
M. Dayıoğlu	Cezanın tecili reyindeyim	M. Eyüboğlu
Hatay		Trabzon
İ. Mursaloğlu	Cezanın tecili reyindeyim	O. N. Lermioğlu
Yozgad		
Cezanın tecili reyindeyim		
S. Eronat		

T. B. M. M.

Adliye Encümeni

Esas No: 4936/4936-5/34

Karar No: 54

8 . VI . 1959

Yüksek Reisliğe

İkinci Ordu Müfettişliği Askerî Mahkemesi- nin 27 Ekim 1958 tarih ve 1958/261 esas, 146 karar sayılı ilâmiyle, Askerî Ceza Kanununun 63 ncü maddesi gereğince dört ay müddetle hapsine dair Konya Ereğli'si Hıdırlı mahallesinden Alioğlu 1340 doğumlu Şerafettin Yürekli hakkında verilen ve Temyiz Mahkemesinden geçmekle katleşen mahkûmiyetinin affına mütaallik Yüksek Reislikten muhavvel arzuhali, Arzuhal Encümenince kabul edilerek dosyanın encümenimize tevdi üzerine gereği tetkik ve müzakere olundu :

Konya'da Diş Tabipliği yapmakta olan mumaileyh Şerafettin Yürekli 1953 yılında Yedeksubay Okuluna iltihak etmesi lüzumunu mübeyyin şubesinden çıkarılan davet varakasını o tarihte tedavi için Bursa'da Kaplıca'da bulunmasından dolayı şahsan tebellüğ edememiş ve bu sebepten vâkı davete vaktinde icabet imkânını bulamadığı için sözü geçen okulun mütaakıp devresine iştirakle bu devre sonunda yedeksubay nasbolunmuş ve kıta hizmetini büyük bir başarı ile bitirdiğinden üstteğmen rütbesiyle terhis edilmiştir.

Bilindiği gibi 1111 sayılı Askerlik Kanununun 45 nci ve mütaakıp maddesi gereğince erlere kıyasen yedeksubay namzetlerine de yapılacak bu kabül davetlerin sevk tarihinden en az on beş gün evvel icrası lâzım ve zaruri iken askerî mahkeme hükmünden anlaşıldığına göre celp ve sevk için ancak 4 gün gibi çok az bir mehil ve-

rilmıştır. Bu kısa müddet içinde mezkûr davetin dilekçeye ev halkı tarafından iblâğı ve onun da bulunduğu yer kıtaya iltihakı maddeten imkânsız görülmüştür.

Yalnız bu imkânsızlık yüzünden emsalleri ile birlikte sevk edilemeyip mütaakıp devreye bırakılmasından dolayı bakaye sayılmıştır.

Mumaileyhin şahsi ahvali incelenmiş neticede örnek bir aile reisi, feragat ve fazilet sahibi bir insan olduğu anlaşılmıştır.

Bakaye kalmak gibi mezkûr hâdisede bir kasıt taşımadığına mutlak surette kanaat getirilen müstedinin atıfete lâayık olduğu ve affı cihetine gidilmesinde içtimai fayda mülâhaza edilmiş olmakla mumaileyhin affına encümenimizce ittifakla karar verilmiştir.

Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Adliye Encümeni Reisi
Aydın
C. Ülkü

Reisvekili
Çorum
M. K. Biberoğlu

Bu M. Muharriri

İçel	Afyon K.	Balıkesir
M. Dölek	O. Talu	V. Asena
Burdur	Çanakkale	Gaziantep
B. Kayaalp	S. Sezgin	A. Şahin
İsparta	İzmir	Denizli
S. Bilgiç	N. Davran	I. Hadımlıoğlu
Sakarya	Siird	Yozgad
N. Kirişcioğlu	F. Şendur	M. Ataman

ADLIYE ENCÜMENİNİN TEKLİFİ

Konya Ereğli'si Hıdırlı mahallesinden Alioğlu
1340 doğumlu Diş Tabibi Şerafettin Yürekli'nin
affı hakkında Kanun

MADDE 1. — Konya Ereğlisi Hıdırlı mahallesinden Alioğlu 1340 doğumlu Diş Tabibi Şerafettin Yürekli'nin İkinci Ordu Müfettişliği Askerî Mahkemesinin 27 Ekim 1958 tarih ve 1958/261 esas, 146 karar sayılı ilâmiyle mahkûm ol-

duğu dört ay hapis cezası affedilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 3. — Bu kanunu icraya Adliye Vekili memurdur.

Binbaşı Nedim Düzgören'in mahkûm olduğu ceza hakkında Arzuhal ve Adliye encümenleri mazbataları (5/35)

Arzuhal Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Arzuhal Encümeni
Zat ve Evrak No. 3464
Arzuhal En. No. 3464

2 . I . 1959

Adliye Encümeni Re'isliğine

XV. nci Kor. 551 nci Roket Topçu Tabur Kumandan Muavini Binbaşı Nedim Düzgören'in, âdiyen hakaret ve tehdit suçlarından içtimaen ve tenzilen üç gün hapsine dair İstanbul Merkez Kırmancılık Askerî Mahkemesince verilen 30 . XII . 1957 gün ve 1/180 sayılı hükmün Temyizen tasdik edilmek suretiyle katilşmesinden sonra, af talebini muhtevi olarak vermiş bulunduğu istida üzerine keyfiyet, encümenimizin 17 . XII . 1958 tarihli toplantısında, Adliye ve Millî Müdafaa Vekâletleri temsilcileri huzuriyle incelendi.

Adı geçen binbaşının kendisine isnadolunan suçu, ağır ve şiddetli bir tahrik neticesinde işlediğine mahkemece kanaat getirilerek hakkında o yolda bir ceza tertibedilmiş bulunmaktadır. Mahkemenin bu bapta hükmü, şüphesiz ki, muhteremdir. Ancak, müstedinin karısı ile kayınvalidesinin mutasarrıf sıfatiyle oturdukları evde kiracı olarak ikamet eden Gönen Askerlik Şubesi Başkanı Yarbay Sadi Özçetin'in, karı koca arasına girerek, birbirini takibeden mektuplarıyla hükümlü binbaşını namus ve iffete taallük eden birtakım haklı şüphelere sevk ve binnetice hakaret ve tehditte bulunmak gibi bir suçu ikaa mecbur ettiği de bir bedahet olarak kabul edilmek lâzımgelmektedir.

Teşriî heyetlerden kaza mercileri gibi hareket etmeleri istenemeyeceğinden encümenimiz, mücerret hükmün itasına sebeb olan delillerle kendisini mukayyet addetmiyerek, hükümlüyü suç işlemeye sevk eden âmillerin mahiyeti üzerinde durmayı ve af isteğinin vârid olup olma-

dığını bu noktadan ele almayı uygun bulmuştur.

Mezkûr âmiller, yukarda da işaret edildiği gibi, mukaddes bir mefhuma yani namus ve iffete taallük etmekte olduğuna göre, hükümlüyü bu âmillerin tesiriyle mânen ağırca zedelenmiş telâkki etmek gerekir.

Bu şekilde zedelenen bir kimsenin fiilî tasarruflarında akıl ve mantıktan ziyade hissiyotun cari olacağı şüphesizdir. Bu ruh hâletinin meydana gelmesinde müdahil Sadi Özçetin'in medhaldar olduğu aşikârdır.

Hükümlünün bidâyette düşünmediği ve yapmak istemediği bir fiil ve hareketin kendisinden sâdır olmasına müdahilin saik ve aynı zamanda bir yuvanın yıkılmasına ve üç mâsum yavrunun tam himaye ve sefkate muhtac oldukları bir yaşta ortada kalmalarına da âmil olmuş bulunduğunu kabul etmek lâzımdır.

Müdahilin gayretiyle vücutbulan bu aile fâciasının tevledettiği içtimai zararlardan biri de sözü edilen üç mâsum yavrunun bugünkü ve gelecekteki durumlarıdır.

Hükümlünün affa mazhar olması halinde, yeniden hayatiyet iktisabederek çocuklarını himayesi altına almakta isticâl göstereceği ve bu suretle bahis mevzuu zarar ve felâketin kısmen önlenmiş olacağı da bedihidir.

Binaenaleyh, yukarda zikredilen sebeplerden dolayı af talebinin kabulünde içtimai ve ahlâki bakımlardan fayda mülâhaza edilerek keyfiyetin Yüksek Encümenlerine bildirilmesine, Reis Hüseyin Ortakçoğlu ile âzadan Os-

man Nuri Lermioğlu, İsmail Güven ve İnyet Mursaloğlu'nun vâkı muhalefetlerine binaen, mevcudun mutlak ekseriyeti ile karar verilmiştir.

İktizasının yapılmasını saygı ile rica ederiz.

Arzuhal Encümeni Reisi Bu Mazbata Muharriri

Çorum

Yozgad

Muhalifim

S. Eronat

H. Ortakçoğlu

Kâtip

Çanakkale

Adana

A. H. Sezen

H. Öner

Antalya

Y. Yazıcı

İmza da bulunamadı

Elâzığ

M. Altındoğan

Hatay

Muhalifim

İ. Mursaloğlu

Niğde

Muhalifim

İ. Güven

Yozgad

M. Ataman

Diyarbakır

K. Tayşi

Erzurum

M. Eyüboğlu

Konya

S. Sayın

Trabzon

Muhalifim

O. N. Lermioğlu

Adliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Adliye Encümeni

Esas No: 3464 - 3464/5/35

Karar No: 55

8. VI. 1959

Yüksek Reisliğe

İstanbul Merkez Kumandanlığı Askerî Mahkemesinin 30. XII. 1957 tarih ve 57/1 esas, 180 karar sayılı ilâmiyle üç gün müddetle hapis cezasına mahkûm edilen İstanbul Ortaköy nüfusunda mukayyet 1335 doğumlu Fethioğlu Nedim Düzgören'in vâkı mahkûmiyetinin affına dair Yüksek Reislikten muhavvel dilekçesi Arzuhal Encümenince kabul edilerek dosyasının encümenimize tevdiî üzerine gereği tetkik ve müzakere olundu :

Adı geçen Binbaşıya isnadolunan suç Gönen Askerlik Şubesi Reisi Yarbay Sadi Özçetin'e bâzı ailevi ve şahsi meselelerin izahı sadedinde yazılan mektuplardan bir kısmının tehdit ve hakareti mutazammın bulunması hasebiyle mağdurun kanuni yollara başvurması ile tekevvün eden bir suçtur.

Suçun işlenmesinde Şube Reisinin tahrik edici ve suçlunun aile yuvasını yıkıcı efaline sebebiyet vermiş olması, ağır tahrikin mevcudiyeti gibi haller suçun işlenmesini gayrikabili içtinap bir hâle sokmuş bulunmaktadır.

Binaenaleyh işlenen suçun tamamen Askerî vazife ile alakası bulunmaması, askerî âmmeyi ilgilendirmemesi sebepleriyle mumailihin affa mazhar olması hâlinde Askerî Akademiye girme

hakkının iktisabedebileceği ve emsaline nazaran terfi sürelerinin suçtan evvelki gibi kıymet ifade edeceği göz önünde bulundurularak af cihetine gitmekte ahlâki ve içtimai fayda mülâhaza edilerek hukuki neticeleriyle affına encümenimizce ittifakla karar verilmiştir.

Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Adliye Encümeni Reisi

Aydın

C. Ülkü

Reisvekkili

Çorum

M. K. Biberöğlu

Bu M. Muharriri.

İzmir

N. Davran

Balıkesir

V. Asena

Çanakkale

S. Sezgin

Gaziantep

Muhalifim

A. Şahin

İsparta

S. Bilgiç

Siird

F. Şendur

Afyon K.

O. Talu

Burdur

B. Kayaalp

Denizli

İ. Hadımlıoğlu

İçel

M. Dölek

Sakarya

N. Kirişcioğlu

Yozgad

M. Ataman

ADLIYE ENCÜMENİNİN TEKLİFİ

İstanbul Ortaköy Nüfusunda mukayyet 1335 doğumlu Fethioğlu Nedim Düzgören'in affına dair Kanun

MADDE 1. — İstanbul Merkez Kumandanlığı Askerî Mahkemesinin 30 . XII . 1957 tarih ve XXXI esas, 57/180 karar sayılı ilâmiyle üç gün müddetle hapis cezasına mahkûm edilen İstanbul Ortaköy Nüfusunda mukayyet 1335 doğumlu Fethioğlu Nedim Düzgören'in işbu cezası hukuki neticeleriyle affedilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren meridir.

MADDE 3. — Bu kanunu icraya Adliye ve Millî Müdafaa vekilleri memurdur.

Osmaniye'nin Hacıosmanlı mahallesinden Hüseyin kızı 1327 doğumlu Cennet Sevim'in affı hakkında Adliye ve Arzuhal encümenleri mazbataları (5/36)

Arzuhal Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Arzuhal Encümeni

Zat ve Evrak No. 2431

Arzuhal En. No. 2431

18 . XII . 1958

Adliye Encümeni Reisiğine

Osmaniye Asliye Ceza Mahkemesinin 6.XI. 1957 tarih ve 1957/314 sayılı ilâmı ile mahkûm edildiği 4 ay 15 günlük hapis cezasının; müsnet suçu; evine gelen mağdurun vâkı hakaret ve tecavüzünü bertaraf etmek maksadiyle işlemiş, 11 çocuk annesi ve iffetli bir aile kadını olduğu nazara alınarak affedilmesi için Yüksek Meclise müracaatte bulunup bu bapta istidası encümenimize havale buyurulan adı geçen yer halkından Cennet Sevim'in bu talebi encümenimizin 26 . XI . 1958 tarihli toplantısında tetkik ve müzakere olundu.

Bir sureti dosya arasında bulunan ilâm münderecatına nazaran; fiilin; filhakika mağdurun hakaretinden ileri geldiği anlaşılmiş bulunmaktadır.

Hâdisenin bu oluş şeklini ve en küçüğü 3,5 aylık 11 evlât annesi olan müstedinin mahkûmiyetini çekmesi halinde bakıma muhtaç evlâtlarının anne bakım ve şefkatinden mahrum kalacaklarını göz önünde bulunduran encümenimiz; vâkı

af talebini Reis Hüseyin Ortakçioğlu ve âzadan Mustafa Altındoğan'ın muhalefetlerine, Nüzhet Ulusoy ve İsmail Güven'in müstenkif kalmalarına karşı faidei içtimaiye mülâhazası ile ve bir eseri atıfet olarak ekseriyetle kabule şayan bulmuştur.

Muktazası tâyin ve ifa buyurulmak üzere işbu inha mazbatamız saygı ile takdim kılınır.

Arzuhal Encümeni Reisi Mazbata Muharriri
Çorum Samsun
Muhalifim Müstenkifim
H. Ortakçioğlu N. Ulusoy

Adana	Bingöl	Bolu
H. Öner	M. N. Okçuoğlu	M. Dayıoğlu
Elâzığ	Hatay	Konya
M. Altındoğan	İ. Mursaloğlu	S. Sayın
Niğde	Yozgad	Yozgad
Müstenkifim	M. Ataman	S. Eronat
İ. Güven		

Adliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Adliye Encümeni
Esas No. 2431/2431/5/36
Karar No. 53

8. VI. 1959

Yüksek Reisliğe

Osmaniye Asliye Ceza Mahkemesinin 6. XI. 1957 tarih ve 957/203 Esas, 314 Karar sayılı ilâmiyle dört ay on beş gün hapis cezasına mahkûm edilen Osmaniye'nin Hacıosmanlı mahallesinden Hüseyin kızı, Döne'den doğma 1327 doğumlu Cennet Sevim'in vâkı mahkûmiyetinin affına dair Yüksek Reislikten muhavvel dilekçesi Arzuhal Encümenince kabul edilerek dosyanın encümenimize tevdi üzerine gereği tetkik ve müzakere olundu :

Hâdise günü aynı kızı görücü gitmekten mütevellit bir sebepten dolayı çıkan münazaada hükümlü Cennet Sevim müşteki Mediha Ortakaya'yı adiyen on beş gün iş ve gücüne mâni olacak surette yaralamış olmakla yapılan muhakemesi sonunda Türk Ceza Kanununun 456/1 ve 51/1 nci maddeleri mucibince neticeten dört ay on beş gün hapse mahkûm edilmiş, işbu hüküm Temyiz Mahkemesinden geçmekle katılmıştır.

Müstedi dilekçesinde on bir çocuklu bir anne olup Türk vatanına evlât yetiştirici bulunması, iffet ve nâmusiyle yaşamış bir anne olması sebebiyle affedilmesini talebetmiştir.

Yapılan tetkikat sonunda müracaatının müracaatı sırasında on bir, müracaatından sonra da doğmuş olan bir çocuğu ile on iki çocuk annesi olduğu ve sabıkasının bulunmadığı anlaşıl-

mış olup muhtarlıkça verilen ilmühaberde müstedinin kasaba halkı içerisinde sevilen ve sayılan namuslu ve iffetli bir anne olduğu tebeyyün etmiş olmakla hükümlü Cennet Sevim'in mahkûm olduğu dört ay on beş günlük hapis cezasını çekmek için cezaevine girdiği takdirde on iki çocuğunun bakımsız kalacağı ve çocuklara mahkûm olmuş bir anne mirası bırakacağı ve bunun ise cemiyet içerisinde iyi karşılanmayacağı neticesine varılarak Büyük Millet Meclisinin atıfetine mazhar olabileceği düşünülmesiyle encümenimizce müracaatının affına ittifakla karar verilmiştir.

Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Adliye Encümeni Reisi

Reisvekili

Aydın

Çorum

C. Ülkü

M. K. Biberoğlu

Bu M. Muharriri

İçel

Afyon K.

Balıkesir

M. Dölek

O. Talu

V. Asena

Burdur

Çanakkale

Denizli

B. Kayaalp

S. Sezgin

İ. Hadımbıoğlu

Gaziantep

İsparta

İzmir

A. Şahip

S. Bilgiç

N. Davran

Sakarya

Siiird

Yozgad

N. Kirişcioğlu

F. Şendur

M. Ataman

ADLİYE ENCÜMENİNİN TEKLİFİ

Osmaniye'nin Hacıosmanlı mahallesinden Hüseyin kızı Döne'den doğma 1327 doğumlu Cennet Sevim'in affına dair Kanun

MADDE 1. — Osmaniye'nin Hacıosmanlı mahallesinden Hüseyin kızı Döne'den doğma, 1327 doğumlu Cennet Sevim'in Osmaniye Asliye Ceza Mahkemesinin 6.XI.1957 tarih ve 957/203 esas, 314 karar sayılı ilâmiyle mahkûm olduğu

dört ay on beş günlük hapis cezası affedilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden me riyete girer.

MADDE 3. — Bu kanunu icraya Adliye Vekili memurdur.

İdare Âmirleri Konya Mebusu Reyhan Gökmenoğlu ve Sakarya Mebusu Nüzhet Akın'ın, Riyaseti Cumhuriyet Teşkilât Kanununda değişiklik yapılması hakkındaki 3568 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin değiştirilmesine dair 4462 sayılı Kanuna ilişik cetvelin tadili hakkında kanun teklifi ve Bütçe Encümeni mazbatası (2/334)

T. B. M. M.

İdare Âmirliği

Muhasebe Müdürlüğü

No. 54906 - 906

29 . V . 1959

Yüksek Reisliğe

21 . II . 1947 tarihli ve 5027 numaralı Temsil Ödeneği Kanununun muhtelif kanunlarla tadil görmüş veya ekler yapılmış bulunan 1 nci maddesinde yazılan makam ve memuriyetler için tesbit edilen temsil ödenekleri, 27 . II . 1959 tarihli ve 7237 numaralı Kanunla bir misli artırılmış bulunmaktadır.

4462 sayılı Kanunla tesbit edilmiş olan Riyaseti Cumhuriyet Başyaver ve yaverlerine ait tahsisatın da 7237 sayılı Kanuna uygun olarak birer misli artırılması âdilâne bir karar olacaktır.

Bağtabibe verilmekte olan ihtisas tazminatı artırılmamış ve aynen muhafaza edilmiş olduğundan ilişik kanun tasarısının kabulüne müsaade buyrulmasını saygı ile arz ederiz.

Konya Mebusu
Reyhan Gökmenoğlu

Sakarya Mebusu
Nüzhet Akın

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe Encümeni

Esas No. 2/334

Karar No. 138

9 . VI . 1959

Yüksek Reisliğe

İdare Âmirleri Konya Mebusu Reyhan Gökmenoğlu ve Sakarya Mebusu Nüzhet Akın'ın, Riyaseti Cumhuriyet Teşkilât Kanununda değişiklik yapılması hakkındaki 3568 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin değiştirilmesine dair 4462 sayılı Kanuna ilişik cetvelin tadili hakkındaki kanun teklifi encümenimize havale edilmiş olmakla teklif sahiplerinden İdare Âmiri Konya Mebusu Reyhan Gökmenoğlu, Riyaseti Cumhuriyet Kâtibi Umumisi ve Maliye Vekâleti

müessili hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi.

Kanun teklifi ,esbabı mucibesinde de arz ve izah edildiği üzere 1943 senesinde kabul olunan 4462 sayılı Kanunla Riyaseti Cumhuriyet Başyaver ve yaverlerine verilmekte olan temsil ödeneğinin bir misli artırılmasını istihdaf etmektedir.

Temsil ödeneği hakkındaki 5027 sayılı Kanunun birinci maddesinde tesbit edilen ödenekle-

rin 27 . II . 1959 tarihli ve 7237 sayılı Kanunla bir misli artırılması muvacehesinde kanun teklifinin sevkini mucip sebepler encümenimizce yerinde görülerek maddelerin müzakeresine geçilmiş ve kanun teklifi aynen kabul edilmiştir.

Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reislige sunulur.

Reis V. Mazbata M.
Muğla İzmir Afyon K.
N. Özsan B. Bilgin N. Topcuoğlu
Afyon K. Artvin Çorum
M. A. Ülgen H. Çeltikçioğlu Y. Gürsel

Diyarbakır Gaziantep İsparta
H. Turgut E. Cenani T. Tıglı
İstanbul İstanbul İzmir
N. Kırşan N. N. Yücel D. Akbel
Kastamonu Kayseri Kütahya
M. İslâmoğlu O. Kavuncu S. S. Nasuhoglu
Manisa Nevşehir Rize
S. Mıhçıoğlu N. Önder İ. Akçal
Siird Sinob Trabzon
M. D. Süalp Ö. Özen İ. Şener
Yozgad Zonguldak
T. Alpay H. Timur

İDARE ÂMİRLERİ KONYA MEBUSU REYHAN GÖKMENOĞLU VE SAKARYA MEBUSU NÜZHET AKIN'IN TEKLİFİ

Riyaseticümhur Teşkilât Kanununda değişiklik yapılması hakkındaki 4462 sayılı Kanuna bağlı cetvelin değiştirilmesine dair kanun teklifi

MADDE 1. — 14 Temmuz 1943 tarih ve 4462 numaralı Kanuna bağlı (1) numaralı cetvel kaldırılmış ve yerine (2) numaralı cetvel konulmuştur.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinden mer'idir.

MADDE 3. — Bu kanun Büyük Millet Meclisi tarafından iera olunur.

İdare Âmirleri Konya Mebusu Reyhan Gökmenoğlu ve Sakarya Mebusu Nüzhet Akın'ın teklifine bağlı cetveller

[1] NUMARALI CETVEL			[2] NUMARALI CETVEL		
Memuriyetin nev'i	Aded	Lira	Memuriyetin nev'i	Aded	Lira
Başyaver	1	250	Başyaver	1	500
Yaverler	4	100	Yaverler	4	200
Baştabip	1	500	Baştabip	1	500

**Muş'un Kale mahallesi 167 sayılı hanede kayıtlı Abdullahoğlu,
Haticeden doğma 1341 doğumlu Nihat Karasu'nun affına dair
Arzuhal ve Adliye encümenleri mazbataları (5/37)**

Arzuhal Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Arzuhal Encümeni

Zat ve Evrak No. 4442

Arzuhal En. No. 4442

11 . V . 1959

Adliye Encümeni Reisliğine

Muş'un Minare mahallesinden Nihat Karasu'yun; mahkûm edilmiş bulunduğu hapis cezasının raporlarla sabit olan şifası meşkûk ruhi hastalığı sebebiyle affı talebini muhtevi Yüksek Reislikten encümenimize havale buyurulan arzuhali ve merbutatı Dahilî Nizamnamenin 54 ncü maddesine tevfi'kan Adliye Vekâleti temsilcisinin huzuru ile 29 . IV . 1959 tarihli toplantıda tetkik ve müzakere olundu.

Müstedî; 1950 yılında Muş Devlet Üretim Çiftliği Kurtalan irtibat memuru ve âmiri ita mutemedi iken 2 006 kûsür lirayı zimmetine geçirdiği bilmuhakeme sabit görülerek Muş Ağır Ceza Mahkemesinin 14 . II . 1955 tarihli hükmü ile 1 sene 2 ay müddetle hapse ve bu kadar müddet memuriyetten mahrumiyet cezalarına mahkûm edilmiş bulunmaktadır.

Hüküm, 14 . II . 1955 tarihinde katılmış bulunduğu halde hastalık sebebi ile ceza filhakika bugüne kadar infaz olunmamıştır.

Dosya arasında Adli Tıp Meclisi, Elâzığ Akl ve Van Devlet hastaneleri ve Muş Merkez Hükümet Tabipliğince tanzim olunmuş 6 aded rapor mevcuttur.

Bu raporlar münderecatına nazaran; müstedî filhakika bu mahkûmiyet tesiri ile reaktif depresion pışişik hastalığına musab olmuş ve cezasının infazı halinde psikozun yerleşip devamlı hale geleceği ve hayatını katî tehlikeye sokacağı anlaşılmıştır.

Müstedinin hüküm sebebi ile meydana gel-

mesi bakımından bilhassa hususiyet arz eden ve arz olunan raporlarla müeyyit bulunan bu mâlûliyetini ve infaz halinde cezadan maksut olan ıslah gayesinden uzaklaşarak bir şahsın hayatına mal olacak vahim bir netice ile karşılaşılacağını ve suçun ikâ tarihine nazaran aradan 9 yıl gibi uzun bir zaman geçmiş olmakla cezadaki ibreti müessire unsurunun dahi müessiriye-tini kaybetmiş bulunduğunu ve mumaileyhin şahsi ve ailevi mazbutiyeti hakkında hâsıl olan müspet kanaati göz önünde bulunduran encümenimiz âzadan Osman Nuri Lermioğlu, Sefer Eronat ve Ahmet Hamdi Sezen'in vâkı muhalefetine karşı mumaileyhi arz olunan maddî ve hukuki sebeplere, atıfet ve faidei içtimaiye mülâhazalarına binaen ekseriyetle affa lâayık bulunmuştur.

İşbu inha mazbatamız tanzim ve gereği yapılmak üzere saygı ile sunuldu.

Arzuhal Encümeni Reisi Y.

Mazbata Muharriri

Samsun

N. Ulusoy

Kâtip

Çanakkale

Muhalifim

A. H. Sezen

Adana

Bingöl

Bolu

H. Öner

M. N. Okcuoğlu

M. Daynoğlu

Erzurum

Hatay

Konya

M. Eyüboğlu

İ. Mursaloğlu

S. Sayın

Trabzon

Yozgad

Muhalifim

Muhalifim

O. N. Lermioğlu

S. Eronat

Adliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Adliye Encümeni

Esas No. : 4442/4442

Karar No : 59

9 . VI . 1959

Yüksek Reisliğe

2 606 lira 96 kuruş miktarındaki parayı zimmetine geçirmekten hükümlü Muş'un Kala mahallesi 167 sayılı hanede kayıtlı Abdullahoğlu, Hatice'den doğma 1341 doğumlu ve Muş Alparslan Devlet Üretim Çiftliği Mutemedi Nihat Karasu'nun mahkûm olduğu 1 sene 2 ay hapis cezasının affı isteği üzerine evrak Arzuhal Encümeninin 11 . V . 1959 tarih ve 4442-4442 sayılı inha mazbatası üzerine encümenimize tevdi edilmekle evrak tetkik ve müzakerede edildi :

Tetkik edilen dosya münderecatına göre hükümlü Nihat Karasu'nun Muş Ağır Ceza Mahkemesinin 14 . II . 1955 tarih ve 954/50 esas, 955/14 karar sayılı ilâmiyle, Türk Ceza Kanununun 202 nci maddesi gereğince 1 sene 2 ay müddetle hapis ve bu kadar müddetle memuriyetten mahrumiyet cezasına mahkûm olduğu ve bu cezasının Temyiz yolundan geçmek suretiyle kesinleştiği anlaşılmış olup hükümlünün bu cezasının infazı istendiği sırada dosyada mevcut bulunan Elâzığ, Van Devlet hastaneleri ile Adli Tıp Meclisinin raporuna göre reaktif deferesyon pisişik hastalığına müptelâ olduğu ve cezasının infazı halinde hastalığının devamlı hale geleceği ve hayatını katî tehlikeye sokacağı anlaşılmıştır.

Müstedinin hüküm sebebiyle meydana gelmesi bakımından bilhassa hususiyet arz eden ve arz olunan raporlarla müeyyet bulunan bu hastalığının infazı halinde cezadan maksat olan ıslah gayesinden uzaklaşılacağı ve bir şahsın hayatına malolacak vahîm bir netice ile karşılaşılacak ve esasen suçun işleniş tarihine nazaran 9 yıl gibi uzun bir müddet geçmiş ol-

makla cezadaki ibreti müessire unsurunun dahi tesirini gaybetmiş bulunduğu, hükümlü Nihat Karasu'nun şahsi ve ailevi durumu itibariyle mazbut olduğu hakkında müsbet kanaat hâsıl olduğunu göz önünde bulunduran encümenimiz arz olunan maddî ve hukuki sebeplere binaen atıfet ve içtimai fayda mülâhazalarına binaen hukuki neticeleriyle birlikte mahkûm olduğu cezanın affına iki muhalife karşı ekseriyetle karar verilmiştir.

Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Adliye Encümeni

Reisi

Aydın

C. Ülkü

Bu Mazbata Muharriri

Siird

F. Şendur

Bahkesir

V. Asena

Çanakkale

S. Sezgin

Gazianteb

A. Şahin

İsparta

S. Bilgiç

Sakarya

N. Kirişcioğlu

Reisvekili

Çorum

M. K. Biberoglu

Afyon K.

O. Talu

Burdur

Cezasının teciline

taftarım

B. Kayaalp

Denizli

Muhalfim

Cezasının teciline

taftarım

İ. Hadımlıoğlu

İçel

M. Dölek

İzmir

N. Davran

Yozgad

N. Ataman

ADLİYE ENCÜMENİNİN TEKLİFİ

*Muş'un Kale mahallesi 167 sayılı hanede kayıtlı
Abdullahoğlu, Hatice'den doğma 1341 doğumlu
Nihat Karasu'nun affına dair Kanun*

MADDE 1. — 2 606 lira 96 kuruş miktarındaki parayı zimmetine geçirmekten hükümlü Muş'un Kale mahallesi 167 sayılı hanede kayıtlı Abdullahoğlu Hatice'den doğma 1341 doğumlu Nihat Karasu'nun hakkında Muş Ağır Ceza Mahkemesinin 14 . II . 1955 tarih ve 1954/50 esas, 1955/14 karar sayılı ilâmiyle mahkûm olduğu 1 sene 2 ay hapis ve bu kadar müddetle memuriyetten mahrumiyetine ait cezaları hukuki neticeleriyle affedilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde mer'idir.

MADDE 3. — Bu kanunu icraya Adliye Vekili memurdur.

İdare Âmirleri Balıkesir Mebusu Ahmet Kocabıyıkoglu ve iki arkadaşının, 1959 malî yılı Muvazenei Umumiye Kanununa ek kanun teklifi ve Bütçe Encümeni mazbatası (2/338)

Yüksek Reisliğe

1959 malî yılı Bütçe Kanununa ek kanun teklifinin esbabı mucibesıyla birlikte, ilişik olarak sunulduğunu saygılarımızla arz ederiz.

Balıkesir Konya Sakarya
A. Kocabıyıkoglu R. Gökmenoğlu N. Akın

ESBABI MUCİBE

Yeni Meclis binasına taşınmamız takarrür etmiş olup mevcut personel ile, keyfiyet ve kemiyet bakımından, yeni binada işlerin tedvirine imkân yoktur. Bu sebeple 1959 yılı Bütçe Kanununa ekli (D) cetveline ilâve edilmek üzere (1) numaralı cetvel tanzim edilmiştir.

Yine ilişik listede yazılı, yeni Meclis binası işletmesi için, teknik personele ihtiyaç vardır. Matbaa, kütüpane, arşiv kısımlarıyla kalemlerdeki evrak ve diğer demirbaş eşyanın nakli zarur olup masrafa ihtiyaç göstereceği tabiidir.

Nakil ve diğer masrafların ayrı ayrı rakamlarla ifadesinde bir fayda melhuz olmadığından tahsisatın bir kalem olarak kabulü ve lüzumu olan tertiplere Riyaset Divanı kararıyla aktarılması da muvafık görülmektedir.

**İDARE ÂMİRLERİ BALIKESİR MEBUSU
AHMET KOCABIYIKOĞLU VE 2 ARKADAŞININ TEKLİFİ**

1959 malî yılı Bütçe Kanununa ek Kanun

MADDE 1. — 1959 malî yılı Bütçe Kanununun Büyük Millet Meclisi kısmına 1 500 000 lira fevkalâde tahsisat konulmuştur.

MADDE 2. — 1959 malî yılı Bütçe Kanununa ekli (D) işaretli cetvelin Türkiye Büyük Millet Meclisi kısmına ilişik (1) sayılı cetvelde yazılı kadrolar eklenmiştir.

MADDE 3. — 1959 malî yılı Bütçe Kanununa ekli (R) işaretli cetvelin Büyük Millet Meclisi kısmına ilişik fıkra eklenmiştir.

MADDE 4. — Bu Kanun neşri tarihinde me-riyete girer.

MADDE 5. — Bu Kanunun hükümlerini Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisi yürütür.

Yeni Meclis için istenilen 9 aylık ek kadro

Görevi	Aded	Ücret	Görevi	Aded	Ücret
Başmühendis	1	1 750	Z. C. Ustası	2	800
Santral mühendisi	1	1 700	Z. C. yardımcısı	2	500
Motor ustası	2	800	Telefon operatörü	6	500
Elektrikçi	1	800	El. Tonmayster (Neşriyat)	1	600
Kazan işletme ustası	2	800	Kuvvetli akım teknisiyeni	1	800
Ateşçi (Teerübeli)	2	600	» » » Yard.	1	500
» yardımcısı (Teerübeli)	2	550	Asansör ustası	1	800
Pompacı	1	550	Tesisat mühendisi	1	1 700
Konvuayyörecü	1	550	Makinist	1	800
» yardımcısı	1	400	Tesisatçı	1	800
» » (Amele)	6	350	Yardımcı	1	300
Temizlikçi	1	300	İnşaat mühendisi	1	1 700
Tesviyeci - Tornacı	1	700	» ustası	1	800
Klima Sant. Operatörü (Teerübeli)	9	600	Döşemeci	1	700
» » »	9	500	Cilâcı	2	700
Temizlikçi	1	300	Marangoz	2	700
Elektrik mühendisi	1	1 700	Bakır çatı T. ustası	1	700
Z. C. Teknisiyeni	1	1 100	Yardımcı (Amele)	2	300

CETVEL (1)

Türkiye Büyük Millet Meclisi

(D) cetveli

D.	Memuruyetin nev'i	Aded	Tutarı	D.	Memuruyetin nev'i	Aded	Tutarı
4	Mobilya ustası	1	800	7	Hademe	21	500
4	Telefon bakım ustası	1	800	8	»	107	450
4	Bahçıvan yardımcısı (Mütehassıs)	1	800	8	Kolacı	1	450
5	Mermer silici ustası	2	700	9	Gece bekçisi	4	400
5	Lâborant	1	700	9	Sürekli amele	21	400
5	Hemşire	1	700	9	Ütücü	2	400
6	Bahçıvan	3	600	9	Tevzi memuru	2	400
6	Parke cilâcısı	1	600	11	Çamaşırı	2	300
6	Yönetim memur yardımcısı	2	600	4	Daktilo (Yabancı bil bilir)	1	800
7	Bahçıvan	3	500	6	Depo memuru	2	600
				6	Kütüphane memuru (Kupürücü)	1	600

Feykalâde tahsisat; Meclisin naklinde yapılacak her türlü masraflar, nakil sebebiyle tahaddüs edecek masraflar ve geçici hizmetliler tertiplerine Riyaset Divanı kararıyla münakale yapmak suretiyle bu tertipten ödenir. Masraflar ilgili fasıllara kaydedilir.

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
Esas No. 2/338
Karar No. 142

10. VI. 1959

Yüksek Reisliğe

İdare âmirleri Balıkesir Mebusu Ahmet Kocabıyıköğlü, Konya Mebusu Reyhan Gökmenoğlü ve Kocaeli Mebusu Nüzhet Akın'ın, 1959 malî yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkındaki kanun teklifi encümenimize havale edilmiş olmakla teklif sahiplerinden Konya Mebusu Reyhan Gökmenoğlü ve Maliye Vekâleti mümessili hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi.

Kanun teklifi, esbabı mucibesinde de yazılı olduğu üzere yeni Meclis binasına taşınılmasına karar verilmiş olduğundan gerek taşıma masraflarının ve gerek (D) işaretli cetvele ilâvesi gereken teknik ve idari kadrolar ile sair masrafların karşılığını teşkil etmek üzere 1 500 000 lira fevkalâde tahsisat verilmesini istihdaf etmektedir.

Teklif üzerinde encümenimizde cereyan eden müzakereler esnasında teklif sahibinin verdiği izahattan, global olarak talebolunan bu tahsistattan 250 000 lirasının Meclis, Matbaa, Kütüphane ve diğer kısımlarındaki eşyanın nakli ve mütebaki tahsisatın da yeniden alınacak teknik ve idari kadrolar ile yeni Meclis binasının şehir suyu, aydınlatma ve ısıtma masrafları karşılığı olarak talebedildiği anlaşılmış olduğundan bu tahsisatın hizmetlere kifayet edeceği anlaşılan 1 100 000 lirası tefrik edilerek 1959 malî yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelin Büyük Millet Meclisi kısmındaki alâkalı fasıl ve maddelere munzam tahsisat olarak ilâvesi ve yeni Meclis binasına nakil masrafı

olarak talebolunan 250 000 liranın da (Yeni Meclis binasına naklin gerektirdiği her türlü masraflar) unvanı altında yeniden açılacak fasla fevkalâde tahsisat olarak konulması encümenimizce uygun görülmüş ve (D) cetveline ilâvesi derpiş olunan kadrolar gözden geçirilerek hizmete kifayet edecek şekilde yeniden ayarlanmak suretiyle tesbit edilmiştir.

Yukarda arz olunan esasları ihtiva etmek üzere encümenimizce yeniden tanzim ve tedvin olunan kanun lâyihası merbutatı bulunan cetvellerle birlikte Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reisvekili	Mazbata M.	
Muğla	İzmir	Afyon K.
N. Özsan	B. Bilgin	N. Topcuoğlu
Afyon K.	Artvin	Artvin
M. A. Ülgen	H. Çeltikçioğlu	Y. Gümüsel
Çorum	Çorum	Diyarbakır
H. Bulgurlu	Y. Gürsel	H. Turgut
Gaziantep	İsparta	İstanbul
E. Cenani	T. Tırlı	N. N. Yücel
İzmir	Kastamonu	Kayseri
D. Akbel	M. İslâmoğlu	O. Kavuncu
Konya	Nevşehir	Rize
M. Bağrıaçık	N. Önder	H. Agun
Rize	Siird	Sinob
İ. Akçal	M. D. Süalp	Ö. Özen
Trabzon	Yozgad	Zonguldak
İ. Şener	T. Alpay	H. Timur

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADİLİ

1959 malî yılı Muvazenei Umumiye Kanununa
bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında
kanun lâyihası

MADDE 1. — 1959 malî yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelin Büyük Millet Meclisi kısmının ilişik (1) sayılı cetvelde yazılı tertiplerine ceman 1 100 000 liralık munzam tahsisat konulmuş ve (Yeni Meclis binasına naklin gerektirdiği her türlü masraflar) unvaniyle yeniden açılan 478 nei fasla (250 000) liralık fevkalâde tahsisat verilmiştir.

MADDE 2. — 1959 malî yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı (D) işaretli cetvelin

Büyük Millet Meclisi kısmına ilişik (2) sayılı cetvelde yazılı kadrolar eklenmiştir.

MADDE 3. — 1959 malî yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı (R) işaretli cetvelin Büyük Millet Meclisi kısmına ilişik (3) sayılı cetvelde yazılı formül eklenmiştir.

MADDE 4. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.

MADDE 5. — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye Vekili memurdur.

[1] SAYILI CETVEL

Bütçe Encümeninin tadiline bağlı cetveller

F.	M.	Tahsisatın nev'i	Lira
202		Ücretler	
	11	Meclis hizmetlileri ücreti	650 000
203		Geçici hizmetliler ücreti	
	13	Yeni Meclis binası geçici hizmetliler ücreti	50 000
301		Büro masrafları	
	43	Meclis şehir suyu masrafları	80 000
	51	Meclis aydınlatma ve havalandırma masrafları	100 000
	61	Meclis ısıtma ve yakacak masrafları	220 000
		Fasıl yekûnu	400 000
		UMUMİ YEKÛN	1 100 000

[2] SAYILI CETVEL

D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Ücret	D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Ücret
	Başmühendis	1	1 750	5	Tesviyeci tornacı	1	700
	Santral mühendisi	1	1 750	4	Hafif cereyan ustası	2	800
	Tesisat mühendisi	1	1 750	7	» » » yardımcısı	2	500
	Isıtma mühendisi	1	1 750	4	Asansör ustası	1	800
	Elektrik mühendisi	1	1 750	5	Parke döşemecisi	1	700
4	Elektrikçi	1	800	5	Bakır çatı ustası	1	700
4	Motor ustası	2	800	4	Bahçıvan yardımcısı (müte-		
4	Kazan ustası	2	800		hassıs)	1	800
6	Klima santrali operatörü	9	600	5	Mermer silicisi ustası	2	700
7	» » » yar-			5	Hemşire	1	700
	dımcısı	9	500	6	Parke cilâcısı	1	600
7	Telefon operatörü	6	500	8	Hademe	60	450
6	Elektrik Tonmayster neşriyatçı	1	600	9	Gece bekçisi	4	400
4	Kuvvetli akım teknisiyeni	1	800	8	Kolacı	1	450
7	» » » yar-			9	Ütücü	1	400
	dımcısı	1	500	9	Tevzi memuru	2	400
4	Makinist	1	800	11	Çamaşırı	1	300
4	Tesisatçı	1	800	4	Daktilo (lisan bilir) kütüp-		
6	Ateşçi tecrübeli	2	600		hane	1	800
7	» » yardımcısı	2	500	6	Depo memuru kütüphane	2	600
7	Pompacı	1	500	6	Kütüphane memuru	1	600
9	» yardımcısı	1	400	9	Sürekli amele	30	400

[3] SAYILI CETVEL

(R) CETVELİ

Fasıl : 478 — Yeni Meclis binasına naklin gerektirdiği her türlü masraflar.
Meclisin nakli ile ilgili her türlü masraflar bu tertipten ödenir.

